

LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2007-2013 m. VEIKSMŲ PROGRAMA

STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA

VILNIUS, 2007

Užsakovas:

**LR Žemės ūkio ministerija
Gedimino per. 19 (Levelio g. 6), LT01103
Vilnius**

Rengėjas:

**VšĮ „Krašto tvarkymo projektai“, Laisvės
pr. 88, LT 06125 Vilnius, tel. (8 5) 2792301,
(8-5) 2375526, faks.(8 5) 2375527
e-mail: info.ktp@takas.lt**

TURINYS

1. ĮVADAS.....	4
2. LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2007-2013 M. VEIKSMŲ PROGRAMOS PAGRINDINIAI TIKSLAI IR SĄSAJOS SU KITAIŠ PLANAIŠ IR PROGRAMOMIŠ.....	5
2. ESAMA BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PROGRAMOS UŽDAVINIAI NEBUS ĮGYVENDINTI	
3.1. JŪRŲ ŽUVININKYSTĖ	9
3.2. ŽVEJYBA VIDAUS VANDENYSE	10
3.3. AKVAKULTŪRA	11
3.4. ŽUVŲ PERDIRBIMO PRAMONĖ BEI RINKODARA.....	11
3.5. ŽUVININKYSTĖS REGIONŲ PLĖTRA.....	12
3.6. TECHNINĖ PARAMA.....	12
4. APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS, SUSIJUSIOS SU PROGRAMOS ĮGYVENDINIMU, ATKREIPIANT DĖMEŠĮ Į PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU APLINKOS APSAUGAI SVARBIOMIŠ TERITORIJOMIŠ.....	13
5. TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS ARBA NACIONALINIŲ LYGMENIŲ NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU PROGRAMA	21
6. SIŪLOMOS PRIEMONĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI.....	23
7. VEIKSMŲ PROGRAMŲ UŽDAVINIŲ STRATEGINIŠ PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS PAGAL POVEIKIO ATSKIRIEMS APLINKOS KOMPONENTAMS REIKŠMINGUMĄ BEI PAGAL PASEKMIŲ RŪŠĮ. ALTERNATYVOS VEIKSMŲ PROGRAMOSE.....	24
8. NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS.....	38
9. VERTINIMO, ĮSKAITANT VISUS SUNKUMUS (TECHNINIŠ TRŪKUMUS ARBA NEPAKANKAMAS PRAKTINES ŽINIAS IR ĮGŪDŽIUS), SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS.....	46
10. SANTRAUKA	47
11. LITERATŪRA	52
12. PRIEDAI.....	
12.1. PRIEDAS NR.1, NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽEMĖLAPIS.....	
12.2. PRIEDAS NR. 2, VIETOVIŲ, ATITINKANČIŲ GAMTINIŲ BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS (POTENCIALIŲ „NATURA 2000“ TERITORIJŲ), KURIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI GALI ĮTAKOTI ŽUVININKYSTĖS VEIKLĄ, SĄRAŠAS.....	
12.3. PRIEDAS NR. 3, PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ (ĮSTEIGTŲ „NATURA 2000“ TERITORIJŲ), KURIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI GALI ĮTAKOTI ŽUVININKYSTĖS VEIKLĄ, SĄRAŠAS.....	

1. ĮVADAS

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 m. nacionaliniame strateginiame plane (toliau – Nacionaliniame strateginiame plane) pabrėžiama būtinybė skirti daug dėmesio racionaliam žuvų išteklių naudojimui, aplinkos kokybės gerinimui, sudaryti geresnes sąlygas labai mažų ir mažų įmonių plėtrai, skatinti mokymąsi visą gyvenimą. 2007–2013 m. nacionaliniame strateginiame plane numatyta didinti pasiliekančių žvejybos versle įmonių konkurencingumą ir skatinti veiklos efektyvumo augimą, gerinti darbo sąlygas žuvininkystės sektoriuje, didinti investicijas į žmogiškuosius išteklius (mokslą, naujų technologijų diegimą), skatinti perteklinės, užimtos žvejyboje, darbo jėgos perėjimą į kitą, ne žuvininkystės ekonominę veiklą. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programa (toliau – Veiksmų programa) yra dokumentas, nustatantis pagrindinių Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų nacionaliniame strateginiame plane (toliau – Nacionaliniame strateginiame plane) numatytų tikslų bei uždavinių įgyvendinimą, finansuojamą iš Europos žuvininkystės fondo (toliau – EŽF) lėšų. Veiksmų programa parengta, siekiant įgyvendinti EŽF paramos žuvininkystės sektoriui bendrai finansuojamas priemones pagal politikos kryptis ir prioritetus. Nacionaliniame strateginiame plane yra numatyta, kad Lietuvos žuvininkystės sektoriaus plėtra turi būti suderinta su Lietuvos socialine, regionine, aplinkos apsaugos politika bei žvejybos išteklių išsaugojimu.

Veiksmų programa parengta, siekiant įgyvendinti EŽF paramos žuvininkystės sektoriui bendrai finansuojamas priemones pagal politikos kryptis ir prioritetus. Rengiant ir įgyvendinant Veiksmų programą, buvo vadovaujama atitinkamomis 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo bei 2006 Komisijos reglamento, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo taikymo taisykles nuostatomis. Nacionaliniame strateginiame plane nustatytas bendras strategijos tikslas: „Žuvininkystės sektoriaus plėtra ir konkurencingumo didinimas, užtikrinant ekonominį, aplinkos ir socialinį tvarumą, žuvų išteklių tausojimą ir atkūrimą“. Remiantis Nacionaliniu strateginiu planu, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus plėtra bus suderinta su Lietuvos socialine, regionine, aplinkos apsaugos politika, žvejybos išteklių išsaugojimu ir gausinimu, vandenų biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio puoselėjimu.

Įgyvendinant Veiksmų programą, iki 2013 metų bus siekiama:

- sumažinti žvejybos pajėgumus (6,7 proc. pagal talpą ir 7,9 proc. pagal galią) 8-9 procentais;
- akvakultūros įmonėse, žuvų perdirbimo pramonėje ir žvejybos vidaus vandenyse įmonėse bus sukurta apie 320 darbo vietų
- padidinti konkurencingumą, mažinant gamybos sąnaudas, didinant darbo našumą ir pelną (5–10%).

Šio strateginio pasekmių aplinkai vertinimo darbo tikslas yra įvertinti parengtos Veiksmų programos įgyvendinimo galimą poveikį gamtinei aplinkai, saugomoms gamtinėms teritorijoms, bioįvairovei ir gamtos ištekliams, gamtiniam ir kultūriniam paveldui ir nekilnojamajam turtui, visuomenės sveikatai ir gyvenimo kokybei trumpalaikėje ir ilgalaikėje perspektyvoje, išanalizuoti galimas programos įgyvendinimo alternatyvas, pasiūlyti priemones programos įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas pradėtas 2006 m. lapkričio mėn. II dekaadoje. Nustatyta tvarka parengtas ir su vertinimo subjektais (Aplinkos, Sveikatos, Kultūros ministerijomis, visomis Apskričių administracijomis ir kitomis atsakingomis institucijomis) suderintas SPAV apimties nustatymo dokumentas ir SPAV ataskaita. SPAV galutinėje ataskaitoje atsižvelgta į didžiąją dalį gautų pastabų. SPAV ataskaita buvo derinama su visuomene pagal įstatymų numatytas procedūras, o apie ataskaitos rengimo etapus buvo skelbiama viešai.

2. LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2007-2013 M. VEIKSMŲ PROGRAMOS PAGRINDINIAI TIKSLAI IR SĄSAJOS SU KITAIS PLANAIS IR PROGRAMOMIS

Veiksmų programa buvo rengiama, atsižvelgiant į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 metų nacionaliniame strateginiame plane suformuluotą žuvininkystės sektoriaus strateginę viziją, kurios bendras strateginis tikslas yra:

- Žuvininkystės sektoriaus plėtra ir konkurencingumo didinimas, užtikrinant ekonominį, aplinkos ir socialinį tvarumą, žuvų išteklių tausojimą ir atkūrimą.

Atsižvelgiant į žuvininkystės sektoriaus rėmimo iš EŽF sąlygas ir reikalavimus 2007–2013 metams ir plėtros bei investicijų svarbą Lietuvos ekonomikai ir visuomenei, bus siekiama ir toliau plėtoti Lietuvos konkurencingumą 4 pagrindinėse žuvininkystės sektoriaus šakose:

1. Žvejyba jūrose (tolimosiose jūrose, Baltijos jūroje bei Baltijos jūros priekrantėje).
2. Žvejyba vidaus vandenyse.
3. Akvakultūra.
4. Žuvų perdirbimo pramonė.

Nacionaliniame strateginiame plane - numatoma skatinti racionalų žuvų išteklių naudojimą, aplinkos kokybės gerinimą, sudaryti geresnes sąlygas labai mažų ir mažų įmonių plėtrai, skatinti mokymosi visą gyvenimą procesą. Siekiant suderinti žvejybos pajėgumus su esamais žuvų ištekliais, kai kurios žvejybos įmonės, kurių veikla ekonomiškai nenaudinga, bus skatinamos palikti žvejybos verslą. Taip pat numatoma didinti pasiliekančių žvejybos versle įmonių konkurencingumą ir skatinti veiklos efektyvumo augimą. Siekiant socialinės sanglaudos, prioritetinės sritys bus darbo sąlygų žuvininkystės sektoriuje gerinimas, investicijų į žmogiškuosius išteklius (mokslą, naujų technologijų diegimą) didinimas, perteklinės užimtos žvejyboje darbo jėgos perėjimas į kitą, ne žuvininkystės, ekonominę veiklą.

Veiksmų programoje numatytos šios prioritetinės kryptys, tikslai ir uždaviniai:

I prioritetinė kryptis. Žvejybos laivyno pajėgumų pritaikymas.

Pagrindinis tikslas – suderinti žvejybos pajėgumus su žvejybos galimybėmis ir sukurti modernų, konkurencingą ir efektyvų žvejybos laivyną.

Uždaviniai:

- suderinti laivyno pajėgumus su žvejybos galimybėmis;
- sudaryti prielaidas visiškam kvotų išnaudojimui;
- modernizuoti žvejybos laivus;
- modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias.
- pritraukti daugiau jaunų asmenų į žvejybos veiklą.

II prioritinė kryptis. Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara.

Pagrindinis tikslas – plėtoti akvakultūrą, suderinti žvejybos pajėgumus su esamais žuvų ištekliais ir sukurti konkurencingą vidaus vandenų žvejybos laivyną, plėtoti žuvų perdirbimą, didinant sektoriaus produktų konkurencingumą rinkoje.

Uždaviniai:

1. Akvakultūra:

- modernizuoti akvakultūros ūkius;
- siekti didesnio akvakultūros įmonių produktyvumo ir konkurencingumo;
- užtikrinti auginamų žuvų sveikatingumą ir kokybę;
- skatinti rinkoje paklausių, vertingų žuvų rūšių auginimą;
- mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų augintojams.

2. Žvejyba vidaus vandenyse:

- optimizuoti verslinę žvejybą vidaus vandenyse, mažinant Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje versline žvejyba užsiimančių įmonių skaičių, didinant verslo konkurencingumą;
- skatinti alternatyvias žvejybai veiklas;
- modernizuoti žvejybos laivus;
- modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias;
- mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų ištekliams;
- sukurti žvejybos laivų aptarnavimo infrastruktūrą Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje;
- įrengti žuvų pirminio pardavimo punktus;

3. Žuvų perdirbimas ir rinkodara:

- skatinti naujų technologijų diegimą ir naujų produktų kūrimą;
- gerinti produkcijos kokybę, skatinti konkurenciją, plėsti asortimentą;
- gerinti darbuotojų saugos ir sveikatos sąlygas perdirbimo įmonėse, mažinti neigiamą įtaką aplinkai;
- didinti labai mažų ir mažų įmonių konkurencingumą;
- plėtoti mažai naudojamų žuvų rūšių perdirbimą;
- skatinti naujų rinkų paiešką ir tobulinti rinkodaros priemones;
- skatinti naujų darbo vietų kūrimą.

III prioritinė kryptis. Bendro intereso priemonės.

Pagrindinis tikslas – kuriant konkurencingą žuvininkystės sektorių, skatinti sektoriaus įmonių ir pripažintų gamintojų organizacijų arba kitų visuomeninių organizacijų bendrą veiklą, saugoti ir plėtoti gyvuosius vandens išteklius, užtikrinti žvejybos veiklos plėtrą, statant ir modernizuojant žvejybos uostus ir prieplaukas bei jų infrastruktūros objektus.

Uždaviniai:

- sukurti tinkamą žvejybos infrastruktūrą;
- užtikrinti žvejų interesus, statant Šventosios uostą;
- plėtoti ir stiprinti asocijuotas žuvininkystės sektoriaus struktūras bei skatinti jų veiklą;
- sudaryti palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui.

IV prioritentinė kryptis. Tvari žuvininkystės regionų plėtra.

Pagrindinis tikslas – tvari žuvininkystės regionų plėtra ir gyvenimo kokybės juose gerinimas vietos iniciatyvos ir partnerystės pagrindu.

Uždaviniai:

- telkti žuvininkystės regiono gyventojus ir ugdyti jų gebėjimus veikti kartu;
- įgyvendinant žuvininkystės veiklos grupių strategijas;
- didinti ekonominę ir socialinę žuvininkystės regionų gerovę, didinti žuvininkystės ir akvakultūros produktų vertę;
- išlaikyti esamas ir sukurti naujas darbo vietas, remiant žuvininkystės regionų, kurie dėl pokyčių žuvininkystės sektoriuje patiria socialinių ir ekonominių sunkumų, ekonominę ir socialinę pertvarką;
- skatinti pakrančių bei gyvenviečių, kuriose vykdoma žuvininkystės veikla, aplinkos kokybės gerinimą;
- skatinti nacionalinį ir transnacionalinį žuvininkystės regionų bendradarbiavimą;
- organizuoti žuvininkystės sektoriaus darbuotojų mokymus, kvalifikacijos kėlimo bei, esant poreikiui, perkvalifikavimo priemones.

V prioritentinė kryptis. Techninė parama

Pagrindinis tikslas – užtikrinti tinkamą ir skaidrą EŽF ir nacionalinės paramos lėšų naudojimą.

Uždaviniai:

- stiprinti institucijų administracinius gebėjimus;
- efektyviai ir skaidriai panaudoti ES ir nacionalinės paramos lėšas bei asignavimus;
- efektyviai bendradarbiauti su ES ir Lietuvos Respublikos institucijomis, tarptautinėmis žvejybos organizacijomis ir suinteresuotomis valstybėmis.

Sąsajos su kitomis strategijomis ir programomis

2005 metų pavasarį ES Vadovų Tarybos susitikime atnaujintoje Lisabonos strategijoje numatytas tikslas paversti Europą dinamiška ir konkurencinga erdve, patrauklia investuoti ir dirbti, daugiau dėmesio teikiant ūkio augimui ir darbo vietų kūrimui. Šiuo metu Lisabonos strategijos tikslų Lietuvoje siekiama, įgyvendinant Valstybės ilgalaikės raidos strategiją (iki 2015 metų), patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2002 metų lapkričio 12 dienos nutarimu Nr. IX-1187. Nacionalinis strateginis planas yra nuosekliai suderintas su minėtu strateginiu dokumentu, jo tikslais ir prioritetais:

1. žinių visuomenės srityje (apima mokslo ir švietimo, gyventojų kompetencijos, valstybės valdymo ir savivaldos bei kultūros kryptis) bus skatinamas mokslo ir verslo bendradarbiavimas, naujų technologijų kūrimas ir diegimas, kvalifikacijos kėlimas, paveldo išsaugojimas, savivaldos institucijų ir vietinių bendruomenių įsitraukimas (dar žr. 3.8. Mokslas ir žmogiškieji ištekliai);

2. ekonomikos konkurencingumo srityje (apima pramonės ir verslo, energetikos, transporto ir tranzito, žinių ekonomikos ir elektroninio verslo, kaimo ir žemės ūkio plėtros, finansų politikos, regionų plėtros ir turizmo kryptis) numatyta pertvarkyti žvejybą vidaus vandenyse ir jūrose, skatinti perdirbimo ir akvakultūros įmonių plėtrą, ypač didinant produkcijos įvairovę ir kokybę (dar žr. 3.9. Jūrų žuvininkystė, 3.10. Žvejyba vidaus vandenyse, 3.11. Akvakultūra ir 3.12. Žuvų perdirbimo pramonė ir rinkodara);

3. visuomenės saugumo srityje (apima aplinkos apsaugos, krašto apsaugos, viešojo saugumo, socialinės apsaugos, sveikatos apsaugos, užsienio politikos ir teisėkūros kryptis) bus suteikiama parama, skirta kompensuoti socialines ir ekonomines žuvininkystės sektoriaus pertvarkymo sąnaudas, o taip pat skatinti žuvininkystės sektoriaus plėtrą, siekiant apsaugoti aplinką bei pagerinti aplinkos kokybę.

Nacionalinio strateginio plano prioritetai suderinti ir su kitais nacionaliniais ilgalaikiais strateginiais dokumentais (Nacionaline darnaus vystymosi strategija, Regioninės politikos iki 2013 metų strategija ir įvairių sektorių strategijomis).

Veiksmų programa parengta, pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 m. Nacionaliniame strateginiame plane suformuluotus tikslus ir uždavinius, kuriuose yra atsižvelgta į Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo nuostatas.

Veiksmų programos sprendinius įtakojo:

- Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa;
- LR Nacionalinė darnaus vystymosi strategija;
- LR regioninės politikos iki 2013 metų strategija;
- LR Nacionalinė turizmo plėtojimo programa;
- LR turizmo plėtros strategija 2015 metams;
- LR Nacionaline kaimo plėtros strategija;
- LR 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategija;
- Kiti projektai.

2. ESAMA BŪKLĖ IR JOS POKYČIAI, JEIGU PROGRAMOS UŽDAVINIAI NEBUS ĮGYVENDINTI

Žuvininkystė yra mūsų paveldo dalis ir ji yra labai svarbi ūkio šaka Lietuvoje. Tiesiogiai žuvininkystės sektoriuje dirbančiųjų žmonių skaičius 2006 metais siekė 9 tūkst., o tai sudaro 0,62 % visų šalies dirbančiųjų žmonių. Į šį skaičių neįeina dirbantieji netiesiogiai žuvininkystės ūkio srityse – transporte, šaldymo linijose, sandėliuose, laivų statyboje, remonte, kas žinoma, tik padidina žmonių, vienaip ar kitaip susijusių su žuvininkyste Lietuvoje, skaičių.

Lietuvoje yra plėtojamos keturios pagrindinės žuvininkystės sektoriaus šakos: jūrų žuvininkystė (žvejyba Atlanto vandenyne, atviroje Baltijos jūroje ir jos priekrantėje), žvejyba vidaus vandenyse, žuvų auginimas akvakultūros tvenkiniuose, perdirbimo pramonė bei žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinka.

Darni žuvininkystė - tai realiai pasiekiamas tikslas. Reikia turėti patikimus duomenis apie išteklių būklę, kurie ir yra tvirtas žuvininkystės valdymo pagrindas. Vadinasi reikia deramai remtis mokslinėmis rekomendacijomis, kurios ir užtikrintų išteklių bei aplinkos išsaugojimą. Investuojant lėšas į šiuolaikišką ir saugų laivyną, reikia atkreipti dėmesį, kad jis atitiktų žuvų išteklių kiekį. Ir žinoma, kas yra labai svarbu - reikėtų, kad žuvininkystės sektoriuje dirbančiųjų pajamos bei gyvenimo sąlygos būtų tokios pačios, kaip ir kituose panašiuose gamybos sektoriuose dirbančių darbuotojų pajamos ir gyvenimo sąlygos.

3.1. JŪRŲ ŽUVININKYSTĖ

Tarp Atlanto vandenyne sugaunamų žuvų rūšių vyrauja sardinės, stauridės, skumbrės, ančiuviai, jūrų ešeriai ir krevetės. Baltijos jūroje pagrindinės sugaunamų žuvų rūšys yra menkės, plekšnės, strimelės ir šprotai. Visiškai išnaudojamos tik menkių žvejybos kvotos, o strimelių ir šprotų – nevisiškai, nes nepakankamai išplėtota šių rūšių žuvų žvejybos infrastruktūra, perdirbimo pajėgumai ir rinka.

Vidutinis žvejybos laivų, užregistruotų Lietuvos žvejybos rejestre, amžius 2006 metais buvo 23 metai. Didesnių kaip 12 m laivų vidutinis amžius – 28 metai. Kai kuriuos žvejybos laivus būtina modernizuoti, tačiau žvejybos įmonėms nepakanka nuosavų lėšų. Yra būtina užtikrinti žuvies laikymo sanitarinių sąlygų pagerinimą, žuvų kokybės išlaikymui ilgesnį laiką užtikrinimą, laivybos saugos, darbo sąlygų pagerinimą. Žvejybos laivus, kurių modernizavimas netikslingas, būtina atiduoti į metalo laužą arba perorientuoti į kitą nei žvejyba veiklą.

Į prioriteto „Žvejybos laivyno pajėgumų pritaikymas“ uždavinių (suderinti laivyno pajėgumus su žvejybos galimybėmis; modernizuoti žvejybos laivus; modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias) įgyvendinimas turės tiesiogines teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai ir jų įgyvendinimas yra viena svarbiausių sąlygų Baltijos priekrantės vandenų ekologiškai būklei gerinti.

Jei programos uždaviniai nebus įgyvendinti:

- prastėtų laivų kokybė, techninė įranga, mažėtų įmonių konkurencingumas ir galimybė modernizuoti laivus
- didėtų neigiama įtaka vandenų ir oro kokybei dėl senstančių laivų techninės būklės
- išliktų dabartinės socialinės ir užimtumo problemos bei išaugtų ekonominės problemos, neleidžiančios modernizuoti laivyno
- mažėtų galimybės operatyviai perorientuoti neišnaudomų atskirų žuvų rūšių kvotų realizavimui

- išliktų biologinei įvairovei keliančios grėsmę tendencijos dėl įprastinių žvejybos priemonių naudojimo, ne visuomet atsižvelgiant į retų ir saugomų gyvūnijos rūšių apsaugos reikalavimus.

Plačiau - žr. 4 lentelę.

3.2. ŽVEJYBA VIDAUS VANDENYSE

Lietuvoje pagrindiniai vidaus vandenių plotai naudojami žvejybai yra Kuršių marios, Kauno vandens talpykla, upėse, ežerai (didesni nei 0,5 ha). Iš upių labai svarbus yra Nemuno žemupys. Lietuvoje yra gana švarūs vidaus vandens telkiniai ir pakankamai gerai išplėtotą žuvivaisos infrastruktūrą. Žinoma, dar yra galimybių žvejybos vidaus vandenyse tobulinimui: žuvų migracijos kelių ir nerštaviečių tvarkymas, gali būti pasiektas aukštas žuvivaisos darbų lygis ir pan. Daugelis vidaus telkinių turi saugomų teritorijų statusą, yra potencialios Natura 2000 teritorijos, juose veisiasi saugotinos paukščių, varliagyvių ir roplių rūšys, yra daugelio saugotinių žinduolių maitinimosi vietos. Todėl nuo savalaikio ir kokybiško iškeltų uždavinių įgyvendinimo priklauso ir gamtiniu požiūriu vertingų teritorijų bei gyvūnų rūšių išlikimo tendencijos bei darnaus žuvininkystės vystymosi perspektyvos.

II prioriteto „Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara“ uždavinių (skatinti alternatyvią žvejybai veiklą; modernizuoti žvejybos laivus; modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias; sukurti žvejybos laivų aptarnavimo infrastruktūrą Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje) bei III prioriteto „Bendro intereso priemonės“ uždavinio sudaryti palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui įgyvendinimas turės tiesiogines teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai. Todėl jų neįgyvendinant aplinkos būklė blogėtų.

Jei programos uždaviniai nebus įgyvendinti:

- išliks žuvų išteklių pergaudymas ir su tuo susijusių socialinių bei aplinkosauginių problemų aštrėjimas
- išliks aštrios konkurencinės aplinkos žvejybos versle tendencijos, mažinančios vidaus vandenių išteklius (veiklos perorientavimas vyksta gana lėtai)
- išliks seni aplinką teršiantys žvejybiniai laivai. Jų modernizavimas gali būti vykdomas tik žvejybos įmonių sukauptų lėšų dėka, kas yra sunkiai tikėtina
- išliks žuvų išteklių naudojimo apskaitos ir žvejybos kontrolės problemos
- išliks biologinei įvairovei keliančios grėsmę tendencijos dėl įprastinių žvejybos priemonių naudojimo, ne visuomet atsižvelgiant į retų ir saugomų gyvūnijos rūšių (žuvų ir paukščių) priegaudą
- išliks retų žuviesių paukščių populiacijų apsaugos problemos
- išliks nelegali prekyba šviežiomis žuvimis
- išliks tinkamų sanitarinių sąlygų, produkcijos kokybės, žmonių sveikatos apsaugos problemos.

Plačiau - žr. 4 lentelę.

3.3. AKVAKULTŪRA

Akvakultūra Lietuvoje jau yra užsiimama senai. Tai rodo ir faktas, jog akvakultūros įmonių įrengti tvenkiniai yra 30–40 metų senumo. Įmonės yra mažos ir jų gana nedidelis pelnas neleidžia joms investuoti gautų lėšų moderniai įrangai įsigyti, tvenkinių hidrotechniniams įrenginiams modernizuoti, žuvų ligų profilaktikos priemonėms bei modernioms aplinkos apsaugos priemonėms taikyti, naujoms žuvų rūšims įveisti ir auginti. Išlieka neišspręsta organinės taršos iš tvenkinių akvakultūros įmonių problema.

Akvakultūros sėkmė gali priklausyti nuo šios žuvininkystės šakos gebėjimo būti ekonomiškai konkurencinga ir nepriklausoma. Tai reiškia, kad akvakultūra turi būti rinkos valdoma veikla. Turėtų būti plėtojama tik geras perspektyvas rinkoje turinčių produktų gamyba. Tačiau akvakultūra turi susidoroti su tam tikrais iššūkiais, daugiausia susijusius su poveikiu aplinkai, sveikatos apsaugos reikalavimais ir rinkos nepatvarumu. Padėti susidoroti su šiais iššūkiais turi būti parengtas geras strateginis planas, aktyvesnis įsijungimas į gamtosauginių, rekreacinių projektų įgyvendinimą.

II prioriteto „Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara“ uždavinio modernizuoti akvakultūros ūkius, Veiksmų programoje numatoma derinti su galimybėmis stiprinti juose aplinkos apsaugą, saugoti biologinę įvairovę. Todėl šio uždavinio įgyvendinimas atsižvelgiant į aplinkos apsaugos reikalavimus kuriuos daugiausiai sąlygoja Bendroji vandens politikos direktyva 2000/60/EB (toliau - Vandens direktyva), Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (toliau – Buveinių direktyva) ir Tarybos direktyva 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (toliau – Paukščių direktyva) turės tiesiogines teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai.

Jei programos uždaviniai nebus įgyvendinti:

- nebus modernizuoti akvakultūros ūkiai, įmonės nebus konkurencingos rinkoje
- žuvų auginimui bus sunaudojami dideli energijos išteklių
- išliks didelis vandens sunaudojimas, užteršimas nuleidžiamų tvenkinių vandenimis ir jo praradimas dėl filtracijos
- trūkstant finansinių išteklių, nebus užtikrinta žuvų sveikatingumas ir kokybė
- galimas dalies įmonių bankrotas
- tvenkiniai bus prarasti kaip ES saugomų paukščių buveinės ir maitinimosi vietos
- intensyvėtų žvejyba natūraliuose vandens telkiniuose
- akvakultūros tradicijas turinčiose vietovėse padidės nedarbo lygis.

Plačiau - žr. 4 lentelę.

3.4. ŽUVŲ PERDIRBIMO PRAMONĖ BEI RINKODARA

Šiuo metu Lietuvoje užregistruotos 35 žuvų perdirbimo įmonės, iš kurių 29 įmonės turi sertifikatus ir gali produkciją eksportuoti į Europos Sąjungos šalis. Dauguma žuvų perdirbimo įmonių importuoja žaliavas, gamina žuvų produktus ir didelę jų dalį eksportuoja. Žuvų perdirbimo pramonėje dirba beveik puspenkto tūkstančio žmonių.

Ateityje žuvų perdirbimo sektorius gali susidurti su dideliais iššūkiais, nes Lietuvos įmonės privalės atremti padidėjusią konkurenciją dėl importo iš ES šalių. Tačiau konkurenciją būtų lengviau atlaikyti patenkinant vartotojų poreikius dėl aukštesnio produktų saugos ir kokybės lygio. Perdirbimo įmonės turi investuoti į aplinkosaugos reikalavimų įgyvendinimui reikalingas priemones. Trūkstant lėšų išlieka taršos iš perdirbimo įmonių problema.

II prioriteto „Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara“ uždavinio gerinti darbuotojų saugos ir sveikatos sąlygas perdirbimo įmonėse, mažinti neigiamą įtaką aplinkai įgyvendinimas, turės tiesiogines nuolatines teigiamas pasekmes vandens ir oro kokybei (mažės vandens ir oro tarša iš žuvies perdirbimo įmonių).

Jei programos uždaviniai nebus įgyvendinti:

- aplinkos būklė blogėtų dėl pasenusių technologijų žuvies perdirbimo pramonėse
- išliks dabartinės aplinkos taršos tendencijos, naujų technologijų diegimas ir naujų produktų kūrimas vykdomas tik iš pačių įmonių turimų išteklių, kurie, prarandant konkurencingumą, bus riboti
- išliks tradicinių išteklių intensyvėjantis naudojimas, vedantis prie tam tikrų rūšių išteklių mažėjimo ir gausių, bet šiuo metu nepaklausių, išteklių neišnaudojimo.

Plačiau - žr. 4 lentelę.

3.5. ŽUVININKYSTĖS REGIONŲ PLĖTRA

Žuvininkystės regionų plėtra – viena iš tvarios žuvininkystės plėtros sąlygų, užtikrinančių nedidelių žuvininkystėje besiverčiančių bendruomenių gyvavimą, tradicijų išlaikymą, rekreacinių paslaugų spektro plėtrą. Lietuvos tradiciniais žuvininkystės regionais laikytini Baltijos pajūris, Kuršių marių ir Nemuno deltos arealas, Didieji Dzūkijos ežerai, rytų Lietuvos ežerynas ir kt., jie yra glaudžiai susiję su turizmo arealais, o didelė vandens telkinių ir priekrantės dalis yra saugomose teritorijose. Regionų plėtra yra susieta su žuvininkystei ir turizmui skirtos infrastruktūros bei paslaugų rėmimu, parama žuvininkystės regionų aplinkos, kaip žuvininkystės ir turizmo išteklių, saugojimui, pakrantės kaimelių bei gyvenviečių, kuriose vykdoma žuvininkystės veikla, atnaujinimui ir plėtrai bei gamtos ir architektūros paveldo saugojimui ir stiprinimui. Ši veikla turės tiesioginį teigiamą poveikį žuvininkystės regionų kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei.

Jei programos uždaviniai nebus įgyvendinti:

- tradicinės žuvininkystės regionai nyks ir nivelyuos
- išnyks šimtmečiais formavęsi šios veiklos įgūdžiai, šeimyninio verslo tradicijos
- nebus atnaujinti priekrantės žvejų kaimeliai, jų infrastruktūra, išliks didelė jų aplinkos teršimo galimybė bei patrauklios poilsiui aplinkos praradimas
- išliks neigiamos socialinės, demografinės vietos bendruomenių raidos tendencijos
- stiprės neigiama įtaka biologinei įvairovei ir kraštovaizdžiui, neigiamas poveikis „Natura 2000“ teritorijoms.

Plačiau - žr. 4 lentelę.

3.6. TECHNINĖ PARAMA

Techninė parama – vienas iš svarbiausių faktorių, užtikrinsiančių darnią žuvininkystės sektoriaus pertvarką, šio sektoriaus perorientavimą ir pritaikymą efektyviam darbui rinkos sąlygomis. Kartu tai ir viena svarbiausių sąlygų, užtikrinančių aplinkosauginių sąlygų įgyvendinimą, racionalesnį išteklių naudojimą, mažesnius kenksmingų medžiagų išmetimus į vandenį bei orą. Administracinių gebėjimų stiprinimas, skaidrus paramos lėšų naudojimas leis efektyviau išnaudoti sektoriui teikiamą ES ir nacionalinę paramą ir atitinkamą jos dalies skyrimą

problemoms, susijusioms su aplinkos apsauga, regionų ekonominės, socialinės, ekologinės būklės gerinimu, išteklių naudojimo administravimo ir kontrolės tobulinimu, tarptautiniu bendradarbiavimu.

Jei programos uždaviniai nebus įgyvendinti:

- nebus užtikrintas skaidrus ir efektyvus ES ir nacionalinio biudžeto lėšų įgyvendinimas
- nebus užtikrintas aplinkosaugos priemonių žuvininkystėje finansavimas ir racionalus finansinių išteklių panaudojimas
- nebus sukurta administravimo įgūdžių tobulinimo sistema
- nebus pasinaudota tarptautinio bendradarbiavimo galimybėmis.

Plačiau - žr. 4 lentelę.

4. APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS, SUSIJUSIOS SU PROGRAMOS ĮGYVENDINIMU, ATKREIPIANT DĖMESĮ Į PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU APLINKOS APSAUGAI SVARBIOMIS TERITORIJOMIS

Dabartinė mūsų vandenu žuvų fauna susiformavo poledyniniu laikotarpiu, todėl yra palyginti jauna, jos rūšių nedaug, bet ji savita. Faunos savitumą lemia didelė vandenu ir jų režimo įvairovė. Didžiausia žuvų rūšių įvairovė aptinkama upėse. Tyrimų duomenimis pastaruoju metu upėse gyvena iki 50 žuvų ir bežandžių rūšys (Kesminas, Virbickas, 1999). Ichtiologinių draustinių upėse aptinkamos 41 rūšys. Žuvų įvairovė ir gausa priklauso nuo upių dydžio, biotopinės struktūros ir kitų ekologinių veiksnių. Turtinga ichtiofauna dažniausiai pasižymi didesnės upės. Daugelis šaltavandenių upelių yra gyvybiškai svarbūs praeivėms ir stenobiontinėms žuvų rūšims. Visos lašišinės žuvys dauginasi gėlame vandenyje, todėl praeivės formos (lašišos, šlakiai) migruoja į upių aukštupius neršti.

Pagal apsaugos statusą saugomas žuvų rūšis galima suskirstyti taip :

1. į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos 7 žuvų ir nęgių rūšys: sturys (*Acipanser sturio*), sparis (*Abramis ballerus*), skersnukis (*Chondrostoma nasus*), lašiša (*Salmo salar*), ežerinis sykas (*Coregonus lavaretus sp.*), vijūnas (*Misgurnus fossilis*), jūrinė nėgė (*Petromyzon marinus*);

2. Europos Bendrijos svarbos žuvų ir nęgių rūšys:

- Buveinių direktyvos II priedo 12 rūšių, kurių apsaugai reikia steigti specialias saugomas buveinių apsaugai svarbias teritorijas: jūrinė nėgė (*Petromyzon marinus*), upinė nėgė (*Lampetra fluviatilis*), mažoji nėgė (*Lampetra planeri*), perpelė (*Alosa fallax*), Baltijos lašiša (*Salmo salar*), salatis (*Aspius aspius*), kirtiklis (*Cobitis taenia*), vijūnas (*Misgurnus fossilis*), ožka (*Pelecus cultratus*), kartuolė (*Rhodeus sericeus amarus*), auksaspalvis kirtiklis (*Sabaniejewia aurata*), paprastasis kūjagalvis (*Cottus gobio*);

- Buveinių direktyvos V priedo rūšys, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkomosios priemonės (be II priede esančių upinės nėgės, perpelės, Baltijos lašišos, salačio, ožkos dar 4 rūšys): kiršlys (*Thymallus thymallus*), ežerinis sykas (*Coregonus lavaretus sp.*), Baltijos sykas (*Coregonus lavaretus lavaretus*), ūsorius (*Barbus barbus*).

Be to Lietuvoje yra 13 globojamų žuvų ir vėžių rūšių, o įtrauktų į Berno konvencijos sąrašus rūšių net 26.

Praeivės, pusiau praeivės ir stenobiontinės žuvys ypač jautriai reaguoja į žmogaus veiklos sukeltus natūralių permanentinių hidrosistemų pokyčius. Jų išlikimas ir tolesnis populiacijų egzistavimas priklauso nuo upių specifinių ekologinių sąlygų, laisvų migracijos kelių ir nerštaviečių išsaugojimo. Preliminariais skaičiavimais nustatyta, kad dėl užtvankų statybos Lietuva prarado apie 70% potencialių katadrominių žuvų rūšių nerštaviečių. Tai buvo viena iš priežasčių, dėl kurių labai sumažėjo šių žuvų išteklių, o kai kurias rūšis dėl katastrofiškos

išteklų būklės teko įrašyti į Lietuvos raudonąją knygą. Todėl joms neigiamą poveikį gali daryti tarša iš akvakultūros ir žuvų perdirbimo pramonės įmonių, naujų akvakultūros tvenkinių įrengimas žuvų migracijos keliuose, žvejybos uostų plėtra ir naujų žvejybos uostų statyba žuvų migracijos keliuose ar akvatorijose, artimose jų neršto ir maitinimosi rajonams. Be to, dalis saugomų žuvų rūšių patenka į verslinės žūklės įrankius (1 lentelė), todėl jų apsaugai reikia skatinti selektyvių žvejybos įrankių ir metodų, leidžiančių išvengti tokių žuvų rūšių priegaudos naudojimą jų apsaugai svarbiose teritorijose, sustabdyti arba riboti verslinę žvejybą kai kuriose vietose ir(ar) kai kuriais laikotarpiais, o jeigu šios priemonės neveiksmingos, skatinti verslinės žvejybos perorientavimą į kitą veiklą.

1.lentelė. ES šalyse ir Lietuvoje saugomos, globojamos ir nykstančios žuvų ir nęgių rūšys, kurios patenka į verslinės žūklės sugavimus

Nr.	Lietuviškas pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Lietuvos RK	Lietuvoje globojama	Berno konvencija	Buveinių direktyva	Verslinė žūklės sugavimuose
1	Upinė nęgė	<i>Lampetra fluviatilis</i>			III	II, V	+
2	Lašiša	<i>Salmo salar</i>	4(I)		III	II, V	+
3	Šlakis	<i>Salmo trutta trutta</i>		+			+
4	Ežerinis sykas	<i>Coregonus lavaretus sp.</i>	4(I)	+	III	V	+
5	Baltijos sykas	<i>Coregonus lavaretus lavaretus</i>		+	III	V	+
6	Salatis	<i>Aspius aspius</i>		+	III	II, V	+
7	Žiobrys	<i>Vimba vimba</i>		+	III		+
8	Ožka	<i>Pelecus cultratus</i>		+	III	II, V	+
9	Šamas	<i>Silurus glanis</i>		+	III		+
10	Otas	<i>Psetta maxima</i>		+			+
11	Perpelė	<i>Alosa fallax</i>			III	II; V	+

Lentelės sutrumpinimų paaiškinimai:

RK- Raudonoji knyga

Berno konvencija, III – Europos laukinės gamtos ir natūraliųjų biotopų apsaugos konvencija (Berno konvencija), LRS įstatymas Nr. I – 1376, 1996 06 01 d. (žin., 1996 Nr.91), III priedėlis „Globojamos faunos rūšys“.

Buveinių direktyva, II priedas - Bendrijai svarbios gyvūnų ir augalų rūšys, kurių apsaugai reikalingas specialių saugomų teritorijų steigimas; V priedas - Bendrijai svarbios gyvūnų ir augalų rūšys, kurių rėmimui iš gamtos ir naudojimui, gali būti taikomos tvarkymo priemonės.

Kai kurių Veiksmų programos uždavinių įgyvendinimas gali turėti neigiamų pasekmių gamtinės aplinkos kokybei, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei (rūšims ir gamtinėms buveinėms). Svarbiausios kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimui teritorijos šalyje paskelbtos nacionalinėmis (valstybės ar savivaldybių) saugomomis teritorijomis. Šiuo metu nacionalinės saugomos teritorijos Lietuvoje užima 997 880 ha plotą (15,3 % šalies teritorijos). Biologinės įvairovės apsaugai Europos Bendrijos mastu svarbiausios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ buveinių ir paukščių apsaugai svarbios specialios saugomos teritorijos (toliau - „Natura 2000“ teritorijos) atrenkamos ir steigiamos pagal Buveinių direktyvą ir Paukščių direktyvą, turint tikslą užtikrinti biologinę įvairovę, apsaugant natūralias buveines ir laukinę

fauną bei florą europinėje valstybių narių teritorijoje. Šiuo metu Lietuvoje yra įsteigtos ir patvirtintos „Natura 2000“ teritorijomis“ 77 paukščių apsaugai svarbios teritorijos ir atrinktos bei pateiktos Europos Komisijai tvirtinti 298 buveinių apsaugai svarbios teritorijos (potencialios „Natura 2000“ teritorijos) (1 priedas). Bendras šių teritorijų plotas užima 927 411 ha (14,2% šalies teritorijos). 70,36 % „Natura 2000“ teritorijų ploto patenka į nacionalines saugomas teritorijas. Likusioje „Natura 2000“ teritorijų dalyje nacionalinės saugomos teritorijos pradėtos steigti.

Pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatas:

„3. Bet kokiems planams ir projektams, tiesiogiai nesusijusiems arba nebūtinai teritorijos (įsteigtos ar potencialios „Natura 2000“ teritorijos) tvarkymui, bet galintiems ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais arba projektais, turi būti atliekamas jų galimo poveikio teritorijai įvertinimas teritorijos apsaugos tikslų požiūriu. Atsižvelgiant į poveikio teritorijai įvertinimo išvadas ir remiantis 4 dalies nuostatomis, kompetentingos nacionalinės institucijos pritaria planui ar projektui tik įsitikinusios, kad jis neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumui ir, jei reikia, išsiaiškinusios plačiosios visuomenės nuomonę.

„4. Jei, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, šis planas ar projektas vis dėlto privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių priežasčių, tarp jų ir socialinio ar ekonominio pobūdžio, neatsižvelgti į visuomenės interesus, valstybė narė imasi visų kompensacinių priemonių, būtinų bendram Natura 2000 vientisumui apsaugoti. Apie patvirtintas kompensacines priemones ji praneša Komisijai.

Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetas natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetas rūšis, vieninteliai argumentai, kuriuos galima pateikti, yra argumentai, susiję su žmonių sveikata ar sauga, su labai svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis arba kitomis, Komisijos nuomone, įpareigojančiomis priežastimis neatsižvelgti į visuomenės interesus“.

Ši Buveinių direktyvos nuostata ūkinės veiklos projektams perkelta į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 str. 1 dalies 3p. :

„Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, kai planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms, o institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka nustato, kad šis poveikis gali būti reikšmingas“

ir 10 str. 4 dalį:

„Jeigu nustatoma, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas sukels reikšmingų neigiamų padarinių Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių planuojamos ūkinės veiklos sprendinių, planuojama ūkinė veikla gali būti leistina tik tais atvejais, kai jos sprendiniai, susiję su visuomenės sveikata, tam tikrų aplinkos komponentų išsaugojimu arba, atsižvelgiant į Europos Komisijos nuomonę, su kitomis svarbiomis priežastimis. Tokiais atvejais turi būti numatomos ir įgyvendinamos visos įmanomos kompensacinės priemonės, būtinoms Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų tinklo vientisumui išsaugoti. Apie šias kompensacines priemones institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, informuoja Europos Komisiją Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.“

Ši Buveinių direktyvos nuostata planams ir programoms perkelta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 130-4650) patvirtinto Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 7.3 p.

„Vertinimą privaloma atlikti, kai planų ir programų įgyvendinimas susijęs su įsteigta ar potencialia „Natura 2000“ teritorija ar artima tokios teritorijos aplinka ir institucija, atsakinga

už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka nustato, kad pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos (92/43/EEB) dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos nuostatas tokio plano ar programos įgyvendinimas (individualiai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali daryti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms“

ir 37 p.

„Jeigu nustatoma, kad plano ar programos įgyvendinimas sukels reikšmingų neigiamų pasekmių įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms ir nėra alternatyvių plano ar programos sprendinių, planas ar programa gali būti tvirtinami ir įgyvendinami tik tais atvejais, kai jų sprendiniai susiję su žmonių sveikata ar sauga, tam tikrų aplinkos komponentų išsaugojimu arba atsižvelgiant į Europos Komisijos nuomonę kitomis svarbiomis priežastimis. Tokiais atvejais turi būti numatomos ir įgyvendinamos visos įmanomos kompensacijos priemonės, būtinos įsteigtų ar potencialių „Natura 2000“ teritorijų tinklo vientisumui išsaugoti. Apie šias kompensacijos priemones institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, informuoja Europos Komisiją.“

Todėl ataskaitoje ypatingas dėmesys skiriamas Veiksmų programos įgyvendinimo galimų neigiamų pasekmių „Natura 2000“ teritorijose saugomoms vertybėms vertinimui ir galimoms priemonėms šioms pasekmėms išvengti, sumažinti arba kompensuoti. Apsaugos reikalavimai buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (potencialiose „Natura 2000“ teritorijose), galintys įtakoti žuvininkystės veiklą, pateikti 2 priede. Apsaugos reikalavimai paukščių apsaugai svarbiose teritorijose (įsteigtose „Natura 2000“ teritorijose), galintys įtakoti žuvininkystės veiklą, pateikti 3 priede.

I prioritetas. Žvejybos laivyno pajėgumų pritaikymas

Šio prioriteto įgyvendinimas susijęs ir su žvejybos Baltijos jūroje rėmimu. Baltijos jūros priekrantėje yra buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos. Jose saugomi Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai (1110, smėlio seklumos ir 1170, rifai) bei migruojančių ir žiemojančių vandens paukščių sankaupos. Pagal bendruosius buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos ir tvarkymo reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-15 nutarimu Nr.276 patvirtintuose Bendruosiuose buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatuose (Žin., 2004, Nr.41-1355) bei individualius Valstybinio Baltijos jūros talasologinio draustinio nuostatus, siekiant išvengti vandens paukščių žuvimo žvejų tinkluose „Natura 2000“ teritorijose jūros priekrantėje draudžiama statyti 55 mm ir didesnio aktyumo žvejybos tinklus nuo lapkričio 16d. iki balandžio 15 d. tokiam gylyje, kur nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra mažiau kaip 15 m. Tačiau ši priemonė neleidžia visiškai pašalinti neigiamų pasekmių paukščiams. Be to, jūros priekrantė svarbi ir saugomų ar globojamų žuvų rūšių (tarp jų ir Europos Bendrijos svarbos) apsaugai. Pernelyg intensyvi žvejyba ir (ar) neselektyvūs žvejybos metodai gali padaryti neigiamą poveikį lašišų, šlakių, perpeliių, sykų, otų, žiobrių ištekliams.

Todėl remiant priekrantės žvejybą prioritetas teiktinas dalies žvejybos laivų veiklos nutraukimui visam laikui ir didesnio selektyvumo žvejybos metodų (pvz. ūdų) įdiegimui, siekiant sumažinti nepageidaujamą vandens paukščių ir saugomų žuvų priegaudą. Siekiant pagerinti žvejybos kvotų išnaudojimą laivai gali būti modernizuojami tik selektyvios nepanaudojamų išteklių žvejybos kryptimi, kad nebūtų daroma žala saugomoms žuvų rūšims ir kitų verslinių žuvų rūšių ištekliams.

II prioritetas. Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara

Akvakultūra

„Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbios teritorijos yra įsteigtos kai kurių akvakultūros įmonių tvenkiniuose (Grybailios žuvininkystės tvenkiniai, Birvėtos biosferos poligonas, Vasaknų biosferos poligonas, Visbarų biosferos poligonas). Tai geras pavyzdys, kaip akvakultūra gali teigiamai įtakoti paukščių apsaugą. Todėl remiant akvakultūros ūkių modernizavimą prioritetą turi būti teikiamas šiose saugomose teritorijose ūkininkaujantioms įmonėms jų modernizavimą derinant su galimybėmis stiprinti juose aplinkos apsaugą, saugoti biologinę įvairovę. Ypač svarbu remti aplinkai saugios gamybos intensyvinimą tokiose įmonėse, kuriose paukščių apsauga tiesiogiai priklauso nuo auginamų žuvų produkcijos (migruojančių jūrinių erelių sankaujų apsauga Grybailios žuvininkystės tvenkinių teritorijoje).

Tačiau vandens tarša iš akvakultūros įmonių, naujų akvakultūros tvenkinių įrengimas užtvėnkiant upes ir (ar) pakeičiant hidrologinį režimą, buveinių apsaugai svarbių vandens telkinių naudojimas akvakultūrai, įtakojantis vandens lygio svyravimus, gali daryti neigiamą poveikį „Natura 2000“ teritorijose saugomiems Europos Bendrijos svarbos natūralių gėlųjų vandenų buveinių tipams bei vandens augalų ir gyvūnų buveinėms. Todėl „Natura 2000“ teritorijas galintys įtakoti akvakultūros įmonių modernizavimo projektai turi būti įvertinti poveikio šioms teritorijoms reikšmingumo požiūriu ir remiami tik tokie projektai, kurie nedarys reikšmingo neigiamo poveikio saugomoms rūšims ir buveinėms prioritetą teikiant projektams padedantiems apsaugoti aplinką bei gerinti jos kokybę ir išsaugoti gamtą.

Akvakultūros produkciją naudojant vandens telkinių išteklių pagausinimui reikia atsižvelgti į tai, kad pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus visuose Europos Bendrijos svarbos gėlųjų vandenų buveinių tipuose žuvų įveisimas nepageidautinas. Be to žuvis negali būti įveisiamos šių augalų ir gyvūnų rūšių buveinėse: pūslėtųjų aldrūnių (*Aldrovanda vesiculosa*), lanksčiųjų plukenių (*Najas flexilis*), skiauterėtųjų tritonų (*Triturus cristatus*). Baltijos lašišų (*Salmo salar*), kirtiklių (*Cobitis taenia*), vijūnų (*Misgurnus fossilis*), kartuolių (*Rhodeus sericeus amarus*), auksaspalvių kirtiklių (*Sabanejewia aurata*), paprastųjų kūjagalvių (*Cottus gobio*) buveinėse turi būti ribojamas plėšriųjų ir nevietinių žuvų rūšių įveisimas.

Kad nebūtų prieštaravimo Buveinių direktyvai, didžiųjų kormoranų gausos akvakultūros įmonėse reguliavimas gali būti atliekamas tik laikantis Aplinkos ministerijos nustatytos tvarkos. Jų skaičiaus mažinimas šaudant gali būti vykdomas Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatyta tvarka. Tačiau šis būdas nėra efektyvus. Todėl reikia remti, kitų efektyvesnių šios rūšies gausos reguliavimo priemonių paieškas ir taikymą.

Žvejyba vidaus vandenyse

Kuršių marios

Visos Kuršių marios patenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbias teritorijas ir potencialias buveinių apsaugai svarbias teritorijas. Kuršių marių dalis, patenkanti į Nemuno deltos regioninį parką, yra potenciali buveinių apsaugai svarbi teritorija (LTSIU0013) ir paukščių apsaugai svarbi teritorija (LTSLUB001).

Čia saugomos natūralios buveinės (1130, upių žiotys; 1150, lagūnos), jūrinės nėgės, ožkos buveinė, migruojančių žašų, ančių bei kitų vandens paukščių sankaupų vietos. Kuršių marių dalis, patenkanti į Kuršių nerijos nacionalinį parką, yra potenciali buveinių apsaugai svarbi teritorija (LTNER0005) ir paukščių apsaugai svarbi teritorija (LTKLAB001). Čia saugoma natūrali buveinė (1150, lagūnos) ir migruojančių bei žiemojančių vandens paukščių sankaupų vietos. Likusi Kuršių marių dalis yra potenciali buveinių apsaugai svarbi teritorija (LTSIU0012). Čia saugoma natūrali buveinė (1150, lagūnos) ir perpelės bei ožkos buveinė. Taip pat, šiaurinė Kuršių marių dalis nuo Klaipėdos uosto iki linijos Juodkrantė - Dreverna mokslininkų pasiūlyta kaip potenciali migruojančių ir žiemojančių paukščių sankaupų apsaugai svarbi teritorija. Kuršių mariose 2007 m. pradedama steigti „Natura 2000“ speciali saugoma teritorija – biosferos poligonas.

Upių žiočių ir lagūnų natūralių buveinių apsaugos bendrieji reikalavimai jokių apribojimų žvejybai nenumato. Tačiau pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus (Žin., 2004, Nr.41-1355) šiose buveinėse nekeičiamas dugno reljefas, nevykdoma kita veikla, jeigu tai pažeistų hidrologinį režimą ir cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų natūralių buveinių būklę. Į šiuos reikalavimus būtina atsižvelgti vertinant poveikio „Natura 2000“ teritorijai reikšmingumo požiūriu paramai teikiamus žvejybos infrastruktūros objektų įrengimo projektus. Be to, planuojant žvejybos prielaukų įrengimo darbus reikia atsižvelgti, kad ožkų ir perpelėlių buveinėse nuo balandžio 20 iki liepos 15 d. nepageidautini dugno kasimo darbai.

Jūrinės nėgės ir perpelės apsaugos bendrieji reikalavimai, susiję su šių rūšių žvejyba, atitinka Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vandens telkiniuose taisyklėse nustatytą žvejybos režimą.

Galimi papildomi žvejybos apribojimai Kuršių mariose susiję su vandens paukščių apsauga nuo patekimo į statomuosius tinklaičius jų migracijos ir žiemojimo sankaupų vietose. Nemuno deltos regioniniam parkui priklausančioje Kuršių marių dalyje ties delta vandens paukščių apsaugą ištikus metus užtikrina Nemuno priešakinės deltos rezervato režimas, kuriuo žvejyba draudžiama. Visame rytiniame Kuršių marių pakrastyje, 2 km atstumu nuo rytinio kranto, rugsėjo - spalio mėn. paukščius nuo patekimo į žvejybos įrankius saugo Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vandens telkiniuose taisyklėse nustatytas draudimas žvejoti statomaisiais tinklaičiais. Šiuos žvejybos apribojimus būtina išlaikyti ir ateityje. Be to, atrinktose svarbiose paukščių sankaupų apsaugai Kuršių marių vietose be šiuo metu jau nustatytų žvejybos apribojimų pagal Bendruosius paukščių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos ir tvarkymo reikalavimus gali būti nustatyti šie papildomi apribojimai:

1. Rudagalvių ančių, kuoduotųjų ančių, laukių, ausuotųjų kragų sankaupų vietose draudimas žvejoti visais statomaisiais tinklaičiais rugsėjo 1 - spalio 31 d., o ausuotųjų kragų sankaupų vietose ir balandžio 1- 20 d.

2. Mažųjų dančiasnapių, didžiųjų dančiasnapių ir klykuolių sankaupų vietose draudimas rugsėjo 1 – kovo 31d. žvejoti statomaisiais tinklaičiais, kurių akių dydis 50 mm ir didesnis, išskyrus žvejybą po ledu.

Be minėtų buveinių ir rūšių apsaugos reikalavimų žvejyba Kuršių mariose turi būti reguliuojama taip, kad būtų išvengta neigiamo poveikio ir kitų saugomų ar globojamų žuvų rūšių (tarp jų ir Europos Bendrijos svarbos) ištekliams (lašišų, šlakių, žiobrių salačių). Didžiausią neigiamą įtaką Kuršių mariose saugomų žuvų ir vandens paukščių rūšims šiuo metu daro pernelyg intensyvi žvejyba ir (ar) neselektyvūs žvejybos metodai. Todėl pirmiausiai turėtų būti remiamas žvejybos laivų perorientavimas į kitą nei žvejybą veiklą. Modernizuojant laivus ir žvejybos įrangą paramos prioritetai turėtų būti teikiami: didesnio selektyvumo žvejybos metodų įdiegimui, siekiant sumažinti nepageidaujamą saugomų žuvų ir vandens paukščių priegaudą; aplinkos kokybės išsaugojimui ir pagerinimui.

Kiti vidaus vandens telkiniai

Verslinės žvejybos intensyvumo mažinimas biologinės įvairovės apsaugos tikslais aktualus ir „Natura 2000“ teritorijoje - Kauno mariose, kur pernelyg intensyvi žvejyba gali neigiamai paveikti čia saugomų salačių apsaugos būklę, bei kitų vertingų žuvų išteklius. Gana intensyvi žvejyba Dusios, Metelio ir Obelijos ežeruose visų pirma gali neigiamai paveikti šioje „Natura 2000“ teritorijoje saugomą globaliai nykstančią vandens paukščių rūšį – rudę ir migruojančių vandens paukščių sankaupas. Rudės apsaugos tikslais verslinė žvejyba visais žvejybos įrankiais rudžių apsaugai svarbiose vietose Metelio ir Obelijos ežeruose turi būti draudžiama nuo ledo ištirpimo iki rugpjūčio 31 d., o paukščių sankaupų apsaugai svarbiose teritorijose: Dusios ež. - nuo rugpjūčio 1 d. iki užšalimo, Metelio ež. – nuo rugpjūčio 1 d. iki spalio 31 d. Todėl aktualu remti šiuose vandens telkiniuose žvejojančių žvejų perorientavimą į alternatyvią žvejybai veiklą. Žvejybos laivų aptarnavimo infrastruktūros kūrimo Kauno mariose projektai turi būti įvertinti atsižvelgiant į visų čia saugomų Europos Bendrijos svarbos buveinių ir rūšių apsaugos reikalavimus ir remiami tik reikšmingo neigiamo poveikio teritorijai nedarantys projektai. Skatintinas selektyvesnių, labiau išteklius tausojančių žvejybos priemonių naudojimas.

Be to, pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus (Žin., 2004, Nr.41-1355) žvejyba vidaus telkiniuose nepageidautina arba turi būti smarkiai ribojama beveik visuose Europos Bendrijos svarbos gėlųjų vandenų buveinių tipuose, todėl juose žvejojančius žvejus reikia skatinti persiorientuoti į kitą nei žvejybą veiklą. Taip pat verslinė žvejyba turi būti draudžiama pūslėtųjų aldrūnių (*Aldrovanda vesiculosa*), lanksčiųjų plukenių (*Najas flexilis*), balinių vėžlių (*Emys orbicularis*) buveinėse, o ūdrų (*Lutra lutra*) buveinėse draudžiama žvejoti statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių.

Vidaus vandens telkinių žvejų perorientavimui į kitą neižvejybą veiklą, rekreacinės žvejybos ir ekologinio turizmo veiklos skatinimas, veiklos rūšių įvairinimas, žvejų perkvalifikavimas gali būti remiami Žvejybos vidaus vandenyse priemonės ir Tvarios žuvininkystės regionų plėtros priemonės lėšomis. Laikinas žvejybos veiklos sustabdymas vidaus telkiniuose iš Europos žuvininkystės fondo gali būti remiamas tik tada, jei tai susiję su Europos Bendrijos patvirtintų žuvų išteklių atkūrimo programų įgyvendinimu. Iš Bendro intereso priemonės Gyvųjų vandens išteklių apsauga ir plėtra parama negali būti teikiama ankstesnių teisių ir prarastų pajamų kompensavimui „Natura 2000“ teritorijose. Todėl svarstytinas kompensavimo mechanizmas žvejams už patiriamus nuostolius dėl veiklos apribojimų „Natura 2000“ teritorijose iš kitų galimų fondų (panašiai kaip nustatyta žemė ar miškų ūkio subjektams).

Kad nebūtų prieštaravimo Buveinių direktyvai didžiųjų kormoranų gausos reguliavimas Kuršių mariose ir kituose vidaus vandens telkiniuose, gali būti atliekamas tik laikantis Aplinkos ministerijos nustatytos tvarkos. Jų skaičiaus mažinimas šaudant gali būti vykdomas Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatyta tvarka. Tačiau šis būdas nėra efektyvus. Todėl reikia remti, kitų efektyvesnių šios rūšies gausos reguliavimo priemonių paiešką ir taikymą.

Žuvų perdirbimas ir rinkodara

Neigiamą poveikį „Natura 2000“ teritorijoms galintys turėti projektai turi būti įgyvendinami atlikus poveikio „Natura 2000“ teritorijai reikšmingumo nustatymą, jeigu reikia - poveikio aplinkai vertinimo procedūras, priėmus teigiamą sprendimą dėl veiklos leistinumą ir nustačius neigiamo poveikio panaikinimui arba sumažinimui reikalingas priemones. Saugomose teritorijose prioritetas turėtų būti teikiamas neigiamą įtaką aplinkai mažinantiems projektams.

III prioritetas. Bendro intereso priemonės

Pagal prioriteto priemonę „**Žvejybos infrastruktūros plėtra**“ prioriteta paramai gauti numatoma teikti infrastruktūros objektų statybai Baltijos jūros priekrantėje (ypač Karklėje, Šventojoje, Danės upės žiotyse, Kunigiškiuose, Nemirsetoje, Nidoje ir Juodkrantėje). Atkreiptinas dėmesys, kad Karklė, Kunigiškiai ir Nemirseta ribojasi su „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbia teritorija - Baltijos jūros priekrantė (LTPAL0001), kurioje saugoma Europos Bendrijos svarbos buveinė 1170 rifai. Pagal buveinės apsaugos reikalavimus šioje buveinėje draudžiama statyti naujus viršvandeninius statinius priekrantės zonoje, jeigu nustatytą tvarka atlikus poveikio aplinkai vertinimą būtų nustatyta, kad tai pablogintų buveinių būklę, tvarkyti jūros dugną ar kitaip transformuoti buveinę, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinės būklę. Nida ir Juodkrantė yra Kuršių nerijos nacionaliniame parke, buveinių ir paukščių apsaugai svarbioje „Natura 2000“ teritorijoje. Su Kuršių nerija besiribojančioje Baltijos jūros priekrantėje saugoma Europos Bendrijos svarbos buveinė – 1110, smėlio seklumos. Pagal buveinės apsaugos reikalavimus šioje buveinėje draudžiama tvarkyti jūros dugną ar kitaip transformuoti buveinę, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinės būklę. Į šiuos reikalavimus būtina atsižvelgti vertinant poveikio „Natura 2000“ teritorijai reikšmingumo požiūriu paramai teikiamus žvejybos infrastruktūros objektų įrengimo projektus. Be to, šių infrastruktūros objektų įrengimas turi neprieštarauti saugomų teritorijų (Pajūrio regioninio parko, Kuršių nerijos nacionalinio parko) specialiojo planavimo dokumentams bei kitiems veiklą saugomose teritorijoje reglamentuojantiems dokumentams.

Prioriteto priemonė „**Gyvųjų vandens išteklių apsauga ir plėtra**“ darys tiesioginį teigiamą poveikį žuvų ištekliams ir biologinei įvairovei. Numatoma remti investicijas į nerštaviečių ir migracijos takų atkūrimą, kai jos teritorijos yra tiesiogiai susijusios su žvejybos veikla. Jei investuojama į aplinkos apsaugą ir jos gerinimą „Natura 2000“ *tinkle*, tai parama gali būti skiriama valdymo planų, strategijų ir schemų parengimui, infrastruktūrai, įskaitant nusidėvėjimą ir saugomų teritorijų įrangą, darbuotojų mokymui ir gebėjimų ugdymui bei susijusioms studijoms.

Įgyvendinant priemones, skirtas sudaryti palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui prioritetas turėtų būti skiriamas 1 lentelėje išvardintoms saugomoms žuvų rūšims.

IV prioritetas. Tvari žuvininkystės regionų plėtra

Mažos apimties žuvininkystei ir turizmui skirtos infrastruktūros bei paslaugų, naudingų mažoms žuvininkystė besiverčiančioms bendruomenėms, rėmimas, parama žuvininkystės regionų aplinkos saugojimui, kad ji išliktų patraukli, pakrantės kaimelių bei gyvenviečių, kuriose vykdoma žuvininkystės veikla, atnaujinimui ir plėtrai bei gamtos ir architektūros paveldo saugojimui ir stiprinimui turės tiesioginį teigiamą poveikį žuvininkystės regionų kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei.

Pakrantės kaimelių atnaujinimo ir plėtros saugomose teritorijose planai bei projektai turi neprieštarauti saugomų teritorijų specialiojo planavimo dokumentams ir nedaryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms.

5. TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS ARBA NACIONALINIŲ LYGMENIU NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU PROGRAMA

ES teisiniai aplinkos apsaugos reikalavimai:

Bendrijos aplinkos apsaugos politikos tikslai nustatyti Vieninguoju Europos aktu (1986 m.), kai Europos Bendrijos sutartis (1957 m.) papildyta aplinkos apsaugos straipsniais – 130r, 130s, 100a. ES aplinkos apsaugos teisės aktų visumą sudaro daugiau kaip 350 įvairių teisės aktų (maždaug 70 pagrindinių direktyvų, daugiau nei 20 reglamentų, o likusi dalis – sprendimai, rekomendacijos, nuomonės). Apie 30 direktyvų yra tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su vandens išteklių apsauga ir naudojimu. Aplinkos apsaugos reikalavimus pagal ES teisės aktus atitinka visos Veiksmų programos prioritetinės kryptys, ypač I prioritetinės krypties priemonė „Laivų žvejybos veiklos nutraukimas visam laikui“, II prioritetinės krypties „Akvakultūros priemonė“, III prioritetinės krypties priemonė „Gyvūnų vandens išteklių apsauga ir plėtra“.

ES teisiniai aplinkos apsaugos reikalavimai susiję su oro kokybe:

- Oro kokybės vertinimo ir valdymo direktyva 96/62/EEB, kurios tikslai yra išsaugoti aplinkos oro kokybę, susijusią su benzeno ir anglies monoksido koncentracijomis, nustatyti benzeno ir anglies monoksido koncentracijų aplinkos ore ribines vertes, skirtas išvengti, sustabdyti arba sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, gauti pakankamai atitinkamos informacijos apie benzeno ir anglies monoksido koncentracijas aplinkos ore ir užtikrinti jos prieinamumą visuomenei. Programoje šios direktyvos tikslų įgyvendinimo analizės nėra pateikta, tačiau problemų sprendimas sietinas su žvejybinių laivų ir įrangos atnaujinimu, kas tiesiogiai sumažins anglies monoksido ir benzeno išmetimus į atmosferos orą. Teigiamą įtaką turės ir žuvies perdirbimo pramonės modernizavimas bei bendro laivų skaičiaus sumažinimas.

ES teisiniai aplinkos apsaugos reikalavimai susiję su atliekų tvarkymu:

- Atliekų direktyva 2006/12/EB;
- Pakuočių ir pakuočių atliekų direktyva 94/62/EB;
- Direktyva 2004/12/EB, keičianti Pakuočių ir pakuočių atliekų direktyvą 94/62/EB;

Šių direktyvų tikslai yra skatinti atliekų panaudojimą ir reglamentuoti produktų, tokių kaip žaliavos, panaudojimą, skatinti švarias technologijas ir produktus, skatinti pakuočių perdirbimą ir kuo mažesnę neigiamą poveikį aplinkai. Šių direktyvų tikslai ir uždaviniai nėra tiesiogiai aptariami programoje, tačiau jie bus pasiekti per Veiksmų programos kai kurias priemones, pavyzdžiui II prioritetinės krypties priemonės „Žuvų perdirbimas ir rinkodara“ veikla „didinti mažai naudojamų rūšių, šalutinių produktų ir atliekų naudojimą“, priemonės „Žvejyba vidaus vandenyse“ veiklos sritis „Vidaus vandens žvejybos laivų modernizavimas“, III prioritetinės krypties veikla susijusi su investicijomis į atliekų laikymą ir apdorojimą, „Kolektyvinių veiksmų“ priemonėje investicijos į pamestų žvejybos priemonių pašalinimą iš vandens telkinių.

ES teisiniai aplinkos apsaugos reikalavimai susiję su vandens apsauga:

- Bendroji vandens politikos direktyva 2000/60/EB;
- Nitratų direktyva 91/676/EEB;
- Paviršinio vandens direktyva 75/440/EEB.

Šių direktyvų tikslai orientuoti į paviršinio ir požeminio vandens apsaugą - sukurti vandenių apsaugos sistemą, išsaugoti vandens išteklius nuo tolesnio blogėjimo, pagerinti ekosistemų apsaugą ir pažeidimų prevenciją bei sumažinti arba visai pašalinti žmogaus veiklos sukurtus chemines taršos šaltinius, įskaitant nitratų taršą žemės ūkyje.

Šių direktyvų pagrindinių principų įgyvendinimo nuostatos susiję su visomis žuvininkystės sektoriaus šakomis ir programoje tiesiogiai ar netiesiogiai analizuojamos visuose skyriuose, atsižvelgiant į tai, kad žuvininkystės sektorius neatsiejamai susijęs su vandenių naudojimu ir jose esančių išteklių eksploatavimu. Programoje šių direktyvų įgyvendinimo problematikai skiriama santykinai nedaug dėmesio ir ją reikėtų detalizuoti, atsižvelgiant į aukščiau išvardintų direktyvų nuostatas. Ženkliai prie vandens aplinkos apsaugos prisidės II prioritetinės krypties priemonė „Akvakultūra“, kurioje numatoma teikti paramą akvakultūros ūkiams, kurie įgyvendins gamybos metodus, padedančius apsaugoti aplinką bei pagerinti aplinkos kokybę.

ES teisiniai aplinkos apsaugos reikalavimai susiję su biologinės įvairovės apsauga:

- Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros;
- Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos;

Šių direktyvų tikslai susieti su ES mastu retų rūšių ir buveinių išlaikymu ateities kartoms ir skirti išsaugoti ES narių teritorijoje biologinę įvairovę, laukinę fauną ir florą, bei natūralias buveines. Daugelis šalies vandens telkinių yra saugomose teritorijose, jose sutinkamos retos paukščių, žinduolių, roplių rūšys, vandens telkinių pakrantėse išskiriamos saugotinos buveinės. Veiksmų programos II prioritetinės krypties priemonėje „Akvakultūra“ numatoma parama akvakultūros ūkiams, kurie vystys subalansuotą akvakultūrą, atitinkančią aplinkosaugos apribojimus pagal direktyvą 92/43/EEB. Dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros. Veiksmų programos pirminio projekto III prioritetinės krypties priemonėje „Gyvųjų vandens išteklių apsauga ir plėtra“ buvo įtraukta remtina veiklos sritis „aplinkos apsauga ir jos gerinimas Natura 2000 sistemoje, kai jos teritorijos yra tiesiogiai susijusios su žvejojimo veikla“, tačiau sprendžiant paramos iš skirtingų ES fondų atskyrimo problemas, su Aplinkos ministerija suderinta, kad ši veikla iš Veiksmų programos būtų išbraukta, nes sunku išskirti paramos Natura 2000 teritorijose priemones, kurios būtų susiję vien tik su žvejojimo veikla. Todėl geriau rengti projektus, kurie susiję su visa Natura 2000 teritorija ir kompleksiskai nagrinėtų tos teritorijos problemas, o ne vien tik žvejojimo specifiką. Minėtą veiklos sritį planuojama remti iš kitų ES fondų.

Nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkosaugos tikslai:

Dalyvavimas kuriant ES teisės aktus yra vienas iš aplinkosaugos tikslų, nes rengdami ir vykdydami nustatytus reikalavimus, Lietuvos žmonės pajus realią narystės Bendrijoje naudą.

2006-2008 m. turi būti įgyvendinti didžiųjų šalies miestų vandens valymo įrenginių statybos bei rekonstrukcijos investiciniai projektai. Įgyvendinant Vandens direktyvą, planuojama pradėti realizuoti Nemuno žemupio ir Vidurupio baseinams skirti projektai.

Svarbiausioms 2007-2013 m. ES remiamoms priemonėms turės būti priskirtinas saugomų, tuo pačiu ir „Natura 2000“ teritorijų tvarkymas, darnus jų vystymasis.

Daugiau dėmesio planuojama skirti aplinkos stebėsenai (monitoringui) ir kuo išsamesniam gyventojų informavimui apie aplinkos būklę. Šių tikslų įgyvendinimo priemonės netiesiogiai susiję su visomis žuvininkystės sektoriaus Programos prioritetinėmis kryptimis. Veiksmų programos 6.3. punkte bei 1-oje schemoje aprašyta priežiūros sistema, kuri leis stebėti Programos įgyvendinimo eigą, naudojant finansinius ir kitus numatytus rodiklius. Veiksmų programos 6.6. punkte išsamiai aprašoma gyventojų informavimo priemonės apie aplinkos būklę. Bendras darbas su visuomene, jos informavimas ir švietimas turės reikšmės sėkmingai įgyvendinant darnaus vystymosi principus, išsaugant švarią ir palankią sveikatai aplinką, apsaugant kraštovaizdį nuo neigiamos veiklos.

Apibendrinant galima akcentuoti du pagrindinius strateginius aplinkosaugos tikslus, kurie siejasi su nagrinėjamos Veiksmų programos įgyvendinimu:

1. Užtikrinti tinkamą aplinkos kokybę Lietuvos gyventojams, atsižvelgiant į Europos Sąjungos normas ir standartus, įgyvendinti darnaus vystymosi principus.
2. Užtikrinti racionalų išteklių (įskaitant miškus) naudojimą ir tolesnį jų gausinimą, išsaugoti biologinę įvairovę, gamtos paveldo vertybes, kraštovaizdžio savitumą.

6. SIŪLOMOS PRIEMONĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI

Pagrindiniai veiklos apribojimai reikalingi neigiamoms pasekmėms saugomoms vertybėms išvengti „Natura 2000“ teritorijose, esančiose nacionalinėse saugomose teritorijose, nustatyti individualiuose saugomų teritorijų nuostatuose, apsaugos reglamentuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose. Aplinkos ministro 2006-05-22 įsakymu Nr.D1-255 „Dėl planų, programų ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio įstegtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr.61-2214) nustatyta tvarka priimant išvadą dėl „Natura 2000“ teritorijoje arba artimoje jai aplinkoje planuojamos veiklos poveikio teritorijai galimo reikšmingumo arba atliekant planų ar programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūras arba planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras veiklai tokiose teritorijose gali būti nustatomos papildomos sąlygos, leidžiančios išvengti neigiamo poveikio saugomoms vertybėms arba sumažinančioms jį iki nereikšmingo.

Potencialiose „Natura 2000“ teritorijose, kurios nepatenka į nacionalines saugomas teritorijas ir veikla jose neregamentuota, pagrindinė priemonė nustatyti, ar planuojama veikla leistina ir kokiomis sąlygomis ją galima vykdyti yra planų, programų ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio įstegtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas (Aplinkos ministro 2006-05-22 įsakymas Nr.D1-255) ir jeigu poveikis gali būti reikšmingas - strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 – 08 - 18 nutarimas Nr. 967) arba poveikio aplinkai vertinimo procedūros (Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas).

Nustatant poveikį biologinei įvairovei panaikinančias arba sumažinančias priemones „Natura 2000“ teritorijose atsižvelgiama į Bendruosiuose buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatuose pateiktus bendruosius reikalavimus, juos pritaikant atsižvelgus į veiklos mastą ir pobūdį bei vietovės sąlygas ir ypatumus. Susijusios su Veiksmų programos uždavinių įgyvendinimu veiklos pagrindiniai apribojimai ar skatinimai, reikalingi neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti arba sumažinti jas iki nereikšmingų, nurodyti 4 skyriuje, aprašant prioritetų įgyvendinimo „Natura 2000“ teritorijose aplinkosaugines problemas bei pateikti 2 ir 3 prieduose.

Taigi vienu iš svarbiausių instrumentų, nustatančių priemones, reikalingas Veiksmų programos įgyvendinimo galimoms reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai (ypač biologinei įvairovei) išvengti, sumažinti ar kompensuoti yra planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo sistema, kuri pagal Buveinių direktyvos 6 (3) straipsnio nuostatas taikoma visiems planams, programoms ir ūkinės veiklos projektams, galintiems turėti reikšmingą neigiamą poveikį „Natura 2000“ teritorijoms.

Apibendrinant ankstesniuose skyriuose paminėtas problemas, teiktini šie pasiūlymai Veiksmų programai:

- „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbios teritorijos yra įsteigtos kai kurių akvakultūros įmonių tvenkiniuose (Grybailios žuvininkystės tvenkiniai, Bivėtos biosferos poligonas, Vasaknų biosferos poligonas, Visbarų biosferos poligonas), kurie teigiamai įtakoja paukščių apsaugą ir prisideda prie šių saugomų teritorijų nuostatuose iškeltų steigimo tikslų įgyvendinimo. Todėl remiant akvakultūros ūkių modernizavimą, prioritetas turi būti teikiamas šiose saugomose teritorijose esantiems žuvininkystės ūkio subjektams, modernizavimą derinant su galimybėmis stiprinti biologinę įvairovės apsaugą. Ypač svarbu remti aplinkai draugiškos gamybos intensyvumą tokiose įmonėse, kuriose paukščių buveinių apsauga tiesiogiai priklauso nuo auginamų žuvų produkcijos.

- Didžiausią neigiamą įtaką Kuršių mariose saugomų žuvų ir vandens paukščių rūšims šiuo metu daro pernelyg intensyvi žvejyba ir (ar) neselektyvūs žvejybos metodai, todėl modernizuojant laivus ir žvejybos įrangą, paramos prioritetai turėtų būti teikiami: didesnio selektyvumo žvejybos metodų įdiegimui (siekiant sumažinti nepageidaujamą saugomų žuvų ir vandens paukščių priegaudą); aplinkos kokybės išsaugojimui ir pagerinimui.

- III kryptyje įgyvendinant priemones, skirtas sudaryti palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui **prioritetas** turėtų būti skiriamas 1 lentelėje išvardintoms saugomoms žuvų rūšims.

7. VEIKSMŲ PROGRAMŲ UŽDAVINIŲ STRATEGINIS PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS PAGAL POVEIKIO ATSKIRIEMS APLINKOS KOMPONENTAMS REIKŠMINGUMĄ BEI PAGAL PASEKMIŲ RŪŠĮ. ALTERNATYVOS VEIKSMŲ PROGRAMOSE

Kaip buvo minėta ataskaitos įvade ir antrame skyriuje Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 m. veiksmų programa buvo rengiama, atsižvelgiant į žuvininkystės sektoriaus viziją, kurios bendras strateginis tikslas yra žuvininkystės sektoriaus plėtra ir konkurencingumo didinimas, užtikrinant ekonominį, aplinkos ir socialinį tvarumą, žuvų išteklių tausojimą ir atkūrimą.

Taip pat yra labai svarbu, kad planuojamos veiksmų programos uždaviniai atitiktų Lietuvos darnaus vystymosi prioritetus, kurie yra aprašyti Lietuvos darnaus vystymosi strategijoje:

- nuosaikus ir darnus ūkio šakų ir regionų ekonomikos vystymasis;
- socialinių ir ekonominių skirtumų tarp regionų ir viduje mažinimas išsaugant jų savitumą;
- pagrindinių ūkio šakų (transporto, pramonės, energetikos, žemės ūkio, būsto, turizmo) poveikio aplinkai mažinimas;
- efektyvesnis gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas;
- pavojaus žmonių sveikatai mažinimas;
- pasaulio klimato kaitos ir jos padarinių švelninimas;
- geresnė biologinės įvairovės apsauga;
- geresnė kraštovaizdžio apsauga ir racionalus tvarkymas;
- užimtumo didinimas, nedarbo, skurdo ir socialinės atskirties mažinimas;
- švietimo ir mokslo vaidmens didinimas;
- Lietuvos kultūrinio savitumo išsaugojimas.

Programa atitinka visus išvardintus svarbiausius darnaus vystymosi prioritetus. Perorientuojant žuvininkystės sektorių, bus siekiama ne tik ekonominio efektyvumo, bet ir aplinkosauginių nuostatų įdiegimo į visas šio sektoriaus veiklas. Žuvininkystės sektoriaus ekonominių pagrindų stiprinimas, dalinis perorientavimas į rekreacinių poreikių tenkinimą, suteiks sąlygas vystytis ir vietos bendruomenėms, kurios yra kultūrinių tradicijų ir savitumo saugojimo ir perdavimo ateities kartoms garantas.

Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtotės iki 2015 metų ilgalaikės strategijos pagrindinis strateginis tikslas – sukurti aplinką šalies materialinei ir dvasinei gerovei plėtoti, kurią apibendrintai nusako: stabili ekonominė plėtra bei sveika gamtinė aplinka dabar ir ateities kartoms. Todėl Veiksmų programos uždavinių vertinimas buvo atliktas atsižvelgiant į galimas atskirų uždavinių sprendinių pasekmes atskiriems aplinkos objektams bei tų pasekmių pobūdį.

Įgyvendinant veiksmų programos tikslus, būtina atsižvelgti į darnaus vystymosi principus, nes žuvininkystės sektoriaus vystymas gali didinti neigiamą įtaką aplinkai, saugomoms gyvūnų, visų pirma žuvų rūšims, bei buveinėms. Atliekant vertinimą buvo atsižvelgta į tai, kaip numatytų programose uždavinių sprendimas įtakos aplinkosauginių problemų mažėjimą/didėjimą bei padės Lietuvai vykdyti savo įsipareigojimus Europos Sąjungai aplinkos apsaugos bei gamtinių išteklių naudojimo srityje. Vertinimo rezultatai pagal poveikio reikšmingumą atskiriems aplinkos objektams bei pasekmių tipą pateikti 2 ir 3 lentelėse.

2 lentelė. Programų uždavinių strateginis pasekmių aplinkai vertinimas pagal poveikio atskiriems aplinkos komponentams reikšmingumą.

Poveikio objektai	Poveikis visuomenės sveikatai ir gyvenimo kokybei	Gyvūnijai ir augmenijos ištekliams	Orui	Vandeniui	Klimatui	Dirvožemiui	Kraštovaizdžiui	Biologinei įvairovei (rūšims ir gamtinėms buveinėms)	Nekilnojamam turtui	Kultūros paveldui	Bendras poveikis
Prioritetinės kryptys ir uždaviniai											
<u>Pirmoji prioritetinė kryptis:</u> Žvegybos laivyno pritaikymo priemonės											
• suderinti laivyno pajėgumus su žvegybos galimybėmis;	0	+2	+1	+1	0	0	0	+1	0	0	+5
• sudaryti prielaidas visiškam kvotų išnaudojimui;	+1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
• modernizuoti žvegybos laivus;	+1	0	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	+4
• modernizuoti ir tobulinti žvegybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias;	0	+1	0	0	0	0	0	+1	0	0	+2
• pritraukti daugiau jaunų asmenų į žvegybos veiklą.	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
<u>Antroji prioritetinė kryptis:</u> Akvakultūra, žvegyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara											
• modernizuoti akvakultūros ūkius;	+2	+1	0	+1	0	0	+1	-1	+1	+1	+5
• siekti didesnio akvakultūros įmonių produktyvumo ir konkurencingumo;	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+2
• užtikrinti auginamų žuvų sveikatingumą ir kokybę;	+2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2
• skatinti rinkoje paklausių, vertingų žuvų rūšių auginimą;	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
• mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų augintojams;	+1	-1	0	0	0	0	0	-1	0	0	-1
• optimizuoti verslinę žvegybą vidaus vandenyse, mažinant Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje versline žvegyba užsiimančių įmonių skaičių, didinant verslo konkurencingumą;	0	+1	0	+1	0	0	0	+1	0	0	+3

• skatinti alternatyvias žvejybai veikas;	+1	+2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+3
• modernizuoti žvejybos laivus;	+1	0	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	0	+4
• modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias;	0	+1	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	+2
• mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų ištekliams;	+1	-1	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	-1
• sukurti žvejybos laivų aptarnavimo infrastruktūrą Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje;	0	0	0	+1	0	-1	-1	0	+1	+1	0	+1
• įrengti žuvų pirminio pardavimo punktus;	+1	+1	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1
• skatinti naujų technologijų diegimą ir naujų produktų kūrimą;	+1	0	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	+3
• gerinti darbuotojų saugos ir sveikatos sąlygas perdirbimo įmonėse, mažinti neigiamą įtaką aplinkai;	+2	0	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	+4
• didinti labai mažų ir mažų įmonių konkurencingumą;	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
• plėtoti mažai naudojamų žuvų rūšių perdirbimą;	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
• skatinti naujų rinkų paiešką ir tobulinti rinkodaros priemones;	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
• gerinti produkcijos kokybę, skatinti konkurencingumą, plėsti asortimentą	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
• skatinti naujų darbo vietų kūrimą.	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
<u>Trečioji prioritėtinė kryptis: Bendro intereso priemonės</u>												
• sukurti tinkamą žvejybos infrastruktūrą;	+1	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0
• užtikrinti žvejų interesus, statant Šventosios uostą;	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
• plėtoti ir stiprinti asocijuotas žuvininkystės sektoriaus struktūras bei skatinti jų veiklą;	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
• sudaryti palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui.	0	+2	0	0	0	0	0	+2	0	0	0	+2
<u>Ketvirtoji prioritėtinė kryptis: Tvari žuvininkystės regionų plėtra</u>												
• telkti žuvininkystės regiono gyventojus ir ugdyti jų gebėjimus veikti kartu;	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
• įgyvendinti žuvininkystės veiklos grupių strategijas;	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
• didinti ekonominę ir socialinę žuvininkystės regionų gerovę, didinti žuvininkystės ir akvakultūros produktų vertę;	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1

<ul style="list-style-type: none"> išlaikyti esamas ir sukurti naujas darbo vietas, remiant žuvininkystės regionų, kurie dėl pokyčių žuvininkystės sektoriuje patiria socialinių ir ekonominių sunkumų, ekonominę ir socialinę pertvarką; 	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
<ul style="list-style-type: none"> skatinti pakrančių bei gyvenviečių, kuriose vykdoma žuvininkystės veikla, aplinkos kokybės gerinimą; 	0	0	0	+1	0	0	+1	0	0	0	+2
<ul style="list-style-type: none"> skatinti nacionalinį ir transnacionalinį žuvininkystės regionų bendradarbiavimą, organizuoti žuvininkystės sektoriaus darbuotojų mokymus, kvalifikacijos kėlimo bei, esant poreikiui, perkvalifikavimo priemones. 	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
<u>Penktoji prioritėtinė kryptis: Techninė parama</u>											
<ul style="list-style-type: none"> stiprinti institucijų administracinius gebėjimus; 	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
<ul style="list-style-type: none"> efektyviai ir skaidriai panaudoti ES ir nacionalinės paramos lėšas bei asignavimus; 	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<ul style="list-style-type: none"> efektyviai bendradarbiauti su ES ir Lietuvos Respublikos institucijomis, tarptautinėmis žvejybos organizacijomis ir suinteresuotomis valstybėmis; 	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	+1

Vertinama 5 balų sistema: - 2 labai neigiama, - 1 neigiama, 0 neutralu, + 1 teigiama, + 2 labai teigiama. Balai sumuojami ir gaunamas bendras sprendinių poveikis.

3 lentelė. Programų uždavinių strateginis pasekmių aplinkai vertinimas pagal pasekmių tipą.

Poveikio objektai	Poveikis visuomenės sveikatai ir gyvenimo kokybei	Gyvūnijai ir augmenijos ištekliams	Orui	Vandeniui	Klimatui	Dirvožemiui	Kraštovaizdžiui	Biologinei įvairovei (rūšims ir gamtinėms buveinėms)	Nekilnojamam turtui	Kultūros paveldui
Prioritetinės kryptys ir uždaviniai										
Pirmoji prioritetinė kryptis: Žvejybos laivyno pritaikymo priemonės										
• suderinti laivyno pajėgumus su žvejybos galimybėmis;		T, I	N, I	N, I				N, S		
• sudaryti prielaidas visiškam kvotų išnaudojimui;	T, T	T, VT,								
• modernizuoti žvejybos laivus;	T, NL		T, I	T, I	N, I					
• modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias;		N, K, I						T, NL		
• pritraukti daugiau jaunų asmenų į žvejybos veiklą.	+T, I	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antroji prioritetinė kryptis: Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara										
• modernizuoti akvakultūros ūkius;	T, I	N, VT		T, TR			T, I	N, I	T, I	T, I
• siekti didesnio akvakultūros įmonių produktyvumo ir konkurencingumo;	T, K	N, VT								
• užtikrinti auginamų žuvų sveikatingumą ir kokybę;	T, I									
• skatinti rinkoje paklausių, vertingų žuvų rūšių auginimą;		N, I								
• mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų auginimojams;	T, T	T, S						T, S		
• optimizuoti verslinę žvejybą vidaus vandenyse, mažinant Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje versline žvejyba užsiimančių įmonių skaičių, didinant verslo konkurencingumą;		N, I		N, I				N, I		

• skatinti alternatyvias žvejybai veiklas;	N, L	T, K, I									
• modernizuoti žvejybos laivus;	T, NL		T, I	T, I	N, I						
• modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias;		N, K, I						T, NL			
• mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų ištekliams;	N, VT	T, S							T, S		
• sukurti žvejybos laivų aptarnavimo infrastruktūrą Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje;				T, I		T, I	T, NL			T, I	T, I
• įrengti žuvų pirminio pardavimo punktus;	T, NL	N, I					N, L				
• skatinti naujų technologijų diegimą ir naujų produktų kūrimą;	N, VT		T, NL	T, NL							
• gerinti darbuotojų saugos ir sveikatos sąlygas perdirbimo įmonėse, mažinti neigiamą įtaką aplinkai;	T, I		T, NL	T, NL							
• didinti labai mažų ir mažų įmonių konkurencingumą;											
• plėtoti mažai naudojamų žuvų rūšių perdirbimą;		N, VT									
• skatinti naujų rinkų paiešką ir tobulinti rinkodaros priemones;											
• gerinti produkcijos kokybę, skatinti konkurencingumą, plėsti asortimentą	N, L										
• skatinti naujų darbo vietų kūrimą.	T, TR										
Trečioji prioritėtinė kryptis: Bendro intereso priemonės											
• sukurti tinkamą žvejybos infrastruktūrą;	N, TR						T, I				
• užtikrinti žvejų interesus, statant Šventosios uostą;	N, TR										
• plėtoti ir stiprinti asocijuotas žuvininkystės sektoriaus struktūras bei skatinti jų veiklą;											
• sudaryti palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui.		T, I, NL							T, I, NL		
Ketvirtoji prioritėtinė kryptis: Tvari žuvininkystės regionų plėtra											
• telkti žuvininkystės regiono gyventojus ir ugdyti jų gebėjimus veikti kartu;	N, I										
• įgyvendinti žuvininkystės veiklos grupių strategijas;	N, NL										
• didinti ekonominę ir socialinę žuvininkystės regionų gerovę, didinti žuvininkystės ir akvakultūros produktų vertę;	N, NL										

<ul style="list-style-type: none"> išlaikyti esamas ir sukurti naujas darbo vietas, remiant žuvininkystės regionų, kurie dėl pokyčių žuvininkystės sektoriuje patiria socialinių ir ekonominių sunkumų, ekonominę ir socialinę pertvarką; 	T, TR									
<ul style="list-style-type: none"> skatinti pakrančių bei gyvenviečių, kuriose vykdoma žuvininkystės veikla, aplinkos kokybės gerinimą; 			T, L		T, L	T, I				
<ul style="list-style-type: none"> skatinti nacionalinį ir transnacionalinį žuvininkystės regionų bendradarbiavimą, organizuoti žuvininkystės sektoriaus darbuotojų mokymus, kvalifikacijos kėlimo bei, esant poreikiui, perkvalifikavimo priemones.. 		N, S, I								
<u>Penktoji prioritėtinė kryptis: Techninė parama</u>										
<ul style="list-style-type: none"> stiprinti institucijų administracinius gebėjimus; 		N, S, I								
<ul style="list-style-type: none"> efektyviai ir skaidriai panaudoti ES ir nacionalinės paramos lėšas bei asignavimus; 										
<ul style="list-style-type: none"> efektyviai bendradarbiauti su ES ir Lietuvos Respublikos institucijomis, tarptautinėmis žvejybos organizacijomis ir suinteresuotomis valstybėmis; 								N, S, I		

Pasekmių tipas:

1. Tiesioginės – T
2. Netiesioginės –N
3. Kaupiamosios – K
4. Sąveikaujančios – S
5. Trumpalaikės - TR
6. Vidutinės trukmės – VT
7. Ilgalaikės – I
8. Nuolatinės – NL
9. Laikinos - L

Vertinama, koks pasekmių tipas būdingas kiekvienam aplinkos komponentui.

SPAV proceso metu yra turi būti analizuojami programose ar planuose numatyti alternatyvūs jų įgyvendinimo scenarijai. Pateiktoje vertinimui veiksmų programoje analizuojamas tik vienas įgyvendinimo scenarijus, alternatyvūs požiūriai buvo nagrinėjami darbo grupių, ruošusių programas darbo metu. Todėl atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą „nulinei“ alternatyvai, buvo galima vertinti tik pasekmes aplinkai bendrai (neanalizuojant jų pagal objektus ir pobūdį), jei programos nebus įgyvendinamos., t.y. jei jose suformuluoti tikslai bei uždaviniai nebus įgyvendinami.

Vertinimo paaiškinimas ir „nulinės“ alternatyvos analizė pateikti 4 lentelėje.

4 lentelė. Programų uždavinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo paaiškinimas ir „nulinės“ alternatyvos analizė

Programų uždaviniai	Vertinimo paaiškinimas	Pasekmės aplinkai, jei programa nebus įgyvendinama
1. suderinti laivyno pajėgumus su žvejybos galimybėmis;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas padėtų įdiegti darnaus išteklių naudojimo principus žuvininkystėje, gyvūnijai (žuvų ištekliams) ir augmenijos ištekliams, netiesioginį ilgalaikį poveikį oro ir vandens kokybei (mažintų išsklaidytą oro ir vandens taršą), o taip pat turėtų teigiamų netiesioginių sąveikaujančių pasekmių biologinei įvairovei.	Išlieka paklausių žuvų rūšių kvotų trūkumas, bei pertekliniai žvejybos pajėgumai Baltijos jūros priekrantėje (galimas lokalių išteklių pergaudymas), seni ir nemodernūs, aplinką teršiantys žvejybiniai laivai. Jų modernizavimas gali būti vykdomas tik žvejybos įmonių sukauptų lėšų dėka, kas yra sunkiai tikėtina.
2. sudaryti prielaidas visiškam kvotų išnaudojimui;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas pagerintų kvotų išnaudojimą ir turės trumpalaikes tiesiogines teigiamas pasekmes žvejų gyvenimo kokybei, tačiau gali turėti neigiamų tiesioginių vidutinės trukmės pasekmių žuvų ištekliams, dėl atskirų žuvų rūšių galimos pergaudos bei neigiamos įtakos saugomų žuvų rūšių ištekliams (ypač laukinės lašišos bei syko ir žiobrio)	Neišgaudomos atskirų žuvų rūšių kvotos leidžia perorientuoti dalį žvejybos nuo paklausių žuvų kvotų pergaudos prie tų žuvų rūšių žvejybos, kurių kvotos yra neišgaudomos.
3. modernizuoti žvejybos laivus;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas pagerintų gamtinės aplinkos būklę ir turėtų teigiamą nuolatinį poveikį visuomenės sveikatai bei teigiamą ilgalaikį poveikį aplinkai, t.y, pagerėtų žvejų darbo sąlygos, būtų labiau užtikrinama produkcijos kokybė mažinama aplinkos tarša iš laivų	Išlieka seni ir nemodernūs, aplinką teršiantys žvejybiniai laivai. Jų modernizavimas gali būti vykdomas tik žvejybos įmonių sukauptų lėšų dėka, kas yra sunkiai tikėtina.

<p>4. modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias;</p>	<p>Uždavinio sprendinių įgyvendinimas padėtų įdiegti darnaus išteklių naudojimo principus žuvininkystėje, turėtų netiesioginių ilgalaikių teigiamų pasekmių gyvūnijos ištekliams bei tiesioginių nuolatinių teigiamų pasekmių biologinei įvairovei (selektyvių priemonių naudojimas leistų išvengti neigiamos įtakos žuvų jaunikliams, saugomoms žuvų rūšims, vandens paukščiams).</p>	<p>Išlieka biologinei įvairovei keliančios grėsmę tendencijos dėl įprastinių žvejybos priemonių naudojimo, ne visuomet atsižvelgiant į retų ir saugomų gyvūnijos rūšių (žuvų, paukščių,) priegaudą.</p>
<p>5. pritraukti daugiau jaunų asmenų į žvejybos veiklą.</p>	<p>Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių ilgalaikių teigiamų pasekmių gyvenimo kokybei (didės jaunų žmonių galimybės gyventi ir dirbti žvejybos regionuose).</p>	<p>Išlieka dabartinės socialinės ir užimtumo problemos.</p>
<p>6. modernizuoti akvakultūros ūkius;</p>	<p>Uždavinio sprendinių įgyvendinimas pagerintų aplinkos būklę ir turėtų tiesioginį ir ilgalaikį teigiamą poveikį darbuotojų gyvenimo kokybei bei visuomenės sveikatai, kraštovaizdžiui, kultūros paveldui ir nekilnojamam turtui, netiesioginį vidutinės trukmės poveikį žuvų ištekliams (pagerėtų natūralių vandens telkinių išteklių atkūrimo įveisiant žuvis galimybės), tiesioginį trumpalaikį poveikį vandens kokybei (sumažėtų vandens tarša išleidžiant tvenkinių vandenį). Tačiau tai turėtų netiesioginį ilgalaikį neigiamą poveikį bioįvairovei, nes pereinant prie intensyvios akvakultūros galimai sumažėtų buveinių kai kurioms gyvūnų rūšims, ypač paukščiams.</p>	<p>Išlieka dabartinei ekstensyviai akvakultūrai būdingos tendencijos, vandens tarša nuleidžiamų tvenkinių vandenimis, geros sąlygos gyventi įvairiai vandens paukščių faunai.</p>
<p>7. siekti didesnio akvakultūros įmonių produktyvumo ir konkurencingumo;</p>	<p>Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turėtų tiesioginį kaupiamąjį teigiamą poveikį visuomenės sveikatai (geresnė produkcijos kokybė) bei netiesioginį vidutinės trukmės teigiamą poveikį gyvūnijos (žuvų) ištekliams – didėjant akvakultūros produkcijos kiekiui rinkoje, mažėtų natūralių išteklių poreikis rinkoje o tuo pačiu ir žvejybinis slėgis natūraliems ištekliams.</p>	<p>Išlieka dabartinei ekstensyviai akvakultūrai būdingos tendencijos, bei sąlyginai nedidelis akvakultūrinių ūkių produktyvumas.</p>
<p>8. užtikrinti auginamų žuvų sveikatingumą ir kokybę;</p>	<p>Uždavinio sprendinių įgyvendinimas pagerintų produkcijos kokybę ir turėtų tiesioginį ir ilgalaikį labai teigiamą poveikį visuomenės sveikatai</p>	<p>Išlieka dabartinei ekstensyviai akvakultūrai būdingos tendencijos produkcijos kokybės gerinimo tendencijos, kurias apsprendžia tik įmonių turimi finansiniai ištekliai</p>

15. mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų ištekliams;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesiogines vidutinės trukmės teigiamas pasekmes gyvenimo kokybei (sumažėjus nuostoliams dėl žuvilesių paukščių daromos žalos ir dėl to padidėjus žuvų ištekliams) tačiau tiesiogines sąveikaujančias neigiamas pasekmes gyvūnijos ištekliams bei bioįvairovei, kadangi numatomos priemonės reguliuoti žuvilesių paukščių populiacijas jas mažinant.	Žuvilesių paukščių populiacijos gyvena pagal natūralius gamtos dėsniumus, konkuruodamos su žmogumi dėl žuvų išteklių, tame tarpe ir auginamų akvakultūrinuose ūkiuose.
16. sukurti žvejybos laivų aptarnavimo infrastruktūrą Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės tiesiogines teigiamas ilgalaikes pasekmes vandens kokybei bei kultūros paveldui ir nekilnojamam turtui (mažės išsklaidyta vandens tarša, restauruojami senieji infrastruktūros įrenginiai) bei tiesiogines nuolatinės neigiamas pasekmes kraštovaizdžiui (naujų infrastruktūros objektų atsiradimas vandens telkinių pakrantėse)	Išlieka dabartinės laivų aptarnavimo Kuršių ir Kauno mariose problemos, jos sprendžiamos tik vidinių išteklių dėka.
17. įrengti žuvų pirminio pardavimo punktus;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas tiesioginio poveikio gamtinei aplinkai neturės. Pagerėjusios sanitarinės higieninės sąlygos ir produkcijos kokybė turės tiesiogines nuolatinės teigiamas pasekmes visuomenės sveikatai ir gyvenimo kokybei. Be to pagerės išteklių naudojimo kontrolė, kas turės netiesiogines ilgalaikes teigiamas pasekmes žuvų ištekliams	Išlieka neorganizuota prekyba šviežiomis žuvimis dažnai neturint tam tinkamų sanitarinių sąlygų. Dėl to nukenčia produkcijos kokybė, kyla pavojus žmonių sveikatai. Be to sudėtinga žuvų išteklių naudojimo apskaita ir žvejybos kontrolė.
18. skatinti naujų technologijų diegimą ir naujų produktų kūrimą;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės tiesiogines nuolatinės teigiamas pasekmes vandens ir oro kokybei (mažės vandens ir oro tarša iš žuvies perdirbimo įmonių) bei nuolatinės vidutinės trukmės teigiamas pasekmes visuomenės sveikatai (darbo sąlygų pagerėjimas)	Išlieka dabartinės aplinkos taršos tendencijos žuvies perdirbimo pramonėje, naujų technologijų diegimas ir naujų produktų kūrimas vykdomas tik iš pačių įmonių turimų išteklių.
19. gerinti darbo ir higienos sąlygas perdirbimo įmonėse, mažinti neigiamą įtaką aplinkai;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės tiesiogines nuolatinės teigiamas pasekmes vandens ir oro kokybei (mažės vandens ir oro tarša iš žuvies perdirbimo įmonių) bei tiesiogines ilgalaikes teigiamas pasekmes visuomenės sveikatai (darbo sąlygų pagerėjimas)	Išlieka dabartinės aplinkos taršos tendencijos žuvies perdirbimo pramonėje, darbo ir higienos sąlygų gerinimas vykdomas tik iš pačių įmonių turimų išteklių.
20. didinti labai mažų ir mažų įmonių konkurencingumą;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas poveikio aplinkai neturės.	

21. plėtoti mažai naudojamų žuvų rūšių perdirbimą;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesiogines teigiamas vidutinės trukmės pasekmes gyvūnijos ištekliams, mažės tradicinių žuvų rūšių išteklių pergaudimo galimybės.	Išliks tradicinių išteklių naudojimas, kuris gali dar skatinamas padidėti.
22. skatinti naujų rinkų paiešką ir tobulinti rinkodaros priemones;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas poveikio aplinkai neturės	
23. gerinti produkcijos kokybę, skatinti konkurencingumą, plėsti asortimentą	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių laikinų teigiamų pasekmių visuomenės sveikatai (gerės produkcijos kokybė).	Produkcijos kokybė gerėja vidinių išteklių dėka.
24. skatinti naujų darbo vietų kūrimą.	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės tiesioginių trumpalaikių teigiamų pasekmių gyvenimo kokybei (žvejų socialinių problemų sprendimas).	Naujų darbo vietų kūrimas susijęs tik su vidiniais ištekliais.
25. sukurti tinkamą žvejybos infrastruktūrą;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių trumpalaikių teigiamų pasekmių gyvenimo kokybei (gerės žmogaus patogumas gyventi ir dirbti).	Išlieka su žvejybos infrastruktūros vystymu susiję socialinės ir aplinkosauginės problemos.
26. užtikrinti žvejų interesus, statant Šventosios uostą;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių trumpalaikių teigiamų pasekmių gyvenimo kokybei (gerės žmogaus patogumas gyventi ir dirbti).	Išlieka su žvejybos infrastruktūros vystymu susiję socialinės ir aplinkosauginės problemos, žuvų nerštinių migracijų į Šventosios upę problemos.
27. plėtoti ir stiprinti asocijuotas žuvininkystės sektoriaus struktūras bei skatinti jų veiklą;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas poveikio aplinkai neturės	
28. sudaryti palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui.	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės tiesioginių ilgalaikių nuolatinių teigiamų pasekmių gyvūnijos ištekliams bei bioįvairovei, o taip pat ir retų bei saugomų gyvūnų rūšių išgyvenimui.	Išlieka dabartinės tendencijos natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui gerinti, naudojant tik vietinius išteklius.
29. telkti žuvininkystės regiono gyventojus ir ugdyti jų gebėjimus veikti kartu;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių ilgalaikių teigiamų pasekmių gyvenimo kokybei (didės potencialios galimybės veikti kartu)	Išlieka dabartinės socialinės problemos, būdingos atskiriems žuvininkystės regionams.
30. įgyvendinti žuvininkystės veiklos grupių strategijas;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių nuolatinių teigiamų pasekmių gyvenimo kokybei (didės potencialios galimybės veikti kartu).	Išlieka dabartinės bendradarbiavimo problemos, būdingos atskiriems žuvininkystės regionams.
31. didinti ekonominę ir socialinę žuvininkystės regionų gerovę, didinti žuvininkystės ir akvakultūros produktų vertę;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių nuolatinių teigiamų pasekmių gyvenimo kokybei (gerės žmogaus patogumas gyventi ir dirbti).	Išlieka dabartinės socialinės problemos, būdingos atskiriems žuvininkystės regionams.
32. išlaikyti esamas ir sukurti naujas darbo vietas, remiant žuvininkystės regionų, kurie dėl pokyčių žuvininkystės sektoriuje patiria socialinių ir ekonominių sunkumų, ekonominę ir socialinę pertvarką;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės tiesioginių trumpalaikių teigiamų pasekmių gyvenimo kokybei (gerės žmogaus patogumas gyventi ir dirbti), ko pasekoje mažės socialinės problemos žuvininkystės sektoriuje.	Išlieka dabartinės socialinės problemos, būdingos atskiriems žuvininkystės regionams.

33. skatinti pakrančių bei gyvenviečių, kuriose vykdoma žuvininkystės veikla, aplinkos kokybės gerinimą;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės tiesioginių ilgalaikių teigiamų pasekmių kraštovaizdžiui ir vandens kokybei, kadangi turėtų būti tvarkomos vandens telkinių pakrantės, mažėti paviršinio vandens tarša.	Išlieka dabartinės pakrančių aplinkos kokybės gerinimo problemos, jos sprendžiamos tik panaudojant turimus vietinius išteklius.
34. skatinti nacionalinį ir transnacionalinį žuvininkystės regionų bendradarbiavimą, organizuoti žuvininkystės sektoriaus darbuotojų mokymus, kvalifikacijos kėlimo bei, esant poreikiui, perkvalifikavimo priemones.	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių ilgalaikių sąveikaujančių teigiamų pasekmių gyvūnijos (žuvų) ištekliams, kadangi išteklių naudojimas bus derinamas tarp atskirų regionų ir šalių, ypač tarptautiniuose vandens telkiniuose.. Taip pat sprendinių įgyvendinimas turės teigiamų pasekmių gyvūnijos (žuvų) išteklių naudojimui, nes nemaža dalis problemų žuvininkystės sektoriuje susiję su žema dirbančiųjų kvalifikacija.	Išlieka dabartinės regionų bendradarbiavimo tendencijos bei darbuotojų kvalifikacijos kėlimo problemos.
35. stiprinti institucijų administracinius gebėjimus;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių ilgalaikių sąveikaujančių teigiamų pasekmių gyvūnijos (žuvų) ištekliams, pagerės išteklių naudojimo administravimas ir kontrolė.	Išteklių naudojimo administravimo ir kontrolės problemos sprendžiamos naudojant vietinius išteklius.
36. efektyviai ir skaidriai panaudoti ES ir nacionalinės paramos lėšas bei asignavimus;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas poveikio aplinkai neturės	
37. efektyviai bendradarbiauti su ES ir Lietuvos Respublikos institucijomis, tarptautinėmis žvejybos organizacijomis ir suinteresuotomis valstybėmis;	Uždavinio sprendinių įgyvendinimas turės netiesioginių ilgalaikių sąveikaujančių teigiamų pasekmių gyvūnijos (žuvų) ištekliams, kadangi išteklių naudojimas bus derinamas tarp atskirų regionų ir šalių, ypač tarptautiniuose vandens telkiniuose..	Išlieka dabartinės tarptautinio bendradarbiavimo tendencijos.

8. NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Lietuvos Respublikos bendrajame plane yra numatyta, kad planuojamuoju periodu (2000-2020) vienas iš pagrindinių raidos tikslų yra siekti pastovaus šalies ekonominio augimo, naudojant pažangias, energijai taupias ir ekologiškas technologijas, bei vietos išteklius. Viena iš svarbiausių sąlygų įgyvendinant pagrindinius raidos tikslus yra balansas tarp ekonomikos augimo ir aplinkos kokybės kaitos tendencijų.

Lietuvos nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje yra numatyta, kad pagrindinių ūkio šakų (transporto, pramonės, energetikos, žemės ūkio, turizmo) poveikio aplinkai mažinimas didinant ekologinį jų efektyvumą ir įtraukiant aplinkos interesus į jų plėtros strategijas – itin svarbus Lietuvos darnaus vystymosi prioritetas. Žuvininkystė kaip atskira Lietuvos ūkio šaka yra neišskirta dėl nedidelės savo dalies Lietuvos ūkio struktūroje, tačiau ji yra gana svarbi ūkio šaka atskiruose Lietuvos regionuose ir - didele dalimi - socialine prasme. Nacionaliniame strateginiame plane yra numatyta, kad Lietuvos žuvininkystės sektoriaus plėtra turi būti suderinta su Lietuvos socialine, regionine, aplinkos apsaugos politika bei žvejybos išteklių išsaugojimu.

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos įgyvendinimo stebėsenos programoje yra siūloma įtraukti darnios plėtros rodiklius, kurie leistų vertinti balansą tarp žuvininkystės sektoriaus plėtros ir aplinkos kokybės kaitos tendencijų. Stebėsenos rodikliai, nurodyti veiksmų programose, leidžia įvertinti investicijų sėkmingumą, tačiau neleidžia pilnai atsakyti į klausimą apie projektų įgyvendinimo pasekmių aplinkai tendencijas.

Jungtinių tautų dokumente „Darni Jungtinių Tautų plėtra“ 17 skyriuje yra pateikti darnios plėtros rodikliai žuvininkystės sektoriuje (lentelė 5).

5 lentelė. Jungtinių tautų darnios plėtros rodikliai (United Nations sustainable development. Chapter 17)

Indikatorius	Apibūdinimas
Žmonių skaičiaus augimas pakrančių zonoje	Šis indikatorius atspindi pakrantės zonos naudojimą ir lemia didėjančią žmogaus įtaką pakrantės zonai
Naftos išsiliejimai pakrantėje	Šis indikatorius atspindi aplinkos taršą ir lemia ekosistemų bei buveinių destruktiją.
N ir P prietaka į pakrantės vandenį	Tai indikatorius, kuris atspindi pakrantės taršą ir eutrofikaciją
Maksimalus tausojantis derlius (MSY)	Šis indikatorius atspindi išteklių naudojimą, nepažeidžiant jų reprodukcinių galimybių
Dumblių indeksas	Šis indikatorius atspindi aplinkos kokybę

Baltijos jūros regiono valstybės yra taip pat pasitvirtinę darnios plėtros rodiklius žuvininkystės sektoriui. Kadangi Lietuva yra Baltijos jūros regiono valstybė bei naudoja Baltijos jūros baseino žuvų išteklius, tai šių rodiklių panaudojimas Veiksmų programos įgyvendinimo stebėsenoje yra pilnai galimas, nors jie ir yra rekomendacinio pobūdžio. Rodiklių sąrašas pateikiamas 6 lentelėje.

6 lentelė. Darnios plėtros rodikliai žuvininkystės sektoriuje Baltijos jūros baseine

Nerštinė žuvų biomasė	Šis indikatorius atspindi išteklių būklę, kuri priklauso nuo verslinių žuvų rūšių tausojančio naudojimo užtikrinimo
Žvejybinis mirtingumas	Šis indikatorius atspindi išteklių naudojimo lygį, kuris priklauso nuo naudojimo lygio reguliavimo.
Žuvų populiacijų papildymas	Šis indikatorius atspindi žuvų išteklių lygį, kuris priklauso nuo išteklių atstatymo galimybių.
Žuvies sugavimai šalyse (menkė, lašiša, strimėlė, bretlingis)	Šis indikatorius parodo išteklių naudojimo lygį
Žvejybinių laivų skaičius šalyse	Šis indikatorius atspindi žvejybos intensyvumą ir lemia žvejybos intensyvumo vertinimą.
Vidutinis žvejybinio laivyno variklio galingumas šalyse	Šis indikatorius parodo žvejybos pastangų lygį.
Žuvies suvartojimas žmogui šalyje	Šis indikatorius parodo žuvies produktų suvartojimo šalyje lygį bei rinkos poreikius jiems
Žvejybos sektoriuje dirbančių žmonių skaičius	Šis indikatorius parodo darbinį užimtumą ir sektoriaus plėtrą.

Atsižvelgiant į Lietuvos dabartines galimybes, žuvų išteklių bei žuvininkystės sektoriaus būklę, Veiksmų programos įgyvendinimo stebėsenai gali būti naudojami tokie sektoriaus plėtros įvertinimo rodikliai (lentelės 7).

7 lentelė. Galimi darnios žuvininkystės plėtros rodikliai Lietuvos vandenyse. Baltijos jūra ir Kuršių marios.

Indikatorius	Apibūdinimas
Žuvų išteklių dydis (biomasė, t)	Šis indikatorius atspindi galimus naudoti išteklius ir lemia žuvininkystės sektoriaus plėtrą
Bendro verslinio sugavimo dydis (t)	Šis indikatorius atspindi išteklių naudojimo lygį ir lemia žvejybos verslo išvystymo galimybes
Limituojamų žuvų rūšių sugavimo dydis (t)	Šis indikatorius taip pat atspindi išteklių naudojimo lygį ir lemia žvejybos verslo išvystymo galimybes
Limituojamų žuvų rūšių nerštinė biomasė (t)	Šis indikatorius lemia išteklių naudojimo lygį ateityje, taip pat žvejybos verslo išvystymo galimybes ateityje
Leidžiamas sugauti kiekis (kvotos) (t)	Tai indikatorius, kuris atspindi išteklių naudojimo ribojimą ir žvejybos verslo reguliavimą
Bendro verslinio sugavimo dydis pagal įrankius (t)	Šis indikatorius atspindi atskirų žuvų rūšių išteklių naudojimo lygį.
Bendro verslinio sugavimo dydis pagal rajonus (t)	Šis indikatorius atspindi atskirų žuvų rūšių išteklių naudojimo lygį teritorine prasme.

Leidžiamo sugauti kiekio ir realių sugavimų santykis	Šis indikatorius parodo žvejybos verslo plėtros pobūdį, t.y. tausojimo ar netausojimo prasme.
Nelegalių sugavimų dydis (t)	Šis indikatorius parodo reguliavimo priemonių taikymo realumą
Dirbtinis veisimas (vnt.)	Šis indikatorius lemia išteklių atkūrimą ir priklauso nuo išteklių atsistatymo galimybių padidinimo
Priegaudos dydis ir rūšinė struktūra(t)	Šis indikatorius atspindi racionalų išteklių naudojimą, kuris priklauso nuo žvejybos daromos žalos ištekliams mažinimo.
Žvejybos sektoriuje dirbančių žmonių skaičius	Tai indikatorius, kuris atspindi žmonių užimtumą ir nedarbo problemą.
Žvejybinių laivų skaičius	Šis indikatorius atspindi žvejybos intensyvumą ir lemia žvejybos intensyvumo vertinimą
Rentabiliai dirbančių žmonių skaičius	Šis indikatorius atspindi žvejybos verslo efektyvumą ir lemia žvejybos verslo efektyvumo vertinimą.
Nitratų (N) ir fosfatų (P) prietaka (t)	Tai indikatorius, kuris atspindi aplinkos taršą ir lemia neigiamo poveikio žuvininkystei vertinimą bei eutrofikacijos vertinimą.
Naftos išsiliejimas (t)	Šis indikatorius taip pat atspindi aplinkos taršą ir lemia neigiamo poveikio žuvininkystei vertinimą

8 lentelė. Galimi darnios žuvininkystės plėtros rodikliai Lietuvos vandenyse.

Vidaus vandenys (be Kuršių marių)

Indikatorius	Apibūdinimas
Žuvų išteklių dydis (biomasė t)	Šis indikatorius atspindi galimus naudoti išteklius ir lemia verslinės bei rekreacinės žuvininkystės sektoriaus plėtrą
Bendro verslinio sugavimo dydis (t)	Šis indikatorius atspindi išteklių naudojimo lygį ir lemia žvejybos verslo išvystymo galimybes
Parduotų mėgėjiškos žūklės leidimų skaičius (vnt.)	Šis indikatorius taip pat atspindi bei lemia išteklių naudojimo lygį
Brakonieravimo lygis (vnt./vandens telkinio ploto ar ilgio vnt.)	Tai indikatorius, kuris atspindi ir lemia išteklių naudojimo lygį, taip pat lemia žalos rekreacinei žuvininkystei lygį
Leidžiamas sugauti kiekis (kvotos) (t)	Tai indikatorius, kuris atspindi išteklių naudojimo ribojimą ir žvejybos verslo reguliavimą
Dirbtinis veisimas (vnt.)	Šis indikatorius lemia išteklių atkūrimą ir priklauso nuo išteklių atsistatymo galimybių padidinimo
Rekreacinės žvejybos sektoriuje dirbančių žmonių skaičius	Tai indikatorius, kuris atspindi žmonių užimtumą ir nedarbo problemą bei rekreacinės žūklės išvystymo lygį.

Rūšinė įvairovė	Šis indikatorius atspindi bendrijų gamtinę vertę ir lemia genetinio fondo išsaugojimą
Biotopų praradimas (užtvankų statyba)	Šis indikatorius parodo bendrijų degradacijos lygį ir lemia potencialių išteklių reprodukcinę galimybių mažėjimą
Nitratų (N) ir fosfatų (P) prietaka (t)	Tai indikatorius, kuris atspindi aplinkos taršą ir lemia neigiamo poveikio žuvininkystei vertinimą bei eutrofikacijos vertinimą.
Naftos išsiliejimas (t)	Šis indikatorius taip pat atspindi aplinkos taršą ir lemia neigiamo poveikio žuvininkystei vertinimą

Atskiros darbo grupės, skirtos veiksnių programų įgyvendinimo metu pastoviam pasekmių aplinkai stebėjimui, sudarymas užtikrintų savalaikį ir maksimalų ES finansinės paramos įsisavinimą, iki minimumo sumažinant neigiamas poveikio aplinkai pasekmes. Darbo grupė galėtų dirbti Priežiūros komiteto sudėtyje ir jos darbo tikslas būtų užtikrinti savalaikį poveikio aplinkai pasekmių vertinimą. Lietuvoje dirbantys žuvininkystės krypties specialistai yra pajėgūs atlikti tokį darbą. Mokslo ir mokymo įstaigos, kurių darbai susiję su žuvininkystės sektoriumi savo veiklą/veiklos planus turėtų papildyti tyrimais, kurių dėka galėtų valstybės institucijoms teikti praktines rekomendacijas, pagrįstas tyrimais, o ne teoriniais išskaičiavimais. Tokiu būdu mokslininkai savo indėliu vertingai prisidėtų prie šalies ūkio plėtros. Duomenis apie bendrą vandenų būklę, saugomų žuvų išteklius, vandens kokybinius pokyčius, emisijas ir kitus rodiklius turėtų rinkti, apibendrinti ir teikti suinteresuotoms institucijoms Aplinkos apsaugos agentūra, bendradarbiaudama su Jūrinių tyrimų centru, Regionų aplinkos apsaugos departamentais, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba ir kitomis Aplinkos ministerijai pavaldžiomis institucijomis.

Siūloma Veiksnių programos uždavinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai stebėsenos programa (rodikliai ir atsakingi vykdytojai) pateikta 9 lentelėje. Uždavinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai vertinimo rodikliai nurodyti tik tiems uždaviniams, kurių įgyvendinimas gali turėti pasekmių aplinkai. Taip pat yra nurodytos už stebėseną atsakingos institucijos. Stebėseną atliekama kartą per metus, vertinant indikatorius metines tendencijas nagrinėjamu periodu didėjimo mažėjimo prasme. Pvz. Jei stebimas retų ar saugomų rūšių priegaudos mažėjimas, tai reiškia jog uždavinio įgyvendinimas turėjo teigiamas pasekmes aplinkai (bioįvairovei), o jei tokių žuvų rūšių priegauda didėja – įgyvendinimo pasekmės yra neigiamos.

9 lentelė. Žuvininkystės sektoriaus veiksmų programos prioritetinių krypčių uždavinių stebėsenos rodikliai ir darnios plėtros rodikliai žuvininkystėje.

Programų uždaviniai	Rodiklis	Stebėsenos vykdytojai
Pirmoji prioritetinė kryptis: Žvejybos laivyno pritaikymo priemonės		
1. suderinti laivyno pajėgumus su žvejybos galimybėmis	<ul style="list-style-type: none"> • Žvejybinių laivų skaičius (vnt) • Rentabiliai dirbančių įmonių skaičius (vnt) • Žuvų išteklių dydis (biomasė, t) • Bendro verslinio sugavimo dydis (t) • Leidžiamas sugauti kiekis (kvota, t) • Leidžiamo sugauti kiekio ir realių sugavimų santykis(%) • Nelegalių sugavimų dydis (%) • Retų ir saugomų žuvų rūšių priegaudos dydis (t) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos • Statistikos departamentas prie LRV • Aplinkos ministerija
2. sudaryti prielaidas visiškam kvotų išnaudojimui;	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvų išteklių dydis (biomasė, t) • Bendro verslinio sugavimo dydis (t) • Leidžiamas sugauti kiekis (kvota, t) • Leidžiamo sugauti kiekio ir realių sugavimų santykis (%) • Nelegalių sugavimų dydis. (vnt) • Žvejybinių laivų skaičius (vnt) • Retų ir saugomų žuvų rūšių priegaudos dydis (t) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos • Statistikos departamentas prie LRV • Aplinkos ministerija
3. modernizuoti žvejybos laivus;	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizuotų laivų skaičius (vnt) • Rentabiliai dirbančių įmonių skaičius (vnt) • Oro tarša iš laivų (t) • Naftos produktų išsiliejimas iš laivų (kg), • Bendro verslinio sugavimo dydis (t) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerija • Statistikos departamentas prie LRV • Aplinkos ministerija
4. modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau tausojančias išteklius;	<ul style="list-style-type: none"> • Bendro verslinio sugavimo dydis vienam įrangos vienetui kg • Retų ir saugomų žuvų rūšių priegaudos dydis (t) • Selektivikiu būdu sugautų žuvų dalis (bendroje masėje) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos
5. pritraukti daugiau jaunų asmenų į žvejybos veiklą.	<ul style="list-style-type: none"> • Žvejybos sektoriuje dirbančių jaunų žmonių skaičius (vnt) • Žvejybos sektoriuje dirbančių jaunų žmonių pokyčiai (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Statistikos departamentas prie LRV
Antroji prioritetinė kryptis: Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara		
<ul style="list-style-type: none"> • modernizuoti akvakultūros ūkius; 	<ul style="list-style-type: none"> • Retų rūšių buveinių skaičius akvakultūros ūkių teritorijose, • Nitratų (N) ir fosfatų (P) prietaka į paviršinius vandens telkinius, 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos • Statistikos departamentas prie LRV

	<ul style="list-style-type: none"> • Dirbtinai išveistų žuvų kiekis • Akvakultūros sektoriuje dirbančių žmonių kiekis ir pokyčiai 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • siekti didesnio akvakultūros įmonių produktyvumo ir konkurencingumo; 	<ul style="list-style-type: none"> • Išaugintos produkcijos kiekis ploto vienetai • Išlaidos santykiniam produkcijos vienetai išauginti • Produkcijos vieneto kaina 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos • Statistikos departamentas prie LRV
<ul style="list-style-type: none"> • užtikrinti auginamų žuvų sveikatingumą ir kokybę; 	<ul style="list-style-type: none"> • Epizootijų kiekis • Kokybiškos ir nekokybiškos žuvies santykis (%) • Kritusios žuvies kiekiai (t, (%)) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos
<ul style="list-style-type: none"> • skatinti rinkoje paklausių, vertingų žuvų rūšių auginimą; 	<ul style="list-style-type: none"> • Vertingų žuvų rūšių kiekis bendrajame versliniame sugavime 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos
<ul style="list-style-type: none"> • mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų augintojams; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Paukščių populiacijos dydis,(vnt.) ▪ Žalos dydis (Lt) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • optimizuoti verslinę žvejybą vidaus vandenyse, mažinant Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje versline žvejyba užsiimančių įmonių skaičių, didinant verslo konkurencingumą; 	<ul style="list-style-type: none"> • Bendras šiuose telkiniuose dirbančių įmonių skaičius (vnt) • Rentabiliai dirbančių įmonių skaičius, (vnt) • Žuvų išteklių dydis (biomasė, t) • Bendro verslinio sugavimo dydis (t) • Leidžiamas sugauti kiekis (kvota, t) • Leidžiamo sugauti kiekio ir realių sugavimų santykis 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos • Statistikos departamentas prie LRV • Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • skatinti alternatyvias žvejybai veiklas; 	<ul style="list-style-type: none"> • Perorientuotų įmonių skaičius (vnt) • Perorientuotų žmonių skaičius (vnt) • Bendro alternatyvaus sugavimo dydis (t) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • modernizuoti žvejybos laivus, žvejojančius vidaus vandenyse; 	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizuotų laivų skaičius (vnt) • Rentabiliai dirbančių įmonių skaičius (vnt) • Oro tarša iš laivų (t) • Naftos produktų išsiliejimas iš laivų (kg), • Bendro verslinio sugavimo dydis (t) • Produkcijos kiekis vienam laivui (t) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos • Statistikos departamentas prie LRV • Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • modernizuoti ir tobulinti žvejybos įrangą bei priemones, taikant selektyvesnes, labiau išteklius tausojančias vidaus vandenyse; 	<ul style="list-style-type: none"> • Bendro verslinio sugavimo dydis vienam įrangos vienetai (kg) • Retų ir saugomų žuvų rūšių priegaudos dydis (t) • Selektiviniu būdu sugautų žuvų dalis (bendroje masėje) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos • Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • mažinti žuvilesių paukščių daromą žalą žuvų ištekliams vidaus vandenyse; 	<ul style="list-style-type: none"> • Paukščių populiacijos dydis (vnt) ▪ Žalos dydis (Lt) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • sukurti žvejybos laivų aptarnavimo infrastruktūrą Kuršių mariose ir Kauno 	<ul style="list-style-type: none"> • Aptarnavimo infrastruktūros vienetų skaičius (vnt) • Aptarnautų laivų skaičius (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplinkos ministerija

vandens talpykloje;		
<ul style="list-style-type: none"> įrengti žuvų pirminio pardavimo punktus; 	<ul style="list-style-type: none"> Punktų skaičius (vnt) Punktų pardavimo apimtys (t/vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> skatinti naujų technologijų diegimą ir naujų produktų kūrimą; 	<ul style="list-style-type: none"> Oro tarša iš žuvies perdirbimo įmonių Vandenių tarša iš žuvies perdirbimo įmonių Modernizuotų įmonių skaičius (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> gerinti darbo ir higienos sąlygas perdirbimo įmonėse, mažinti neigiamą įtaką aplinkai; 	<ul style="list-style-type: none"> Susirgimų skaičius (vnt. 1000 - čiu darbuotojų) Sanitarinių pažeidimų skaičius (vnt) Oro tarša iš žuvies perdirbimo įmonių (vnt) Vandenių tarša iš žuvies perdirbimo įmonių (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> Veterinarijos tarnyba Sveikatos ministerija Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> didinti labai mažų ir mažų įmonių konkurencingumą; 	<ul style="list-style-type: none"> Mažų įmonių produkcijos dalis bendrame produkcijos kiekyje (%) 	<ul style="list-style-type: none"> Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos Statistikos departamentas
<ul style="list-style-type: none"> plėtoti mažai naudojamų žuvų rūšių perdirbimą; 	<ul style="list-style-type: none"> Mažai naudojamų žuvų dalis bendruose sugavimuose, (t, (%)) 	<ul style="list-style-type: none"> Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> skatinti naujų rinkų paiešką ir tobulinti rinkodaros priemones; 	<ul style="list-style-type: none"> Naujų rinkų įsisavinimas (vnt) Produkcijos pardavimas naujose rinkose (%) Išlaidos rinkodarai (Lt) 	<ul style="list-style-type: none"> Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos Statistikos departamentas
<ul style="list-style-type: none"> gerinti produkcijos kokybę, skatinti konkurencingumą, plėsti asortimentą; 	<ul style="list-style-type: none"> Naujų produktų kiekis (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> ūkio ministerija Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos
<ul style="list-style-type: none"> skatinti naujų darbo vietų kūrimą. 	<ul style="list-style-type: none"> Verslinės ir rekreacinės žvejybos sektoriuje dirbančių žmonių skaičius 	<ul style="list-style-type: none"> Statistikos departamentas prie LRV
Trečioji prioritėtinė kryptis: Bendro intereso priemonės		
<ul style="list-style-type: none"> sukurti tinkamą žvejybos infrastruktūrą; 	<ul style="list-style-type: none"> Uosto teritorijos dalis, skirta žvejams (%) Laivų skaičius (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos
<ul style="list-style-type: none"> užtikrinti žvejų interesus, statant Šventosios uostą; 	<ul style="list-style-type: none"> Laivų skaičius (vnt) Uosto teritorijos dalis, skirta žvejams (%) 	<ul style="list-style-type: none"> Susiekimo ministerija
<ul style="list-style-type: none"> plėtoti ir stiprinti asocijuotas žuvininkystės sektoriaus struktūras bei skatinti jų veiklą; 	<ul style="list-style-type: none"> Asocijuotų narių procentas nuo visų įmonių 	<ul style="list-style-type: none"> Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos
<ul style="list-style-type: none"> sudaryti palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, migracijai ir nerštui. 	<ul style="list-style-type: none"> Tinkamų biotopų retoms ir saugomoms migruojančioms žuvų rūšims kiekis 	<ul style="list-style-type: none"> Aplinkos ministerija
Ketvirtoji prioritėtinė kryptis: Tvari žuvininkystės regionų plėtra		

<ul style="list-style-type: none"> • telkti žuvininkystės regiono gyventojus ir ugdyti jų gebėjimus veikti kartu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Bendrų įgyvendintų projektų ir programų skaičius (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Savivaldybių administracijos
<ul style="list-style-type: none"> • įgyvendinti žuvininkystės veiklos grupių strategijas; 	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendintų strategijų skaičius (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • didinti ekonominę ir socialinę žuvininkystės regionų gerovę, didinti žuvininkystės ir akvakultūros produktų vertę; 	<ul style="list-style-type: none"> • Investicijų į regionus didis (Lt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ūkio ministerija • Savivaldybių administracijos
<ul style="list-style-type: none"> • išlaikyti esamas ir sukurti naujas darbo vietas, remiant žuvininkystės regionų, kurie dėl pokyčių žuvininkystės sektoriuje patiria socialinių ir ekonominių sunkumų, ekonominę ir socialinę pertvarką; 	<ul style="list-style-type: none"> • Darbo vietų pokytis 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos • savivaldybių administracijos
<ul style="list-style-type: none"> • skatinti pakrančių bei gyvenviečių, kuriose vykdoma žuvininkystės veikla, aplinkos kokybės gerinimą; 	<ul style="list-style-type: none"> • Vandenių tarša iš gyvenviečių 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplinkos ministerija • Savivaldybių administracijos
<ul style="list-style-type: none"> • skatinti nacionalinį ir transnacionalinį žuvininkystės regionų bendradarbiavimą, organizuoti žuvininkystės sektoriaus darbuotojų mokymus, kvalifikacijos kėlimo bei, esant poreikiui, perkvalifikavimo priemones. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tarptautinių programų ir mokymų skaičius (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplinkos ministerija • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerija • Savivaldybių administracijos
Penktoji prioritėtinė kryptis: <i>Techninė parama</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • stiprinti institucijų administracinius gebėjimus; 	<ul style="list-style-type: none"> • Mokymų skaičius (vnt) • Perkvalifikuota ar apmokyta darbuotojų, (vnt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerija • Aplinkos ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • efektyviai ir skaidriai panaudoti ES ir nacionalinės paramos lėšas bei asignavimus; 	<ul style="list-style-type: none"> • Panaudota lėšų (Lt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerija
<ul style="list-style-type: none"> • efektyviai bendradarbiauti su ES ir Lietuvos Respublikos institucijomis, tarptautinėmis žvejybos organizacijomis ir suinteresuotomis valstybėmis; 	<ul style="list-style-type: none"> • Dalyvavimas tarptautiniuose projektuose ir programose (vnt) • Bendra projektų vertė (Lt) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplinkos ministerija • Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerija

9. VERTINIMO, ĮSKAITANT VISUS SUNKUMUS (TECHNINIUS TRŪKUMUS ARBA NEPAKANKAMAS PRAKTINES ŽINIAS IR ĮGŪDŽIUS), SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtintas Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas. Aprašo 2 priedas 9 dalyje pasakyta, kad yra būtina aprašyti vertinimo procesą, įskaitant visus sunkumus (techninius trūkumus arba nepakankamas praktines žinias ir įgūdžius), su kuriais susidurta kaupiant reikiamą informaciją ir tai yra vertinimo ataskaitos sudėtinė dalis:

1. Vadovaujantis SPAV direktyvos nuostatomis, strateginis pasekmių aplinkai vertinimas gali būti atliekamas įvairiuose programavimo dokumentų rengimo stadijose. Programų organizatoriaus priėmė sprendimą atlikti veiksmų programų SPAV spalio mėn. projektams. Šioje stadijoje VP projektuose jau buvo nustatyti prioritetai, tikslai ir uždaviniai, t.y. alternatyvos jau buvo aptartos darbo grupėse. Todėl, SPAV ekspertai priėmė sprendimą vertinimui taikyti „nulinės“ alternatyvos metodą.
2. Lietuva, kaip ir kitos ES šalys, dar neturi patirties atliekant programavimo dokumentų SPAV. Lietuvos patirtis atliekant įvairaus lygio planų ir programų SPAV nėra analizuota ar apibendrinta, todėl ekspertai susidūrė ir su tam tikrais sunkumais, realizuojant SPAV Aprašo reikalavimus.
3. SPAV vadove paaiškinta, kad ekspertams dažnai atsiranda sunkumų daryti išvadas apie esamos aplinkos būklės pokyčius, jeigu programos nebus įgyvendintos. Kadangi Lietuvoje šiuo metu yra tobulinama duomenų surinkimo ir apdorojimo sistema (tarp artimiausių prioritetų), manome, kad bus atsižvelgta į strateginio pasekmių aplinkai vertinimo poreikius informacijai. Kiek leidžia turima informacija, konstatuojant, kad susisteminta informacija apie žuvininkystės sektoriaus daromą įtaką gamtinei aplinkai iki šiol nėra kaupiama, dalis jos yra fragmentiška, todėl esamą įtaką aplinkai galima vertinti tik gana abstrakčiai. Šis faktas apribojo galimybes SPAV ekspertams objektyviais skaičiavimais pagrįsti ir įvertinti esamą aplinkos būklę (kiek tai susiję su žuvininkystės sektoriumi).
4. Mažas visuomenės suinteresuotumas SPAV rezultatais turi įtakos/apsunkina ekspertų darbą, nes visuomenės nuomonė paskutiniame ataskaitos rengimo etape galėtų išsklaidyti abejones, kilusias vertinimo metu.

10. SANTRAUKA

SPAV atlikta pagal Europos Parlamento ir Tarybos 2001 m. birželio 27 d. direktyvos 2001/42/EK dėl tam tikrų aplinkosauginių planų ir programų pasekmių aplinkai reikalavimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtintu Planų ir Programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1- 455 patvirtintu Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašo reikalavimais bei rekomendacijomis SPAV ekspertams, parengti visi SPAV procedūras užtikrinantys dokumentai. Nustatyta tvarka parengtas ir su vertinimo subjektais suderintas SPAV apimties nustatymo dokumentas ir SPAV ataskaita. Atliekant SPAV buvo laikomasi visų šiuose teisės aktuose numatytų procedūrų ir terminų, ataskaita derinta su visuomene ir institucijomis, apie tai paskelbiant žiniasklaidos priemonėse. Atitinkamai, nustatyta tvarka, parengtos pastabų/išvadų derinimo pažymos bei tinkamai sutvarkyti viešo pristatymo dokumentai.

Šio strateginio pasekmių aplinkai vertinimo darbo tikslas yra įvertinti parengtos Veiksmų programos įgyvendinimo galimą poveikį gamtinei aplinkai, saugomoms gamtinėms teritorijoms, biologinei įvairovei ir gamtos ištekliams, gamtiniam ir kultūriniam paveldui ir nekilnojamajam turtui, visuomenės sveikatai ir gyvenimo kokybei trumpalaikėje ir ilgalaikėje perspektyvoje, taip pat, pateikti galimas programos įgyvendinimo alternatyvas, pasiūlyti priemones programos įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programa (toliau – Veiksmų programa) parengta, siekiant įgyvendinti EŽF paramos žuvininkystės sektoriui bendrai finansuojamas priemones pagal politikos kryptis ir prioritetus. Rengiant ir įgyvendinant Veiksmų programą, buvo vadovaujama atitinkamomis 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo bei 2006 Komisijos reglamento, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo taikymo taisykles nuostatomis. Remiantis Nacionaliniu strateginiu planu, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus plėtra bus suderinta su Lietuvos socialine, regionine, aplinkos apsaugos politika, žvejybos išteklių išsaugojimu ir gausinimu, vandenų biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio puoselėjimu. Veiksmų programa buvo rengiama, atsižvelgiant į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 metų nacionaliniame strateginiame plane suformuluotą žuvininkystės sektoriaus strateginę viziją, kurios bendras strateginis tikslas yra žuvininkystės sektoriaus plėtra ir konkurencingumo didinimas, užtikrinant ekonominį, aplinkos ir socialinį tvarumą, žuvų išteklių tausojimą ir atkūrimą. Nacionaliniame strateginiame plane numatoma skatinti racionalų žuvų išteklių naudojimą, aplinkos kokybės gerinimą, sudaryti geresnes sąlygas labai mažų ir mažų įmonių plėtrai, skatinti mokymosi visą gyvenimą procesą. Siekiant suderinti žvejybos pajėgumus su esamais žuvų ištekliais, kai kurios žvejybos įmonės, kurių veikla ekonomiškai nenaudinga, bus skatinamos palikti žvejybos verslą. Taip pat numatoma didinti pasiliekančių žvejybos versle įmonių konkurencingumą ir skatinti veiklos efektyvumo augimą. Siekiant socialinės sanglaudos, prioritetinės sritys bus darbo sąlygų žuvininkystės sektoriuje gerinimas, investicijų į žmogiškuosius išteklius (mokslą, naujų technologijų diegimą) didinimas, perteklinės užimtos žvejyboje darbo jėgos perėjimas į kitą, ne žuvininkystės, ekonominę veiklą. SPAV ataskaitos rengimo metu atliktas vertinimas buvo atliekamas atsižvelgiant į aukščiau išvardintų veiklų suderinamumą.

Veiksmų programoje numatyti šios prioritetinės kryptys ir uždaviniai:

I prioritetinė kryptis. Žvejybos laivyno pajėgumų pritaikymas. Pagrindinis tikslas – suderinti žvejybos pajėgumus su žvejybos galimybėmis ir sukurti modernų, konkurencingą ir efektyvų

žvejybos laivyną. Šių tikslų įgyvendinimas turės tiesiogines teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai, jų neįgyvendinant aplinkos būklė blogėtų.

II prioritėtinė kryptis. Akvakultūra, žvejyba vidaus vandenyse, žuvų perdirbimas ir rinkodara. Pagrindinis tikslas – plėtoti akvakultūrą, suderinti žvejybos pajėgumus su esamais žuvų ištekliais ir sukurti konkurencingą vidaus vandenų žvejybos laivyną, plėtoti žuvų perdirbimą, didinant sektoriaus produktų konkurencingumą rinkoje. Alternatyvios žvejybos skatinimas, modernizuoti laivai bei žvejybos įranga, selektyvikių išteklius tausojančių priemonių taikymas, žvejybos laivų aptarnavimo infrastruktūros Kuršių mariose ir Kauno vandens talpykloje sukūrimas teigiamai paveiks tiek aplinkos kokybę (sudarytų palankias sąlygas natūraliai žuvų išteklių reprodukcijai, saugotų biologinę įvairovę, mažintų retų ir nykstančių žuvų rūšių priegaudą, pagerintų migracijų ir neršto sąlygas) bei turės tiesiogines teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai, tiek žvejybos verslo kultūrą.

III prioritėtinė kryptis. Bendro intereso priemonės. Pagrindinis tikslas – kuriant konkurencingą žuvininkystės sektorių, skatinti sektoriaus įmonių ir pripažintų gamintojų organizacijų arba kitų visuomeninių organizacijų bendrą veiklą, saugoti ir plėtoti gyvuosius vandens išteklius, užtikrinti žvejybos veiklos plėtrą, statant ir modernizuojant žvejybos uostus ir prieplaukas bei jų infrastruktūros objektus. SPAV ataskaitoje konstatuojama, kad tai būtina priemonė gamtiniam ištekliams ir jų kokybei išsaugoti.

IV prioritėtinė kryptis. Tvari žuvininkystės regionų plėtra. Pagrindinis tikslas – tvari žuvininkystės regionų plėtra ir gyvenimo kokybės juose gerinimas vietos iniciatyvos ir partnerystės pagrindu.

V prioritėtinė kryptis. Techninė parama. Pagrindinis tikslas – užtikrinti tinkamą ir skaidrą EŽF ir nacionalinės paramos lėšų naudojimą.

Lietuvoje yra plėtojamos keturios pagrindinės žuvininkystės sektoriaus šakos: jūrų žuvininkystė (žvejyba Atlanto vandenyne, atviroje Baltijos jūroje ir jos priekrantėje), žvejyba vidaus vandenyse, žuvų auginimas akvakultūros tvenkiniuose, perdirbimo pramonė bei žuvininkystės ir akvakultūros produktų rinka.

SPAV ataskaitoje konstatuojama, kad viena iš pagrindinių aplinkosauginių problemų yra žuvų biologinės įvairovės apsauga. Praeivės, pusiau praeivės ir stenobiontinės žuvis ypač jautriai reaguoja į žmogaus veiklos sukeltus natūralių permanentinių hidrosistemų pokyčius. Kadangi dėl užtvankų statybos Lietuva prarado apie 70% potencialių katadrominių žuvų rūšių nerštaviečių, tai buvo viena iš priežasčių, dėl kurių labai sumažėjo šių žuvų ištekliai, o kai kurias rūšis dėl katastrofiškos išteklių būklės teko įrašyti į Lietuvos raudonąją knygą (nors 11 saugomų žuvų rūšių vis dar patenka į verslinės žūklės įrankius), todėl jų apsaugai reikia skatinti selektyvių žvejybos įrankių ir metodų, leidžiančių išvengti tokių žuvų rūšių priegaudos naudojimą jų apsaugai svarbiose teritorijose, sustabdyti arba riboti verslinę žvejybą kai kuriose vietose ir(ar) kai kuriais laikotarpiais, o jeigu šios priemonės neveiksmingos, skatinti verslinės žvejybos perorientavimą į kitą veiklą.

Ataskaitoje ypatingą dėmesys skiriamas Veiksmų programos įgyvendinimo galimų neigiamų pasekmių „Natura 2000“ teritorijose saugomoms vertybėms vertinimui ir galimoms šių pasekmių panaikinimo, sumažinimo arba kompensavimo priemonėms. Siekiant išvengti vandens paukščių žuvimo žvejų tinkluose „Natura 2000“ teritorijose jūros priekrantėje draudžiama statyti 55 mm ir didesnio akytumo žvejybos tinklus nuo lapkričio 16d. iki balandžio 15d. tokiam gylyje, kur nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra mažiau kaip 15m. Tačiau ši priemonė neleidžia visiškai pašalinti neigiamas pasekmes paukščiams. Be to jūros priekrantė svarbi ir saugomų ar globojamų žuvų rūšių (tarp jų ir Europos Bendrijos svarbos) apsaugai. Pernelyg intensyvi žvejyba ir (ar) neselektyvūs žvejybos metodai gali padaryti neigiamą poveikį lašišų, šlakų, perpelų, sykų, otų, žiobrių ištekliams.

Todėl remiant priekrantės žvejybą prioritetas teiktinas dalies žvejybos laivų veiklos nutraukimui visam laikui ir didesnio selektyvumo žvejybos metodų (pvz. ūdų) įdiegimui, siekiant sumažinti nepageidaujamą vandens paukščių ir saugomų žuvų priegaudą.

Siekiant pagerinti žvejybos kvotų išnaudojimą laivai gali būti modernizuojami tik selektyvios nepanaudojamų išteklių žvejybos kryptimi, kad nebūtų daroma žala saugomoms žuvų rūšims ir kitų verslinių žuvų rūšių ištekliams. „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbios teritorijos yra įsteigtos kai kurių akvakultūros įmonių tvenkiniuose (Grybailios žuvininkystės tvenkiniai, Birvėtos biosferos poligonas, Vasaknų biosferos poligonas, Visbarų biosferos poligonas). Tai geras pavyzdys, kaip akvakultūra gali teigiamai įtakoti paukščių apsaugą. Todėl remiant akvakultūros ūkių modernizavimą, prioritetas turi būti teikiamas šiose saugomose teritorijose ūkininkaujantiems įmonėms jų modernizavimą derinant su galimybėmis stiprinti juose aplinkos apsaugą, saugoti biologinę įvairovę. Ypač svarbu remti aplinkai saugios gamybos intensyvinimą tokiose įmonėse, kuriose paukščių apsauga tiesiogiai priklauso nuo auginamų žuvų produkcijos (pvz, migruojančių jūrinių erelių sankaupų apsauga Grybailios žuvininkystės tvenkinių teritorijoje).

Tačiau vandens tarša iš akvakultūros įmonių, naujų akvakultūros tvenkinių įrengimas užtvėnkiant upes ir (ar) pakeičiant hidrologinį režimą, buveinių apsaugai svarbių vandens telkinių naudojimas akvakultūrai, įtakojantis vandens lygio svyravimus, gali daryti neigiamą poveikį „Natura 2000“ teritorijose saugomiems Europos Bendrijos svarbos natūralių gėlųjų vandenių buveinių tipams bei vandens augalų ir gyvūnų buveinėms. Todėl „Natura 2000“ teritorijas galintys įtakoti akvakultūros įmonių modernizavimo projektai turi būti įvertinti poveikio šioms teritorijoms reikšmingumo požiūriu ir remiami tik tokie projektai, kurie nedarys reikšmingo neigiamo poveikio saugomoms rūšims ir buveinėms prioritetai teikiant projektams padedantiems apsaugoti aplinką bei gerinti jos kokybę ir išsaugoti gamtą.

Didžiųjų kormoranų gausos akvakultūros įmonėse reguliavimas, gali būti atliekamas Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių nustatyta tvarka. Tuo pačiu reikia remti, kitų efektyvesnių šios rūšies gausos reguliavimo priemonių paieškas ir taikymą.

Visos Kuršių marios patenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbias teritorijas ir potencialias buveinių apsaugai svarbias teritorijas. Kuršių marių dalis, patenkanti į Nemuno deltos regioninį parką, yra potenciali buveinių apsaugai svarbi teritorija (LTSIU0013) ir paukščių apsaugai svarbi teritorija (LTSLUB001). Čia saugomos natūralios buveinės (1130, upių žiotys; 1150, lagūnos), jūrinės nėgės, ožkos buveinė, migruojančių žašų, ančių bei kitų vandens paukščių sankaupų vietos. Kuršių marių dalis, patenkanti į Kuršių nerijos nacionalinį parką, yra potenciali buveinių apsaugai svarbi teritorija (LTNER0005) ir paukščių apsaugai svarbi teritorija (LTKLAB001). Čia saugoma natūrali buveinė (1150, lagūnos) ir migruojančių bei žiemojančių vandens paukščių sankaupų vietos. Likusi Kuršių marių dalis yra potenciali buveinių apsaugai svarbi teritorija (LTSIU0012). Čia saugoma natūrali buveinė (1150, lagūnos) ir perpelės bei ožkos buveinė. Taip pat, šiaurinė Kuršių marių dalis nuo Klaipėdos uosto iki linijos Juodkrantė - Dreverna mokslininkų pasiūlyta kaip potenciali migruojančių ir žiemojančių paukščių sankaupų apsaugai svarbi teritorija. Kuršių mariose 2007 m. pradėdama steigti „Natura 2000“ speciali saugoma teritorija – biosferos poligonas.

Planuojant žvejybos prieplaukų įrengimo darbus reikia atsižvelgti, kad ožkų ir perpelių buveinėse nuo balandžio 20 iki liepos 15 d. nepageidautini dugno kasimo darbai.

Galimi papildomi žvejybos apribojimai Kuršių mariose susiję su vandens paukščių apsauga nuo patekimo į statomuosius tinklaičius jų migracijos ir žiemojimo sankaupų vietose.

Be minėtų buveinių ir rūšių apsaugos reikalavimų žvejyba Kuršių mariose turi būti reguliuojama taip, kad būtų išvengta neigiamo poveikio ir kitų saugomų ar globojamų žuvų rūšių (tarp jų ir Europos Bendrijos svarbos) ištekliams (lašių, šlakų, žiobrių salačių). Didžiausią neigiamą įtaką Kuršių mariose saugomų žuvų ir vandens paukščių rūšims šiuo metu daro pernelyg intensyvi žvejyba ir (ar) neselektyvūs žvejybos metodai. Todėl pirmiausiai turėtų būti remiamas žvejybos laivų perorientavimas į kitą nei žvejybą veiklą. Modernizuojant laivus ir žvejybos įrangą paramos prioritetai turėtų būti teikiami: didesnio selektyvumo žvejybos metodų

įdiegimui, siekiant sumažinti nepageidaujamą saugomų žuvų ir vandens paukščių priegaudą; aplinkos kokybės išsaugojimui ir pagerinimui.

Verslinės žvejybos intensyvumo mažinimas biologinės įvairovės apsaugos tikslais aktualus ir „Natura 2000“ teritorijoje - Kauno mariose, kur pernelyg intensyvi žvejyba gali neigiamai paveikti čia saugomų salačių apsaugos būklę, bei kitų vertingų žuvų išteklius. Gana intensyvi žvejyba Dusios, Metelio ir Obelijos ežeruose visų pirma gali neigiamai paveikti šioje „Natura 2000“ teritorijoje saugomą globaliai nykstančia vandens paukščių rūšį – rudę ir migruojančių vandens paukščių sankaupas.

Be to, pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus (Žin., 2004, Nr.41-1355) žvejyba vidaus telkiniuose nepageidautina arba turi būti smarkiai ribojama beveik visuose gėlųjų vandenų buveinių tipuose, todėl juose žvejojančius žvejus reikia skatinti persiorientuoti į kitą nei žvejybą veiklą. Taip pat verslinė žvejyba turi būti draudžiama pūslėtųjų aldrūnių (*Aldrovanda vesiculosa*), lanksčiųjų plukenių (*Najas flexilis*), balinių vėžlių buveinėse, o ūdrų buveinėse draudžiama žvejoti statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių.

Saugomose teritorijose prioritetas turėtų būti teikiamas neigiamą įtaką aplinkai mažinantiems projektams.

Ataskaitoje taip pat atkreipiamas dėmesys trečios prioritutinės krypties priemone „Žvejybos infrastruktūros plėtra“, pagal kurią prioritetas paramai teikiamas investicijoms į infrastruktūros objektus Karklėje, Šventojoje, Danės upės žiotyse, Kunigiškėse ar Nemirsetoje, Nidoje ir Juodkrantėje. Tačiau Karklė, Kunigiškiai ir Nemirseta ribojasi su „Natura 2000“ buveinių ir paukščių apsaugai svarbia teritorija - Baltijos jūros priekrantė (LTPAL0001), kurioje saugoma Europos Bendrijos svarbos buveinė 1170 rifai. Pagal buveinės apsaugos reikalavimus šioje buveinėje draudžiama tvarkyti jūros dugną ar kitaip transformuoti buveinę, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinės būklę. Į šiuos reikalavimus būtina atsižvelgti vertinant poveikio „Natura 2000“ teritorijai reikšmingumo požiūriu paramai teikiamus žvejybos infrastruktūros objektų įrengimo projektus.

Mažos apimties žuvininkystei ir turizmui skirtos infrastruktūros bei paslaugų, naudingų mažoms žuvininkystės besiverčiančioms bendruomenėms, rėmimas, parama žuvininkystės regionų aplinkos saugojimui, kad ji išliktų patraukli, pakrantės kaimelių bei gyvenviečių, kuriose vykdoma žuvininkystės veikla, atnaujinimui ir plėtrai bei gamtos ir architektūros paveldo saugojimui ir stiprinimui turės tiesioginį teigiamą poveikį žuvininkystės regionų kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei. Konstatuojama, kad pakrantės kaimelių atnaujinimo ir plėtros saugomose teritorijose planai bei projektai turi neprieštarauti saugomų teritorijų specialiesiems planavimo dokumentams ir nedaryti reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms.

Ataskaitoje konstatuojama, kad Veiksmų programos įgyvendinimas siejasi daugiausia su dviem nacionaliniais strateginiais aplinkosaugos tikslais:

3. Užtikrinti tinkamą aplinkos kokybę Lietuvos gyventojams, atsižvelgiant į Europos Sąjungos normas ir standartus, įgyvendinti darnaus vystymosi principus.
4. Užtikrinti racionalų išteklių (įskaitant miškus) naudojimą ir tolesnį jų gausinimą, išsaugoti biologinę įvairovę, gamtos paveldo vertybes, kraštovaizdžio savitumą.

Nustatant poveikį biologinei įvairovei panaikinančias arba sumažinančias priemones „Natura 2000“ teritorijose atsižvelgiama į Bendruosiuose buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatuose pateiktus bendruosius reikalavimus, juos pritaikant atsižvelgus į veiklos mastą ir pobūdį bei vietovės sąlygas ir ypatumus.

Taigi, vienu iš svarbiausių instrumentų, nustatančių priemones, reikalingas Veiksmų programos įgyvendinimo galimoms reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai (ypač biologinei įvairovei) išvengti, sumažinti ar kompensuoti yra planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo sistema, kuri pagal Buveinių direktyvos 6 (3) straipsnio nuostatas taikoma visiems planams, programoms

ir ūkinės veiklos projektams, galintiems turėti reikšmingą neigiamą poveikį „Natura 2000“ teritorijoms.

Programa atitinka visus išvardintus svarbiausius darnaus vystymosi prioritetus. Perorientuojant žuvininkystės sektorių, bus siekiama ne tik ekonominio efektyvumo, bet ir aplinkosauginių nuostatų įdiegimo į visas šio sektoriaus veiklas. Žuvininkystės sektoriaus ekonominių pagrindų stiprinimas, dalinis perorientavimas į rekreacinių poreikių tenkinimą, suteiks sąlygas vystyti ir vietos bendruomenėms, kurios yra kultūrinių tradicijų ir savitumo saugojimo ir perdavimo ateities kartoms garantas.

Atliekant vertinimą buvo atsižvelgta į tai, kaip numatytų programose uždavinių sprendimas įtakos aplinkosauginių problemų mažėjimą/didėjimą bei padės Lietuvai vykdyti savo įsipareigojimus Europos Sąjungai aplinkos apsaugos bei gamtinių išteklių naudojimo srityje. SPAV ataskaitoje pateikti vertinimo rezultatai pagal poveikio reikšmingumą atskiriems aplinkos objektams bei pasekmių tipą.

Pateiktoje vertinimui veiksmų programoje analizuojamas tik vienas įgyvendinimo scenarijus, alternatyvūs požiūriai buvo nagrinėjami darbo grupių, ruošusių programas darbo metu. Todėl atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą „nulinei“ alternatyvai, buvo galima vertinti tik pasekmes aplinkai bendrai (neanalizuojant jų pagal objektus ir pobūdį), jei programos nebus įgyvendinamos., t.y. jei jose suformuluoti tikslai bei uždaviniai nebus įgyvendinami. Ataskaitoje pateikta vertinimo paaiškinimas ir „nulinės“ alternatyvos analizė.

Atlikus Veiksmų programos uždavinių vertinimą ir „nulinės“ alternatyvos analizę, konstatuota, kad Veiksmų programos įgyvendinimas turės iš esmės teigiamas pasekmes aplinkai tiek bioįvairovės išsaugojimo prasme, tiek aplinkos kokybės bei visuomenės sveikatos prasme. Tačiau jei programa nebus vykdoma, išliks paklausių žuvų rūšių kvotų trūkumas bei pertekliniai žvejybos pajėgumai Baltijos jūros priekrantėje (galimas lokalių išteklių pergaudymas), seni ir nemodernūs, aplinką teršiantys žvejybiniai laivai, kurių modernizavimas gali būti vykdomas tik žvejybos įmonių sukauptų lėšų dėka, kas yra sunkiai tikėtina. Taip pat išlieka biologinei įvairovei keliančios grėsmę tendencijos dėl įprastinių žvejybos priemonių naudojimo, ne visuomet atsižvelgiant į retų ir saugomų gyvūnijos rūšių (žuvų, paukščių.) priegaudą, išlieka dabartinei ekstensyviai akvakultūrai būdingos tendencijos, vandens tarša nuleidžiamų tvenkinių vandenimis, o taip pat geros sąlygos gyventi įvairiai vandens paukščių faunai. Žuvies perdirbimo pramonėje išlieka dabartinės aplinkos taršos tendencijos, naujų technologijų diegimas ir naujų produktų kūrimas vykdomas tik iš pačių įmonių turimų išteklių. Natūralios žuvų išteklių reprodukcijos, migracijos ir neršto sąlygų gerinimas galimas tik naudojant vietinius išteklius.

SPAV ekspertams dažnai atsiranda sunkumų daryti išvadas apie esamos aplinkos būklės pokyčius, jeigu programos nebus įgyvendintos, todėl prašoma pateikti šioje ataskaitos dalyje kuo daugiau informacijos, kuri yra patikima ir prieinama. Kadangi Lietuvoje šiuo metu yra tobulinama duomenų apie aplinkos būklę surinkimo ir apdorojimo sistema (tarp artimiausių prioritetų), manome, kad bus atsižvelgta į strateginio pasekmių aplinkai vertinimo poreikius informacijai. Mažas visuomenės suinteresuotumas SPAV rezultatais turi įtakos/apsunkina ekspertų darbą, nes visuomenės nuomonė paskutiniame ataskaitos rengimo etape galėtų išsklaidyti abejones, kilusias vertinimo metu. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programoje (projekte) nebuvo pasiūlyto stebėsenos plano bei aplinkos kokybės kaitą ir galimą įtaką aplinkai apibūdinančių rodiklių. SPAV ekspertai pateikė rekomendacijas bei stebėsenos planą (8 skyrius ataskaitoje). Siūlomas stebėsenos planas orientuotas į naudą visuomenei užtikrinimą, Veiksmų programos uždavinių įgyvendinimo poveikio aplinkai įvertinimo galimybių užtikrinimą.

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos SPAV Žuvininkystės departamento prie LR Žemės ūkio ministerijos užsakymu atliko VšĮ „Krašto tvarkymo projektai“, dalyvaujant įvairių sričių ekspertams.

11. LITERATŪRA

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 130-4650).
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimas Nr. 904 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. 1079 "Dėl teritorijų planavimo dokumentų projektų svarstymo su visuomene nuostatų patvirtinimo" pakeitimo" (Žin., 2004, Nr. 112-4189).
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymas Nr. D1-455 „Dėl Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 136-4970).
4. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2001/42/EB 2001 m. birželio 27 d. „dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo“, 2001 06 27 priėmė - Europos Parlamentas.
5. Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa, Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 2005 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 1270.
6. Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 (Žin., 2002, Nr. 113-5029).
7. Raulinaitis M., Auglys V., Bučiūnaitė I., Laurutėnaitė B., Revoldienė R., Kontio P., Punkari M., 2001. Poveikio aplinkai vertinimo vadovas. Aplinkos ministerija, Suomijos aplinkos institutas, 76 p.
8. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo vadovas. 2004. Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministerija, Olandų tarptautinio verslo ir bendradarbiavimo agentūra (EVD), 22 p.
9. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617, Nr. 152-5532).
10. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2000, Nr. 91-2832; 2003, Nr. 17-704).
11. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 metų nacionalinis strateginis planas. Projektas. 2006.10.04 dienos.
12. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007-2013 metų veiksmų programa. Projektas 2007.02.06 dienos.
13. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas. LR Aplinkos ministerija. Patvirtinta LR Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154.

14. LR Darnaus vystymo strategijos (Žin.,2003, Nr.89-4029).

15. Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų strategija (Žin., 2002, Nr. 60-2424).

12 PRIEDAI

12.1 PRIEDAS NR.1, NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽEMĖLAPIS

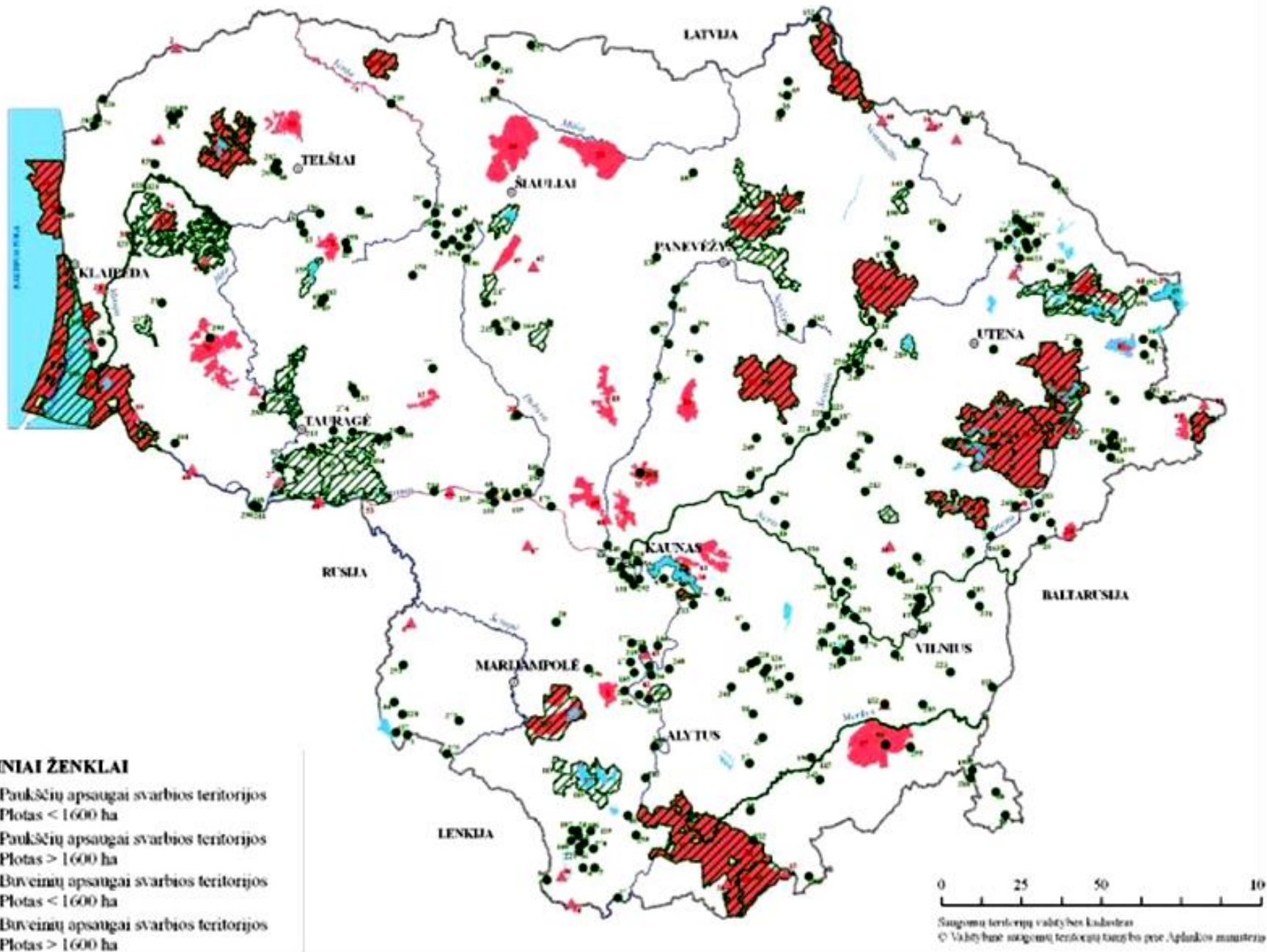
12.2 PRIEDAS NR. 2, VIETOVIŲ, ATITINKANČIŲ GAMTINIŲ BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS (POTENCIALIŲ „NATURA 2000“ TERITORIJŲ), KURIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI GALI ĮTAKOTI ŽUVININKYSTĖS VEIKLĄ, SĄRAŠAS

12.3 PRIEDAS NR. 3, PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ (ĮSTEIGTŲ „NATURA 2000“ TERITORIJŲ), KURIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI GALI ĮTAKOTI ŽUVININKYSTĖS VEIKLĄ, SĄRAŠAS

PRIEDAI

NATURA 2000 TERITORIJOS

VIETŲ, ATITINKANČIŲ GAMTINIŲ BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS (POTENCIALIŲ „NATURA 2000“ TERITORIJŲ), KURIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI GALI ĮTAKOTI ŽUVININKYSTĖS VEIKLĄ, SĄRAŠAS

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
1	Acinto ir Perūno pelkės	1044	Švenčionių r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
4	Akies ežeras ir jo apyežerės	7	Trakų r.	Dvijuostės nendriadusės	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
6	Alionių pelkė	2096	Širvintų r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
8	Ančios ežero šiaurinė apyežerė	19	Lazdijų r.	7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
9	Ančios upės slėnis	338	Tauragės r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvis
				6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6210, Stepinės pievos	
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
10	Anykščių šilelis	2318	Anykščių r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6450, Aliuvinės pievos	
12	Antazavės šilas	179	Zarasų r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
				7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
13	Antkantų pelkė	420	Telšių r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
14	Apušio ežeras ir jo apyežerės	91	Kelmės r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
				Auksuotoji šaškytė	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
				Kraujalakinis melsvys	
17	Asvejos ežerynas	10451	Molėtų r., Švenčionių r., Vilniaus r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
				Dvijuostės nendriadusės	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
				Kraujalakinis melsvys	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
18	Aukštaitijos nacionalinis parkas	33750	Ignalinos r., Utenos r., Švenčionių r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
				3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
				6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
				7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
24	Balsio ežeras	35	Lazdijų r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
26	Baltijos jūros priekrantė	17097	-	1170, Rifai	draudžiama statyti naujus viršvandeninius statinius priekrantės zonoje, jeigu nustatyta tvarka atlikus poveikio aplinkai vertinimą būtų nustatyta, kad tai pablogintų buveinių būklę, tvarkyti jūros dugną ar kitaip transformuoti buveinę, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinės būklę
27	Baltosios Ančios upė ir jos slėniai	16	Lazdijų r.	Skiauterėtasis tritonas	negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
31	Bitiškių ežeras	34	Trakų r.	Dvijuostės nendriadusės	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
33	Bražuolės upė ir jos slėnis	51	Trakų r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
34	Bulėnų pelkė	113	Šiaulių r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
36	Dainaviškių pelkės	55	Lazdijų r.	Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
37	Dainavos giria	55850	Alytaus r., Lazdijų r., Varėnos r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
				6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				Kartuolė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Mažoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišišinio ir karpinio tipo vandenims
				Salatis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio mėnesinio nuotėkio; negali būti statomos dirbtinės kliūtys salačių migracijos keliuose; negali būti gaudomi mažesni kaip 52 centimetrų salačiai; negali būti gaudomi salačiai nerštavietėse nuo balandžio 20 d. iki gegužės 20 dienos; skatinama šalinti kliūtis salačių migracijos keliuose, statyti žuvų pralaidas, saugoti salačių susitelkimo vietas ir nerštavietes; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišišinio ir karpinio tipo vandenims
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
39	Derežnos upė	127	Varėnos r.	Mažoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišišinio ir karpinio tipo vandenims
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
41	Dietkauščiznos pievos	147	Ignalinos r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
42	Dirvonų ežerėliai ir pelkės	37	Ukmergės r.	Plačioji dusia	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės mažesnės kaip 40 milimetrų
43	Diržamenių pelkė	65	Varėnos r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
44	Drausgirio miškas	594	Vilkaviškio r.	6230, Rūšių turtingi briedgaurnai 6410, Melvenynai 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
45	Drūkšių ežeras	3611	Zarasų r., Ignalinos r.	Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
46	Dubysos upė žemiau Lyduvėnų	1054	Jurbarko r., Kauno r., Raseinių r.	Baltijos lašiša	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys lašišų migracijos keliuose; negali būti žvejojama spinningais nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., taip pat plūdinėmis ar dugninėmis meškerėmis naudojant kaip masalą gyvas žuvelės; negali būti įveisiamos plėšriosios ir nevietinių rūšių žuvis; skatinama dirbtinai veisti lašišas, panaudojant tam žuvivaisos medžiagą, gautą iš to paties baseino lašišų populiacijos; skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims
				Kartuolė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
48	Dukstynos miškas	39	Ukmergės r.	Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
52	Ežerėlių kompleksas	105	Vilniaus r.	Skiauterėtasis tritonas	negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
				Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
54	Galvydiškės kaimo apylinkės	965	Kelmės r.	6210, Stepinės pievos 6450, Aliuvinės pievos 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
					negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
55	Gaujos upės slėnis	483	Šalčininkų r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvis
				6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6410, Melvenynai	
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
57	Geidukonių pelkė	76	Varėnos r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
58	Gemeliškio kaimo pievos	23	Ukmergės r.	Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
				Auksuotoji šaškytė	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
60	Germanto ežeras	157	Telšių r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
64	Gipėnų kaimo apylinkės	12	Rokiškio r., Zarasų r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
65	Gipso karsto ežerai ir jų apyežerės	1239	Biržų r.	3190, Gipso karsto ežerai	negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose, vykdoma verslinė žūklė; negali būti keičiamas ežero vandens lygis, jeigu tokie darbai nesusiję su buveinės išsaugojimu; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, vandens cheminė sudėtis
68	Gystaus upės slėnis	147	Jurbarko r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
70	Gražutės regioninis parkas	26125	Zarasų r.	3130, Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
				6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6210, Stepinės pievos	
73	Ilgašilis	346	Zarasų r.	6410 Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
				Plačioji dusia	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės mažesnės kaip 40 milimetrų
74	Ilgininkų miško dalis	80	Lazdijų r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
75	Ilgio ežeras (I)	59	Lazdijų r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
76	Ilgio ežeras (II)	15	Švenčionių r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
79	Juodlės miškas	956	Kelmės r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
				7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	
81	Jurgionių miškas	659	Trakų r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
82	Jūros upė žemiau Tauragės	622	Jurbarko r., Šilutės r., Tauragės r.	Paprastasis kūjagalvis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; negali būti perkeliamos ar introdukuojamos nevietinių rūšių skatinama įgyvendinti kitas priemonės, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio tipo vandenims žuvis ir vėžiagyviai
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
				Upinė nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemonės, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Del Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio ir karpinio tipo vandenims

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
86	Karvės ola	46	Biržų r.	3190, Gipso karsto ežerai	negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose, vykdoma verslinė žūklė; negali būti keičiamas ežero vandens lygis, jeigu tokie darbai nesusiję su buveinės išsaugojimu; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, vandens cheminė sudėtis
89	Kauno marios	6465	Kauno r., Kaišiadorių r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				Salatis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio mėnesinio nuotėkio; negali būti statomos dirbtinės kliūtys salačių migracijos keliuose; negali būti gaudomi mažesni kaip 52 centimetrų salačiai; negali būti gaudomi salačiai nerštavietėse nuo balandžio 20 d. iki gegužės 20 dienos; skatinama šalinti kliūtis salačių migracijos keliuose, statyti žuvų pralaidas, saugoti salačių susitelkimo vietas ir nerštavietes; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio ir karpinio tipo vandenims
91	Kepurinės pelkė	700	Kupiškio r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys, vykdoma verslinė žūklė
93	Kintų pievos ir miškai	515	Šilutės r.	6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
94	Klangių pievos	31	Jurbarko r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
96	Krakinio pelkė	177	Lazdijų r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys, vykdoma verslinė žū
97	Kretuono ežeras ir jo apylinkės	1971	Švenčionių r.	Auksuotoji šaškytė	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
				Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
98	Kučiuliškės kaimo apylinkės	84	Lazdijų r.	Balinis vėžlys	negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiškoji žūklė vandens telkiniuose, kuriuose gyvena baliniai vėžliai
100	Kuršių marios	31642	Šilutės r., Klaipėdos r.	1150, Lagūnos	nekeičiamas dugno reljefas, nevykdoma kita veikla, jeigu tai pažeistų hidrologinį režimą ir cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinių būklę

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Perpelė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; Nemuno deltoje negali būti vykdomi vagos gilinimo darbai perpelių neršto metu nuo gegužės 15 d. iki liepos 1 dienos; negali būti statomos dirbtinės kliūtys perpelių migracijos keliuose; negali būti vykdoma specializuota perpelių žvejyba; negali būti žvejojama perpelių nerštavietėse verslinės žūklės įrankiais nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis perpelių nerštavietėse nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 d., išskyrus mažąsias plaukiojimo priemones; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio ir karpinio tipo vandenims
				Ožka	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; Nemuno deltoje negali būti vykdomi vagos gilinimo darbai ožkų neršto metu nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos; negali būti statomos dirbtinės kliūtys ožkų migracijos keliuose; negali būti gaudomos mažesnės kaip 30 centimetrų ožkos; negali būti gaudomos ožkos nerštavietėse nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos; negali būti žvejojama ožkų nerštavietėse verslinės žūklės įrankiais nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis ožkų nerštavietėse nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 d., išskyrus mažąsias plaukiojimo priemones; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio tipo vandenims
101	Kuršių nerija	24996	Neringos	1110, Smėlio seklumos 1150, Lagūnos	nekeičiamas dugno reljefas, nevykdoma kita veikla, jeigu tai pažeistų hidrologinį režimą ir cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinių būklę
102	Labanoro regioninis parkas	52976	Molėtų r., Švenčionių r., Utenos r.	3130, Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
				3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys, vykdoma verslinė žūklė

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvis
				6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6410, Melvenynai	
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltinių uotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
				Auksuotoji šaškytė	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
				Dvijuostės nendriadusės	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
				Kraujalakinis melsvys	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
				Mažoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandens žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišišinio ir karpinio tipo vandenims
				Ovalioji geldutė	negali būti patvenkiamos upės
				Plačioji dusia	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės mažesnės kaip 40 milimetrų
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
				Vijūnas	negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama veisti vijūnus dirbtinai; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
107	Liubelio miškas	75	Lazdijų r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
108	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	30	Lazdijų r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvys; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
109	Lužijos ir Tyrų pelkės	2684	Klaipėdos r.	6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6410, Melvenynai	
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
111	Medininkų pievos	16	Vilniaus r.	6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
112	Medvėgalio pievos	44	Šilalės r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
113	Mergežerio ežeras	11	Švenčionių r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
115	Merkio upė	2381	Šalčininkų r., Trakų r., Varėnos r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
				Paprastasis kūjagalvis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; negali būti perkeliamos ar introdukuojamos nevietinių rūšių skatinama įgyvendinti kitas priemonės, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio tipo vandenims žuvys ir vėžiagyviai
				Mazoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemonės, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
116	Merkmenio ežeras	42	Ignalinos r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
117	Meros upė ir jos slėnis	134	Švenčionių r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
				Mazoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
118	Meškų pievos	142	Tauragės r.	Kraujalakinis melsvys	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
119	Metelių regioninis parkas	17024	Lazdijų r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys, vykdoma verslinė žūklė
				6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6210, Stepinės pievos	
				Balinis vėžlys	negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiškoji žūklė vandens telkiniuose, kuriuose gyvena baliniai vėžliai
121	Minijos slėnis ties Dyburiais	804	Kretingos r., Plungės r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
				6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
122	Minijos upė	2197	Klaipėdos r., Kretingos r., Plungės r., Šilutės r., Telšių r.	Baltijos lašiša	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys lašišų migracijos keliuose; negali būti žvejojama spiningais nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., taip pat plūdinėmis ar dugninėmis meškerėmis naudojant kaip masalą gyvas žuvelės; negali būti įveisiama ar skatinama dirbtinai veisti lašišas, panaudojant tam žuvivaisos medžiagą, gautą iš to paties baseino lašišų populiacijos; skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims plėšriosios ir nevietinių rūšių žuvys
				Kartuolė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Kirtiklis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numatyta žuvų ir vėžių įveisimo normose, patvirtintose žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 3D-567/D1-551 (Žin., 2004, Nr. 157-5744); skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Paprastasis kūjagalvis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; negali būti perkeliamos ar introdukuojamos nevietinių rūšių skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio tipo vandenims žuvys ir vėžiagyviai
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
126	Mošios ežeras	38	Trakų r.	Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
127	Moteraičio pievos	17	Telšių r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
129	Nasrėnų pievos	24	Kretingos r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
132	Nemunėlio ir Apaščios upių slėniai	386	Biržų r.	Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
133	Nemuno delta	26733	Šilutės r.	1130, Upių žiotys 1150, Lagūnos 3160, Natūralūs distrofiniai ežerai 6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	nekeičiamas dugno reljefas, nevykdoma kita veikla, jeigu tai pažeistų hidrologinį režimą ir cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinių būklę negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				Jūrinė nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio ir karpinio tipo vandenims
				Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
				Vijūnas	negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama veisti vijūnus dirbtinai; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Ožka	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį. Nemuno deltoje negali būti vykdomi vagos gilinimo darbai ožkų neršto metu nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos; negali būti statomos dirbtinės kliūtys ožkų migracijos keliuose; negali būti gaudomos mažesnės kaip 30 centimetrų ožkos; negali būti gaudomos ožkos nerštavietėse nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos; negali būti žvejojama ožkų nerštavietėse verslinės žūklės įrankiais nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis ožkų nerštavietėse nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 d., išskyrus mažąsias plaukiojimo priemones; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio tipo vandenims
134	Nemuno kilpos	1269	Prienų r.	3270, Dumblingos upių pakrantės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinama ir gilinama upės vaga; negali būti įrengiamos krantinės, statomi kiti statiniai, kurie keistų natūralų vandens lygį

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Salatis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Kartuolė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
136	Neries upė	2168	Švenčionių r., Vilniaus m., Trakų r., Kaišiadorių r., Širvintų r., Jonavos r., Kauno r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusię su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
				Baltijos lašiša	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys lašių migracijos keliuose; negali būti žvejojama spiningais nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., taip pat plūdinėmis ar dugninėmis meškerėmis naudojant kaip masalą gyvas žuvelės; negali būti įveisiami ar skatinami dirbtinai veisti lašišas, panaudojant tam žuvivaisos medžiagą, gautą iš to paties baseino lašių populiacijos; skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims plėšriosios ir nevietinių rūšių žuvys
				Kirtiklis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numatyta Žuvų ir vėžių įveisimo normose, patvirtintose žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 3D-567/D1-551 (Žin., 2004, Nr. 157-5744); skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Paprastasis kūjagalvis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; negali būti perkeliamos ar introdukuojamos nevietinių rūšių skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio tipo vandenims žuvys ir vėžiagyviai
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Salatis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
141	Nevėžio upės slėnis ties Vadaktėliais	82	Panevėžio r.	6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6210, Stepinės pievos	
143	Notigalės pelkė	1391	Kupiškio r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys, vykdoma verslinė žūklė
145	Pažuolynės durpynas	68	Jonavos r.	Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
146	Padustėlio pelkės	135	Zarasų r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
147	Pagėluvio ežerynas	116	Šiaulių r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys, vykdoma verslinė žūklė
148	Pagramančio regioninis parkas	11466	Šilalės r., Tauragės r.	6450, Aliuvinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				Kraujalakinis melsvys	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
152	Papio ežeras	1391	Šalčininkų r., Trakų r., Vilniaus r.	Skiauterėtasis tritonas	negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
153	Papušynio miškas	270	Kelmės r., Radviliškio r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
155	Paršežerio–Lūksto pelkių kompleksas	2876	Šilalės r., Telšių r.	6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6410, Melvenynai	
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				Dvijuostės nendriadusės	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
156	Pašilių pelkė	336	Panevėžio r.	Auksuotoji šaškytė	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
157	Pavištyčio pievos	25	Vilkaviškio r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
158	Pelkėtos Rašų ežero pakrantės	34	Zarasų r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
160	Petroškų miškas	566	Lazdijų r.	Balinis vėžlys	negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiškoji žūklė vandens telkiniuose, kuriuose gyvena baliniai vėžliai
162	Plomėnų pelkė	54	Trakų r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
164	Praviršulio tyrelis	3316	Radviliškio r.	3130, Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6410, Melvenynai	
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltinių uotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
166	Punios šilas	2700	Alytaus r.	Skiauterėtasis tritonas	negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
167	Pušnies pelkė	779	Ignalinos r.	6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
168	Ragainės vingis	648	Šilutės r.	6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
171	Revuonos ištakos	23	Prienų r.	7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
172	Riešės upės slėnis	64	Vilniaus r.	Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Ovalioji geldutė	negali būti patvenkiamos upės
173	Rietavo miškai	26719	Plungės r., Rietavo, Kretingos r., Klaipėdos r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
178	Rūžo ežeras	205	Ignalinos r.	Plačioji dusia	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės mažesnės kaip 40 milimetrų
				Pūslėtoji aldrūnė	negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiškoji žūklė, išskyrus poledinę mėgėjiškąją žūklę; negali būti įveisiamos žuvis
181	Saloto ežeras ir jo apyežerės	309	Telšių r.	3130, Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
183	Sarios upė	85	Švenčionių r.	Mažoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio ir karpinio tipo vandenims
184	Seredžiaus pievos	15	Jurbarko r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
185	Sėtikės upė ir jos slėnis	49	Švenčionių r.	Auksuotoji šaškytė	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
				Ovalioji geldutė	negali būti patvenkiamos upės
186	Sydeklio pelkė	152	Telšių r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	
				6450, Aliuvinės pievos	
187	Siesarties upė ir jos slėnis	164	Ukmergės r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Dvijuostės nendriadusės	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
				Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos
189	Skaisčio ežeras	288	Trakų r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
192	Smalvelės upė ir šlapžemės	547	Zarasų r.	Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
193	Smalvos ir Smalvykščio ežerai ir pelkės	2225	Zarasų r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
				3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys, vykdoma verslinė žūklė
				7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
195	Solio ežeras ir jo apyežerės	207	Trakų r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
				3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
				6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6410, Melvenynai	
				7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
196	Spenglos upė ir jos slėnis	254	Varėnos r.	Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
197	Spindžiaus miškas	1382	Trakų r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
				7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	
198	Sprūdės pievos	21	Kelmės r., Telšių r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
202	Sudėnų pievos	110	Kretingos r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
203	Suktiškių miško dalis	5	Vilniaus r.	Skiauterėtasis tritonas	negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
205	Svilės šaltiniai	2	Kelmės r.	7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
207	Šakeliškės pievos	115	Ignalinos r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
208	Šaltuonos upės slėnis	70	Jurbarko r.	Kraujalakinis melsvys	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
209	Šatrijos pievos	28	Telšių r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
212	Šešuolėlių miškas	509	Širvintų r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvys, vykdoma verslinė žūklė
213	Šešuvio upė žemiau Pašešuvio	560	Tauragės r.	Ovalioji geldutė	negali būti patvenkiamos upės
				Paprastasis kūjagalvis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; negali būti perkeliamos ar introdukuojamos nevietinių rūšių skatinama įgyvendinti kitas priemonės, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišišinio tipo vandenims žuvys ir vėžiagyviai
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
218	Širmuko ežeras	5	Trakų r.	Dvijuostės nendriadusės	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
220	Škilietų ežerų apylinkės	88	Trakų r.	Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
223	Šveicarijos miškas	674	Vilniaus r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
				Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
224	Šventosios upė žemiau Andrioniškio	1736	Anykščių r., Jonavos r., Ukmergės r.	Baltijos lašiša	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys lašišų migracijos keliuose; negali būti žvejojama spiningais nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., taip pat plūdinėmis ar dugninėmis meškerėmis naudojant kaip masalą gyvas žuvelės; negali būti įveisiama ar skatinama dirbtinai veisti lašišas, panaudojant tam žuvivaisos medžiagą, gautą iš to paties baseino lašišų populiacijos; skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims plėšriosios ir nevietinių rūšių žuvys
				Kartuolė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Kirtiklis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numatyta Žuvų ir vėžių įveisimo normose, patvirtintose žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 3D-567/D1-551 (Žin., 2004, Nr. 157-5744); skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Upinė nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio ir karpinio tipo vandenims
225	Šventosios upės slėnio pievos	2	Ukmergės r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Šarvuotoji skėtė	negali būti keičiamas natūralus vandens lygis
226	Šventosios upės slėnis ties Margininkais	155	Skuodo r.	6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6450, Aliuvinės pievos	
227	Šventosios upės slėnis ties Upninkais	106	Jonavos r.	6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6210, Stepinės pievos	
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
228	Tadarinės ir Vištytgirio miškai	1198	Vilkaviškio r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
232	Ūlos upė žemiau Rudnios	359	Varėnos r.	Mažoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio ir karpinio tipo vandenims
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
234	Variaus upelio slėnis	72	Anykščių r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvis
236	Veiviržo ir Šalpės upės	1073	Klaipėdos r., Šilutės r.	Ovalioji geldutė	negali būti patvenkiamos upės
				Paprastasis kūjagalvis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; negali būti perkeliamos ar introdukuojamos nevietinių rūšių skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio tipo vandenims žuvis ir vėžiagyviai
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Ūdra	
237	Veiviržo upės slėnis	1778	Klaipėdos r., Šilutės r.	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvis
				6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6210, Stepinės pievos	
				6410, Melvenynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
238	Velniabalė	108	Zarasų r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
239	Ventos upė	657	Akmenės r.	Kirtiklis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numatyta Žuvų ir vėžių įveisimo normose, patvirtintose žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 3D-567/D1-551 (Žin., 2004, Nr. 157-5744); skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Kartuolė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
241	Verknės vidurupys	419	Prienų r., Trakų r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltinių uotės pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
				6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
			6510, Šienaujamos mezofitų pievos		
			6230, Rūšių turtingi briedgaurnai		
			6410, Melvenynai		
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
242	Versekos upė	83	Šalčininkų r., Varėnos r.	Mažoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenių žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų laišinio ir karpinio tipo vandenims
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
244	Vidzgirio miškas	389	Alytaus r.	Skiauterėtasis tritonas	negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose
245	Viešvilės aukštupio pelkynas	5693	Jurbarko r., Tauragės r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvys
				Kraujalakinis melsvys	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Vijūnas	negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama veisti vijūnus dirbtinai; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
246	Vijurkų pievos	57	Kelmės r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6450, Aliuvinės pievos	
247	Vyko ežero apyežerės	79	Zarasų r.	7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
252	Vilkijos upės slėnis	64	Joniškio r.	6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
254	Virintos upė	55	Anykščių r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvis
255	Visinčios upės slėnis ties Gudeliais	21	Šalčininkų r.	6230, Rūšių turtingi briedgaurynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
258	Zalvės upės slėnis	7	Rokiškio r., Zarasų r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				Ovalioji geldutė	negali būti patvenkiamos upės
259	Zervyno ežeras ir jo apyežerės	24	Lazdijų r.	Balinis vėžlys	negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiškoji žūklė vandens telkiniuose, kuriuose gyvena baliniai vėžliai
262	Žaliosios pievos	23	Anykščių r.	Auksuotoji šaškytė	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
263	Žaliųjų ežerų apylinkės	143	Vilniaus m.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
264	Žeimenos upė	1048	Švenčionių r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvis
				Pleištinė skėtė	negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas
				Ovalioji geldutė	negali būti patvenkiamos upės

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Kirtiklis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numatyta Žuvų ir vėžių įveisimo normose, patvirtintose žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 3D-567/D1-551 (Žin., 2004, Nr. 157-5744); skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Paprastasis kūjagalvis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; negali būti perkeliamos ar introdukuojamos nevietinių rūšių skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio tipo vandenims žuvys ir vėžiagyviai
				Mazoji nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims
				Baltijos lašiša	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys lašišų migracijos keliuose; negali būti žvejojama spinningais nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., taip pat plūdinėmis ar dugninėmis meškerėmis naudojant kaip masalą gyvas žuvelės; negali būti įveisiami ar skatinami dirbtinai veisti lašišas, panaudojant tam žuvivaisos medžiagą, gautą iš to paties baseino lašišų populiacijos; skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims plėšriosios ir nevietinių rūšių žuvys
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
265	Žemaitijos nacionalinis parkas	17933	Plungės r., Skuodo r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis; negali būti vykdoma verslinė žūklė, išskyrus žūklę statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos
				3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
				6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
			6410, Melvenynai		
			6450, Aliuvinės pievos		
				7210, Žemapelkės su šakotąja ratainyte	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
267	Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	18493	Alytaus r., Lazdijų r., Marijampolės r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
				3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė
				6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
				7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės
				Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
269	Gelžio ežeras	23	Telšių r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
270	Snaigyno ežeras	206	Lazdijų r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
271	Sungardo ežeras	117	Ignalinos r.	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis vandens telkiniuose
				Lankstusis plukenis	negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiškoji žūklė, išskyrus poledinę mėgėjiškąją žūklę; negali būti įveisiamos žuvis
272	Šiluvos Tyrelio durpynas	13	Kelmės r.	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemonės; negali būti įveisiamos žuvis, vykdoma verslinė žūklė

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
273	Pelenių kaimo apylinkės	47	Kalvarijos, Vilkaviškio r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
274	Stirbalių kaimo apylinkės	45	Tauragės r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
275	Cibavo kaimo apylinkės	125	Kalvarijos	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
276	Kiemeliškių kaimo apylinkės	94	Trakų r.	6210, Stepinės pievos	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
277	Dvariškių kaimo apylinkės	385	Kėdainių r., Panevėžio r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
278	Užuraisčių kaimo apylinkės	118	Anykščių r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
279	Senosios Įpilties apylinkės	70	Kretingos r.	6410, Melvenynai	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; negali būti keičiama upių ir upelių vandens cheminė sudėtis
				6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	
				6450, Aliuvinės pievos	
288	Puščios pelkė	88	Zarasų r.	Vijūnas	negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama veisti vijūnus dirbtinai; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
290	Nemuno upė Rambyno regioniniame parke	197	Pagėgių	Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
				Upinė nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Baltijos lašiša	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys lašišų migracijos keliuose; negali būti žvejojama spinningais nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., taip pat plūdinėmis ar dugninėmis meškerėmis naudojant kaip masalą gyvas žuvelės; negali būti įveisiama ar skatinama dirbtinai veisti lašišas, panaudojant tam žuvivaisos medžiagą, gautą iš to paties baseino lašišų populiacijos; skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims plėšriosios ir nevietinių rūšių žuvys
				Salatis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Kartuolė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
291	Nemuno upė Panemunių regioniniame parke	951	Jurbarko r., Kauno r., Šakių r.	Ūdra	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių
				Upinė nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Baltijos lašiša	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys lašišų migracijos keliuose; negali būti žvejojama spinningais nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., taip pat plūdinėmis ar dugninėmis meškerėmis naudojant kaip masalą gyvas žuvelės; negali būti įveisiama ar skatinama dirbtinai veisti lašišas, panaudojant tam žuvivaisos medžiagą, gautą iš to paties baseino lašišų populiacijos; skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims plėšriosios ir nevietinių rūšių žuvis
				Salatis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Kartuolė	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvis didesniais kiekiais, negu numato Žuvų ir vėžių įveisimo normos; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
293	Žaliosios miškas	581	Šilalės r., Šilutės r.	Kraujalakinis melsvys	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones
294	Širvintos upė ir jos slėniai	1030	Jonavos r., Širvintų r., Ukmergės r.	3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę; vandens telkinio pakrantėse negali būti statomi statiniai, nesujiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos; negali būti įveisiamos žuvis
				Upinė nėgė	upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį; negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose; negali būti gaudomi ir naudojami žūklei kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai); skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose; skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159) nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims
				Auksaspalvis kirtiklis	upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio

Eil. Nr. aplinkos ministro įsakyme	Vietovės pavadinimas	Plotas, ha	Savivaldybės pavadinimas	Vertybės	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
				Paprastasis kirtiklis	per mėnesį; negali būti įveisiamos plėšriosios žuvys didesniais kiekiais, negu numatyta Žuvų ir vėžių įveisimo normose, patvirtintose žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 3D-567/D1-551 (Žin., 2004, Nr. 157-5744); skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Europos Sąjungos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims
				Auksuotoji šaškytė	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones

⁽¹⁾ – Stulpelyje nurodomi vietovėje randamų rūšių pavadinimai ir gamtinių buveinių pavadinimai ir kodai, naudojami Gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijuose, patvirtintuose LR aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 (Žin., 2001, Nr. 37-1271).

** – Nurodomas buveinės ilgis kilometrais.

PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ (ĮSTEIGTŲ „NATURA 2000“ TERITORIJŲ), KURIŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI GALI ĮTAKOTI ŽUVININKYSTĖS VEIKLĄ, SĄRAŠAS

Eil. Nr. Vyrasis nutarime	Paukščių apsaugai svarbi teritorija	Kodas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ duomenų bazėje	Savivaldybės pavadinimas	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių; teritorijos svarba migruojantiems paukščiams	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
2.	Apšės upės slėnis	LTSKUB001	Skuodo r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
4.	Kretuono ežeras	LTSVEB003	Švenčionių r.	gaidukai (<i>Philomachus pugnax</i>), mažieji kirai (<i>Larus minutus</i>), upinės žuvėdros (<i>Sterna hirundo</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis 100–1000 metrų pločio vandens juosta apie veisimosi vietas
5.	Vakarinė Aukštaitijos nacionalinio parko dalis	LTIGNB003	Ignalinos r., Švenčionių r., Utenos r.	griežlės (<i>Crex crex</i>),	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
9.	Baltosios Vokės šlapžemės	LTSALB003	Šalčininkų r., Trakų r., Vilniaus r.	mėlyngurklės (<i>Luscinia svecica</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
10.	Birvėtos šlapžemės	LTIGNB001	Ignalinos r.	gulbės giesmininkės (<i>Cygnus cygnus</i>), švygždos (<i>Porzana porzana</i>), griežlės (<i>Crex crex</i>), gaidukai (<i>Philomachus pugnax</i>), mažieji kirai (<i>Larus minutus</i>); migruojančių baltakakčių žąsų (<i>Anser albifrons</i>) sankaupų vieta	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas plaukiojimo priemonėmis gegužės–liepos mėnesiais
11.	Biržų giria	LTBIRB001	Biržų r.	griežlės (<i>Crex crex</i>), gervės (<i>Grus grus</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
13.	Būdos–Pravieniškų miškai	LTKAIB006	Kaišiadorių r.	gervės (<i>Grus grus</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
14.	Čedaso ežeras ir jo apyežerės	LTROKB001	Rokiškio r.	plovinės vištelės (<i>Porzana parva</i>), juodosios žuvėdros (<i>Chlidonias niger</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; negali būti kertamos nendrės; ribojamas plaukiojimas plaukiojimo priemonėmis gegužės–liepos mėnesiais
17.	Dysnų ir Dysnykščio apyežerių šlapžemių kompleksas	LTIGNB004	Ignalinos r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė

Eil. Nr. Vyriausybės nutarime	Paukščių apsaugai svarbi teritorija	Kodas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ duomenų bazėje	Savivaldybės pavadinimas	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių; teritorijos svarba migruojantiems paukščiams	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
19.	Drūkšių ežeras	LTZARB003	Ignalinos r., Zarasų r.	didieji baubliai (<i>Botaurus stellaris</i>)	negali būti kertamos nendrės; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; . ribojamas lankymasis viršvandeninės augalijos sąžalynuose nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d.; ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis
20.	Dubysos upės slėnis	LTRASB001	Jurbarko r., Kauno r., Raseinių r.	griežlės (<i>Crex crex</i>), tulžiai (<i>Alcedo atthis</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
25.	šiaurės rytinė Gražutės regioninio parko dalis	LTZARB004	Ignalinos r., Zarasų r.	juodakakliai narai (<i>Gavia arctica</i>),	ribojamas lankymasis nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d. veisimosi vietoje
27.	Šešuvies ir Jūros upių slėniai	LTTAUB001	Pagėgių, Tauragės r.	griežlės (<i>Crex crex</i>),	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
28.	Kalvių karjeras	LTKLAB003	Klaipėdos r.	upinės žuvėdros (<i>Sterna hirundo</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis 100–1000 metrų pločio vandens juosta apie veisimosi vietas
30.	Kauno marios	LTKAUB008	Kaišiadorių r., Kauno m., Kauno r.	plovinės vištelės (<i>Porzana parva</i>), tulžiai (<i>Alcedo atthis</i>)	negali būti kertamos nendrės; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
31.	Kazimieravo šlapžemės	LTVLNB001	Vilniaus r.	juodosios žuvėdros (<i>Chlidonias niger</i>), mėlyngurklės (<i>Luscinia svecica</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; negali būti kertama sumedėjusi augalija gegužės- liepos mėn.; ribojamas plaukiojimas plaukiojimo priemonėmis gegužės–liepos mėnesiais
32.	Tyrų pelkė	LTKLAB002	Klaipėdos r.	juodkrūčiai bėgikai (<i>Calidris alpina</i>), meldinės nendrinukės (<i>Acrocephalus paludicola</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
33.	Kuršių nerijos nacionalinis parkas	LTKLAB001	Klaipėdos m., Klaipėdos r., Neringos, Šilutės r.	migruojančių ir žiemojančių vandens paukščių sancaupų vietos Baltijos jūroje ir Kuršių mariose	negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės 50 milimetrų ir didesnės, Baltijos jūroje gruodžio–balandžio mėnesiais, Kuršių mariose rugsėjo–kovo mėnesiais (šis reikalavimas netaikomas, kai nurodyto akytumo tinklai Baltijos jūroje nuleidžiami į tokį gylį, kad atstumas nuo viršutinės tinklo ribos iki vandens paviršiaus būtų ne mažesnis kaip 15 metrų, arba visais atvejais, kai nurodytais tinklais žvejojama po ledu); negali būti tvarkomas jūros dugnas, vykdomi grunto gramzdinimo darbai (išskyrus paplūdimių maitinimą smėliu) ar kitaip transformuojamos buveinės, jeigu tai pablogintų jų būklę
34.	Labanoro giria	LTSVEB002	Ignalinos r., Molėtų r., Švenčionių r., Utenos r.	gervės (<i>Grus grus</i>), tikučiai (<i>Tringa glareola</i>),	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė

Eil. Nr. Vyr. usybė s nutarime	Paukščių apsaugai svarbi teritorija	Kodas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ duomenų bazėje	Savivaldybės pavadinimas	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių; teritorijos svarba migruojantiems paukščiams	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
37.	Metelių, Dusios ir Obelijos ežerai	LTALYB001	Alytaus r., Lazdijų r.	didieji baubliai (<i>Botaurus stellaris</i>), rudės (<i>Aythya nyroca</i>), nendrinės lingės (<i>Circus aeruginosus</i>), švygždos (<i>Porzana porzana</i>), plovinės vištelės (<i>Porzana parva</i>), mėlyngurklės (<i>Luscinia svecica</i>); migruojančių vandens paukščių sankaupų vieta	negali būti kertamos nendrės; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; . ribojamas lankymasis viršvandeninės augalijos sąžalynuose nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d.; negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis rudžių veisimosi vietų apsaugai svarbiose teritorijose; negali būti žvejojama statomaisiais tinklais nuo ledo ištirpimo iki rugsėjo 1dienes; ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis rugpjūčio–spalio mėnesiais (ribojimas netaikomas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis į žvejybos vietas plaukiantiems arba grįžtantiems iš jų žvejams verslininkams), negali būti žvejojama statomaisiais tinklais rugpjūčio–spalio mėnesiais paukščių sankaupų vietose
38.	Minijos upės slėnis	LTKLAB005	Klaipėdos r., Kretingos r., Plungės r., Šilutės r.	griežlės (<i>Crex crex</i>), tulžiai (<i>Alcedo atthis</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
39.	Mūšos tyrelio pelkė	LTJONB001	Joniškio r.	dirviniai sėjikai (<i>Pluvialis apricaria</i>), tikučiai (<i>Tringa glareola</i>); migruojančių baltakakčių žąsų (<i>Anser albifrons</i>) ir želmaninių žąsų (<i>Anser fabalis</i>) sankaupų vieta	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
40.	Nemunėlio upės slėnis	LTBIRB002	Biržų r., Rokiškio r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
41.	Nemuno delta	LTSLUB001	Šilutės r.	didieji baubliai (<i>Botaurus stellaris</i>), nendrinės lingės (<i>Circus aeruginosus</i>), švygždos (<i>Porzana porzana</i>), plovinės vištelės (<i>Porzana parva</i>), griežlės (<i>Crex crex</i>), avocetės (<i>Recurvirostra avosetta</i>), juodkrūčiai bėgikai (<i>Calidris alpina</i>), gaidukai (<i>Philomachus pugnax</i>), stulgiai (<i>Gallinago media</i>), mažieji kirai (<i>Larus minutus</i>), upinės žuvėdros (<i>Sterna hirundo</i>), mažosios žuvėdros (<i>Sterna albifrons</i>), juodosios žuvėdros (<i>Chlidonias niger</i>), baltaskruostės žuvėdros (<i>Chlidonias hybridus</i>), meldinės nendrinukės (<i>Acrocephalus paludicola</i>), taip pat migruojančių žąsų, ančių, ir kitų vandens paukščių sankaupų vieta	negali būti kertamos nendrės; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; . ribojamas lankymasis viršvandeninės augalijos sąžalynuose nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d.; ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis vandens plaukiojimo priemonėmis, žvejyba statomaisiais tinklais rugpjūčio - spalio ir kovo – balandžio mėn.
42.	Nemunas tarp Pelėšiškių ir Balbieriškio	LTPRIB006	Alytaus r., Birštono	mažosios žuvėdros (<i>Sterna albifrons</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis 100–1000 metrų pločio vandens juosta apie veisimosi vietas

Eil. Nr. Vyriausybės nutarime	Paukščių apsaugai svarbi teritorija	Kodas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ duomenų bazėje	Savivaldybės pavadinimas	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių; teritorijos svarba migruojantiems paukščiams	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
43.	Nemunas tarp Prienų ir Lengveniškių	LTPRIB005	Birštono, Prienų r.	upinės žuvėdros (<i>Sterna hirundo</i>), mažosios žuvėdros (<i>Sterna albifrons</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis 100–1000 metrų pločio vandens juosta apie veisimosi vietas
44.	Nemuno slėnio pievos ties Viešvile	LTTAUB004	Jurbarko r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
45.	Nevėžio upės slėnis	LTKAUB004	Kauno r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
46.	Niedaus ir Veisiejų ežerai	LTLAZB001	Lazdijų r.	upinės žuvėdros (<i>Sterna hirundo</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis 100–1000 metrų pločio vandens juosta apie veisimosi vietas
51.	Baltijos jūros priekrantė	LTPALB001	—	rudakaklių narų (<i>Gavia stellata</i>), sibirinių gagų (<i>Polysticta stelleri</i>), klykuolių (<i>Bucephala clangula</i>), didžiųjų dančiasnapių (<i>Mergus merganser</i>) ir mažųjų kirų (<i>Larus minutus</i>) žiemojimo ir migracinių sankaupių vieta	Draudžiama statyti naujus viršvandeninius statinius priekrantės zonoje, jeigu nustatyta tvarka atlikus poveikio aplinkai vertinimą būtų nustatyta, kad tai pablogintų buveinių būklę, tvarkyti jūros dugną ar kitaip transformuoti buveines, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų natūralių buveinių būklę; statyti 55 milimetrų ir didesnio aktyvumo žvejybos tinklus nuo lapkričio 16 d. iki balandžio 15 d. tokiame gylyje, kur nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra mažiau kaip 15 metrų
52.	Nemuno slėnio pievos tarp Raudonės ir Gelgaudiškio	LTJURB002	Jurbarko r., Šakių r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
53.	Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų	LTKAUB001	Jurbarko r., Kauno r., Šakių r.	mažosios žuvėdros (<i>Sterna albifrons</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis 100–1000 metrų pločio vandens juosta apie veisimosi vietas
56.	Reiskių tyro pelkė	LTPLUB002	Klaipėdos r., Kretingos r., Plungės r.	dirviniai sėjikai (<i>Pluvialis apricaria</i>), tikučiai (<i>Tringa glareola</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
58.	Erlės ir Salanto upių senslėniai	LTSKUB002	Kretingos r., Skuodo r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
59.	Sausgalvių pievos	LTSLUB003	Šilutės r.	stulgiai (<i>Gallinago media</i>), meldinės nendrinukės (<i>Acrocephalus paludicola</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė

Eil. Nr. Vyriausybės nutarime	Paukščių apsaugai svarbi teritorija	Kodas Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ duomenų bazėje	Savivaldybės pavadinimas	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių; teritorijos svarba migruojantiems paukščiams	Apsaugos reikalavimai pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus ar individualius teritorijos nuostatus
60.	Senrusnės ir Sennemunės ežerai	LTSLUB002	Pagėgių	griežlės (<i>Crex crex</i>), juodosios žuvėdros (<i>Chlidonias niger</i>); migruojančių gulbių giesmininkių (<i>Cygnus cygnus</i>) ir baltakakčių žąsų (<i>Anser albifrons</i>) sankaupti vieta	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas plaukiojimo priemonėmis gegužės–liepos mėnesiais; ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis kovo–balandžio ir rugsėjo–spalio mėnesiais
61.	Smalvos šlapžemių kompleksas	LTZARB002	Zarasų r.	juodosios žuvėdros (<i>Chlidonias niger</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas plaukiojimo priemonėmis gegužės–liepos mėnesiais
64.	Svylos upės slėnis	LTSVEB001	Ignalinos r.	griežlės (<i>Crex crex</i>), stulgiai (<i>Gallinago media</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
65.	Šalotos ir Vyžuonos upių slėniai	LTROKB004	Rokiškio r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
67.	Širvintos upės slėnis	LTVLKB001	Vilkaviškio r.	griežlės (<i>Crex crex</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
71.	Biržulio–Stervo pelkių kompleksas	LTTELB001	Telšių r.	didieji baubliai (<i>Botaurus stellaris</i>), švygždos (<i>Porzana porzana</i>), plovinės vištelės (<i>Porzana parva</i>), juodosios žuvėdros (<i>Chlidonias niger</i>),	negali būti kertamos nendrės; ribojamas lankymasis viršvandeninės augalijos sąžalynuose nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d.; ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
72.	Vasaknų tvenkiniai	LTZARB001	Zarasų r.	mažieji kirai (<i>Larus minutus</i>), upinės žuvėdros (<i>Sterna hirundo</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis 100–1000 metrų pločio vandens juosta apie veisimosi vietas
73.	Ventos upės slėnis	LTAKMB002	Akmenės r., Mažeikių r., Šiaulių r.	griežlės (<i>Crex crex</i>), tulžiai (<i>Alcedo atthis</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė
74.	Visbarų žuvininkystės tvenkiniai	LTTAUB003	Tauragės r.	gulbės giesmininkės (<i>Cygnus cygnus</i>), mažosios žuvėdros (<i>Sterna albifrons</i>)	negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis
77.	Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės	LTALYB003	Alytaus r., Lazdijų r., Marijampolės	didieji baubliai (<i>Botaurus stellaris</i>), nendrinės lingės (<i>Circus aeruginosus</i>); švygždos (<i>Porzana porzana</i>), plovinės vištelės (<i>Porzana parva</i>), gervės (<i>Grus grus</i>), tikučiai (<i>Tringa glareola</i>), meldinės nendrinukės (<i>Acrocephalus paludicola</i>); migruojančių baltakakčių žąsų (<i>Anser albifrons</i>) ir želmeninių žąsų (<i>Anser fabalis</i>) sankaupti vieta	negali būti kertamos nendrės; ribojamas lankymasis viršvandeninės augalijos sąžalynuose nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d.; ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė

